



# సప్తగిరి

జులై 1980

తిరుమలే తిరుపతి దేవస్థానాల మాస పత్రిక

# ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಮಲೆ. ವಿವಿಧ ಆರ್ಜಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳ ವಿವರಣೆ

1. ದರ್ಶನಗಳು		5. ಅನ್ನಪ್ರಸಾದಗಳು (ಕಾಲಸೋಲ)	
1	ಸ್ವೇಷಲ್ ದರ್ಶನ ರೂ. 25	1.	ದಧ್ಯೋದನ ರೂ. 75
2. ಸೇವೆಗಳು		2.	ಪುಲಿಯೋಗರೆ (ಚಿತ್ರಾನ್ನ) ರೂ. 75
1.	ಅಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವ ರೂ. 200	3.	ಪೊಂಗಲ್ ರೂ. 100
2.	ಅಭಿಷೇಕ (ಪುಲಿಕಾಪುಸೇವ) ರೂ. 500	4.	ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್ ರೂ. 100
3.	ಗಂಬುರಗಿನ್ನೆ ರೂ. 300	5.	ಸಾಕರಬಾತ್ ರೂ. 125
4.	ಪುನುಗುಗಿನ್ನೆ ರೂ. 200	6.	ಕೇಸರಿಬಾತ್ ರೂ. 125
5.	ಜಾಫ್ರಾಗಿನ್ನೆ ರೂ. 100	7.	ಪಾಯಸ ರೂ. 125
6.	ಕಸ್ತೂರಿಗಿನ್ನೆ ರೂ. 100	8.	ಸೀರಾ ರೂ. 200
7.	ಸಹಸ್ರಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ರೂ. 2500	6 ಪಡಿ ಪ್ರಸಾದಗಳು	
8.	ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ರೂ. 5000	1.	ಅಪ್ಪವು ರೂ. 250
9.	ಕೋವಿಲ್ ಆಳ್ವಾರು ತಿರುಮಂಜನ ರೂ. 1745	2.	ಲಾಡು ರೂ. 600
10.	ಐನಾ ಮಹಲಿನಲ್ಲಿನ ಡೋಲೋತ್ಸವ ರೂ. 1000	3.	ವಡೆ ರೂ. 350
3. ಉತ್ಪನ್ನಗಳು		4.	ಹೋಳಿ ರೂ. 250
1.	ವಸಂತೋತ್ಸವ ರೂ. 2500	5.	ದೋಸೆ ರೂ. 250
2.	ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ರೂ. 1500	6.	ತೇನೆತೋಳಿ ರೂ. 250
3.	ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ರೂ. 750	7.	ಸುಖಿಯವು ರೂ. 250
4. ವಾಹನಗಳು		8.	ಜಿಲೇಬಿ ರೂ. 600
1.	ಸರ್ವಭೂಪಾಲವಾಹನ-ವಜ್ರಕವಚಸೇವೆ ಬಂಗಾರದ ಗರುಡ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ದೊಡ್ಡ ಶೇಷ ಸರ್ವಭೂಪಾಲ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭ-ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ರೂ. 125	7. ನಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	
2.	ಬೆಳ್ಳಿಯಗರುಡ, ಚಿಕ್ಕಶೇಷ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ, ಅನೆ, ಕಂದುರೆ, ಹಂಸ, ಹನುಮಂತ ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ಸೇವೆ ರೂ. 100	1.	ನಿತ್ಯಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ ರೂ. 150
ಮೂವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ.		2.	ನಿತ್ಯನವನೀತ ಆರತಿ ರೂ. 400
		3.	ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ ರೂ. 200
		1)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ ರೂ. 3000
		2)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ನವನೀತ ಆರತಿ ರೂ. 8000
		3)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ ರೂ. 4000

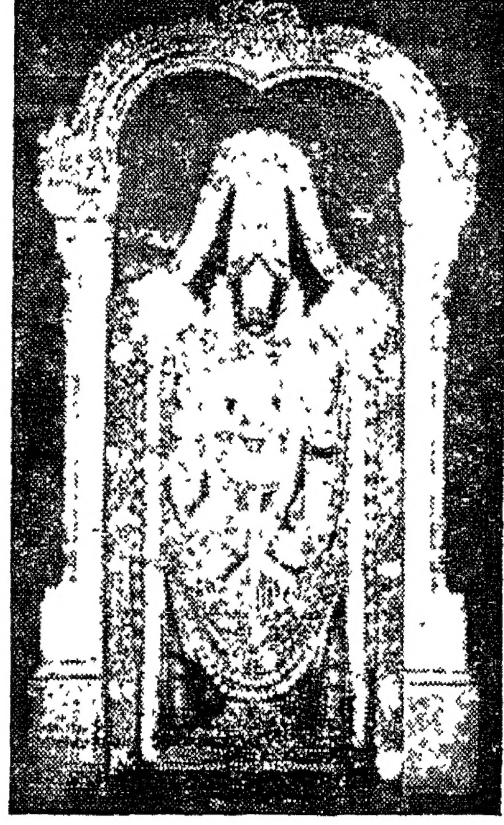
- ಪರಾ :- (1) ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರತಿ ಬುಧವಾರ, ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಜರುಗುವುವು.  
(2) ಅಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಐವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಬ್ಬರೇ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು.  
(3) ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಆರ್ಜಿತ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ಊಂಜಲ್ ಸೇವೆ, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲವೋತ್ಸವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ನಡುವೆ ಜರುಗುವುವು.  
(4) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಶನದ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನವರನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲದೆ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸರತಿಯಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಡುವರು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,  
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ  
ತಿರುಪತಿ-517 501

ಭೂಷಣಕೆ ಭೂಷಣ, ಇದು ಭೂಷಣ ಪ.  
 ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ  
 ನಾಲಿಗೆ ಭೂಷಣ ನಾರಾಯಣ ನಾನು  
 ಕಾಲಿಗೆ ಭೂಷಣ ಹರಿಯಾತ್ರೆಯು  
 ಅಲಯಕೆ ಭೂಷಣ ತುಲಸಿ ವೃಂದಾವನವು  
 ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಕೆ ವಿಷ್ಣು ಕಥೆ ಭೂಷಣ ೧

ದಾನವೇ ಭೂಷಣ ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳಿಗೆ  
 ಮಾನವೇ ಭೂಷಣ ಮಾನವರಿಗೆ  
 ಜ್ಞಾನವೇ ಭೂಷಣ ಮುನಿಯೋಗಿವರರಿಗೆ  
 ಮಾನಿಗೆ ಭೂಷಣ ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ೨

ರಂಗನ್ನ ನೋಡುವುದೆ ಕಂಗಳಿಗೆ ಭೂಷಣ  
 ಮಂಗಳಾಂಗಗೆ ಮಣಿವ ಶಿರಭೂಷಣ  
 ಶೃಂಗಾರ ತುಲಸಿಮಣಿ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಭೂಷಣ  
 ರಂಗ ವಿಠಲನ ನಿನ್ನ ನಾಮವತಿ ಭೂಷಣ ೩



ಪೋಪು ಹೋಗೋಣ ಬಾರೊ ರಂಗ  
 ಪೋಪು ಹೋಗೋಣ ಬಾರೋ ಕೃಷ್ಣ ಪ.  
 ಜಾನ್ವಿಯ ತೀರವಂತೆ  
 ಜನಕರಾಯನ ಕುವರಿಯಂತೆ  
 ಜಾನಕೀ ವಿವಾಹವಂತೆ  
 ಜಾಣ ನೀನು ಬರಬೇಕಂತೆ ೧  
 ಕುಂಡಲಿಯ ನಗರವಂತೆ  
 ಭೀಷ್ಮಕರಾಯನ ತನಯಳಂತೆ  
 ಶಿಶುಪಾಲನ ಒಲ್ಲಳಂತೆ  
 ನಿನಗೆ ವೋಲೆ ಬರೆದಳಂತೆ ೨  
 ಕೌರವರು ಪಾಂಡವರು  
 ಲೆತ್ತವಾಡಿ ಸೋತರಂತೆ  
 ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ  
 ರಂಗ ವಿಠಲ ಬರಬೇಕಂತೆ ೩



— ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು.

ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಕನ್ನಡದ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯರು. ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ದೈವವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ, ತಾವೂ ತೃಪ್ತರಾದದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನೂ ಧರ್ಮದತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಅಕರ್ಷಣೆಯ ಸೆಲೆಯಾಗಿ, ವ್ಯಾಸರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾದರು. ಅವರ ಆರಾಧನೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಡೆಯಿತು. ಅವರ ಎರಡು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

# ಉಕ್ಕಡ ಶುಲ್ಕ ಸೂಚನೆ

1979 ರ ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ (ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಧಿನಿಯಮ 20-1979) 27ನೇ ವಿಭಾಗದ 4ನೇ ಉಪವಿಭಾಗದ 'ಎ' ಕಲಮಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಅನ್ವಯದಂತೆ (1975 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 29 ರ ಜಿ. ಓ. ಸಂಖ್ಯೆ 1698 ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ) ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಘಾಟ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಅಲಿಪಿರಿ ಉಕ್ಕಡ ಮತ್ತು ತಿರುಮಲೆ ಹಾಗೂ ತಿರುಮಲೆ ಮತ್ತು ಪಾಪ ವಿನಾಶಿನಿಗಳ ನಡುವಣ ಘಾಟ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ಯಸಾಲರು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕರವಸೂಲಾತಿ ದರಗಳು ಈ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು,

## ಜಿ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು :

ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ	ವಾಹನ ವಿವರ	ಅಲಿಪಿರಿಯಲ್ಲಿನ ಶುಲ್ಕ	ಪಾಪವಿನಾಶಿನಿಯ ಶುಲ್ಕ
1	10 ಮಂದಿಗೂ ಕಡಮೆ ಜನರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ 4ಚಕ್ರಗಳ ಉಗಿ/ಯಂತ್ರವಾಹನ	3-00	1-50
2	ಪ್ರತಿ ಲಕ್ಷರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ	10-00	5-00
3	ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಆರು ಚಕ್ರಗಳ ಉಗಿ/ಯಂತ್ರವಾಹನ (ಲಾರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಂತೆ)	5-00	2-50
4	ಪತಿ ಸೈಡ್‌ಕಾರ್ ಹೊಂದಿದ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಅಥವಾ ಆಟೋರಿಕ್ವಾ	1-00	0-50
5	ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ಅಥವಾ ತ್ರಿಚಕ್ರವಾಹನ	0-50	0-25
6	ಸೈಡ್‌ಕಾರ್ ಇಲ್ಲದ ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್	0-75	0-37
7	ಗಾಡಿ	0-25	0-12
8	ಕುದುರೆ ಗಾಡಿ	0-37	0-18
9	ಆನೆ	1-00	0-50
10	ಕುದುರೆ, ಹೇಸರಗತ್ತೆ, ಕತ್ತೆ, ಎಮ್ಮೆ, ಎತ್ತು, ಗೂಳಿ,	0-18	0-10
11	ಒಂಟೆ	0-50	0-25
12	ವ್ಯಾನ್ ಕಂ ಬಸ್ (7 ಜನರದು)	5-00	2-50
13	" (9 ಜನರದು)	7-00	3-50
14	ಸ್ಟೇಜ್ ಕ್ಯಾರಿಯೇಜ್	25-00	12-50

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ಯಸಾಲರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ.





# ಸ ಪ್ರ ಗಿ ರಿ

ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್,  
ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.



ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ೫೦ ಪೈಸೆ.  
ಸಂವತ್ಸರ ಚಂದಾ ೬ ರೂ.

ಸಂಪುಟ 11]

ಜುಲೈ 1980

[ಸಂಚಿಕೆ

## ವಿಷಯಸೂಚಿ

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು ;  
ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಅರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್,  
ಐ.ಐ.ಎಸ್.,  
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು: 2322

ಸಂಪಾದಕರು:  
ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾವು, ಎಂ.ಎ.,  
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ.  
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು; 2254

ಮುದ್ರಣ:  
ಯಂ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್‌ರೆಡ್ಡಿ  
ಮೇನೇಜರ್, ಶಿ. ಶಿ. ದೆ. ಪ್ರೆಸ್, ತಿರುಪತಿ.  
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು; 2340

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:  
ಸಂಪಾದಕರು,  
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು,  
ತಿರುಪತಿ.

ಕಾಶೀ ಪ್ರೇತ್ರ ದರ್ಶನ

ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಯತೀರ್ಥರು

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ ಕಥಾನಾಯಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿ ರಾವಣ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ-ಲೀಲೆ

ನಚಿಕೇತ

ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ನಮನ

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶಾಯ ಮಂಗಳಂ

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜೋದ್ಬೋಧನೆ

ತಿರುಪ್ಪಾಣಾಳ್ವಾರ್

ತಮಿಳು ತತ್ತ್ವಜ್ಞ ತಿರುವಳ್ಳುವರ್

ವಾರ್ತಾಲಹರಿ

ನಿಮ್ಮಭವಿಷ್ಯ

ಪುಟ. ಸಂ.

... 5

... 7

... 9

... 11

... 13

... 17

... 22

... 23

... 25

... 29

... 33

... 37

... 39

ಮುಖಚಿತ್ರ : ಅನಿವರ ಆಸ್ಥಾನಂ.

# ಆನಿವರ ಆಸ್ಥಾನ.

ಅಖಿಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ನಾಯಕನಾಗಿ, ಅಪಾರ ಕರುಣಾಸಾಗರನಾಗಿರುವ, ತಿರುಮಲೆಯ ಶೇಷಾಚಲದಲ್ಲಿ ಅಶ್ರಿತಜನರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ದಕ್ಷಿಣಾಯನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಆನಿವರ ಆಸ್ಥಾನಂ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಆಸ್ಥಾನೋತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಪರ್ವದಿನದಂದು ಶ್ರೀ ದೈವಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವರೂಪ, ತೋಮಾಲೆ ಸೇವೆಗಳು ನಡೆದ ನಂತರ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಲೆಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಗೂ ಅವರ ಪಟ್ಟ ಮಹಿಷಿಯರಾದ ಶ್ರೀ, ಭೂದೇವಿಯರಿಗೂ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಶ್ವಕ್ಸೇನರಿಗೂ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ (ತಿರುಮಂಜನ) ನಡೆಯುವುದು. ನಂತರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ಆಗಿ ಕೊಲುವು ಇಲ್ಲದೆಯೇ (ನಿವೇದನೆಯಿಲ್ಲದೆ) ಮೊದಲಗಂಟಿಯಾಗುವುದು. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀ ಮಲೆಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯವರು ಶ್ರೀ, ಭೂದೇವಿಯರೊಂದಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದಿರುವ ಆಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸರ್ವ ಭೂಪಾಲ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುವರು. ಅವರೊಂದಿಗೂ ವಜ್ರಕವಚಾದಿ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅತಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇನಾಧಿಪತಿಯವರು ಶ್ರೀದೈವದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೊಂದು ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ತಿರುವಾಭರಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಶ್ರೀದೈವಕ್ಕೆ ಅತಿವೈಭವದ ಪುಷ್ಪ ಮಾಲೆಗಳ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಶ್ರೀದೈವದ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಎರಡನೇ ಅರ್ಚನೆಯಾಗುವುದು. ನಂತರ ಪೇಷ್ಕಾರರು, ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರು ಇತರ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಪೆದ್ದ ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರು, ಚಿನ್ನ ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರು ಏಕಾಂಗಿಗಳು, ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷರು, ಹಿಂಬಾಲಿ ಸುತ್ತಿರಲು ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳು, ಶ್ವೇತಭಕ್ತ, ಚಾನುರ ಮೊದಲಾದ ಮರಾಢಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀದೈವದ ಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಗಮೆಕಾರರು ವಿಮಾನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಧ್ವಜ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ತಂದು ಶ್ರೀದೈವದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಡುವರು. ಕೂಡಲೇ ಶ್ರೀದೈವದ ಆರೋಗಣೆ ಎರಡನೇ ಗಂಟೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.

ನಂತರ ಆರು ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೈವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯ ಶ್ವೇತಭಕ್ತ ಮೊದಲಾದ ಮರಾಢಿಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿರಲು ವಿಮಾನ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀದೈವ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಆಗಮಿಸುವರು. ಆ ತಟ್ಟೆಯ ಆರು ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಶ್ರೀದೈವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವರು. ಕೂಡಲೇ ಮಂಗಳದ ಆರತಿಯಾಗಿ ಗೋಷ್ಟಿಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ನಂತೆ ತೀರ್ಥ, ಚಂದನ, ಶರಾರಿ, ಮುಡಿಪುಗಳ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರು ಉಳಿದ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಲೆಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬರುವರು. ಅರ್ಚಕರು ಆ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಲೆಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಶ್ರೀ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗೂ ಸಮರ್ಪಿಸುವರು.

ಆನಿವರ ಆಸ್ಥಾನ ತಿರುಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ಆಸ್ಥಾನೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇಲ್ಲಿನಿಂದ ಶ್ರೀ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಈ ದಿನದ ಉತ್ಸವ ನಯನ ಮನೋಹರವಾದುದೂ ಆತ್ಮಾನಂದದಾಯಿನಿಯೂ ಆದದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪರಿಚಯ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸುವರು. ಅರ್ಚಕರು ಶ್ರೀ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗೆ ಶ್ರೀಪಾದ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪರಿವಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ ಮಲೆಯಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಅಕ್ಷತಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗೆ ಶರಾರಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಪರಿವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವರು. ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಶರಾರಿ ಮಯಾದೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಆಸ್ಥಾನವಾಗಿ (ಕೊಲುವು) ಆರತಿಯಾಗುವುದು. ಪೆದ್ದ ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ ಪರಿವಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ ಶ್ರೀದೈವದ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಬಳಿಯಿಡಲಾದ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಮೊಹರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಲಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವ ಬೀಗದ ಕೈಗೊಂಚಲನ್ನು ಅವರ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿಸಿ ಚಂದನ ತಾಂಬೂಲಾದಿ ಮರಾಢಿಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಚಿನ್ನ ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಮೊಹರನ್ನು ನೀಡಿ ಮೇಲಿನಂತೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ಮರಾಢಿ ಮಾಡ

ಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಏಕಾಂಗದವರಿಗೆ ಆ ನಂತರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಮರಾಢಿಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀದೈವದ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಬಳಿಯಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ್ ಮೊಹರನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗದವರು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ನೀಡುವರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಜಮಾಕಟ್ಟುವರು. ನಂತರ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಪೇಷ್ಕಾರ್, ಪಾರುಪತ್ಯದಾರರು, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು, ತಾಳ್ಮವಾಕ ವಂಶದವರು, ತರಿಗೊಂಡದವರ ಪರವಾಗಿ ಆರತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಧರ್ಮದರ್ಶಿ ನಿಧಿ ಆರತಿ, ರೂಪಾಯಿ ಆರತಿಗಳಾಗುವುವು. ಜಿಯಂಗಾರ್ಯರು, ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಮರಾಢಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಶ್ರೀದೈವಕ್ಕೆ ನಿವೇದಿಸಲಾದ ಚಂದನ, ತಾಂಬೂಲ ಪ್ರಸಾದಗಳು ಗೋಷ್ಟಿಯ ಮರಾಢಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆಯೂ, ಇಷ್ಟ ವಿನಿಯೋಗ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುವುದು. ನಂತರ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗ. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಶ್ರೀ, ಭೂದೇವಿಯರೊಡನೆ ಶ್ರೀ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯವರೊಡನೆ ಆಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ತೆರಳುವರು. ಇದೇ ಆನಿವರ ಆಸ್ಥಾನ.

★

ಮೂಲ :

ಪಂಡಿತ ವೇದಾಂತಂ ಜಗನ್ನಾಥಾಚಾರ್ಯ



# ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಶನ.

— ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಕುಮುದವಲ್ಲಿ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಂಗಾಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ ಹಾಗೂ ಗಂಗಾ ತೀರಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಅರವತ್ತು ಕೃಚ್ಛಗಳ ಫಲವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. 'ಆನಂದಕಾನನ' ವೆಂಬ ಉಪ ನಾಮವುಳ್ಳ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಸಿದ್ಧಿ ಸುವುವು. ಜನ್ಮಾರ್ಜಿತ ದೋಷಗಳು ಓಡಿಹೋಗುವುವು. ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳು ಪೂರೈಸುವುವು ಮತ್ತು ಇಹಪರ ಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಎಂಬ ಅಂಶವು ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾಗಿದೆ.

“ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕು, ಸತ್ತರೂ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಿ” ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯೊಂದಿದ್ದು, ಕಾಶಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿಕರಾದವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವ ಹಂಬಲ ಹೊಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನನಗೂ ಸಹ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನೋಡುವ ಆಸೆಯಿದ್ದು, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ನೋಟ ಹಾಗೂ ಕೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಓದುಗರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

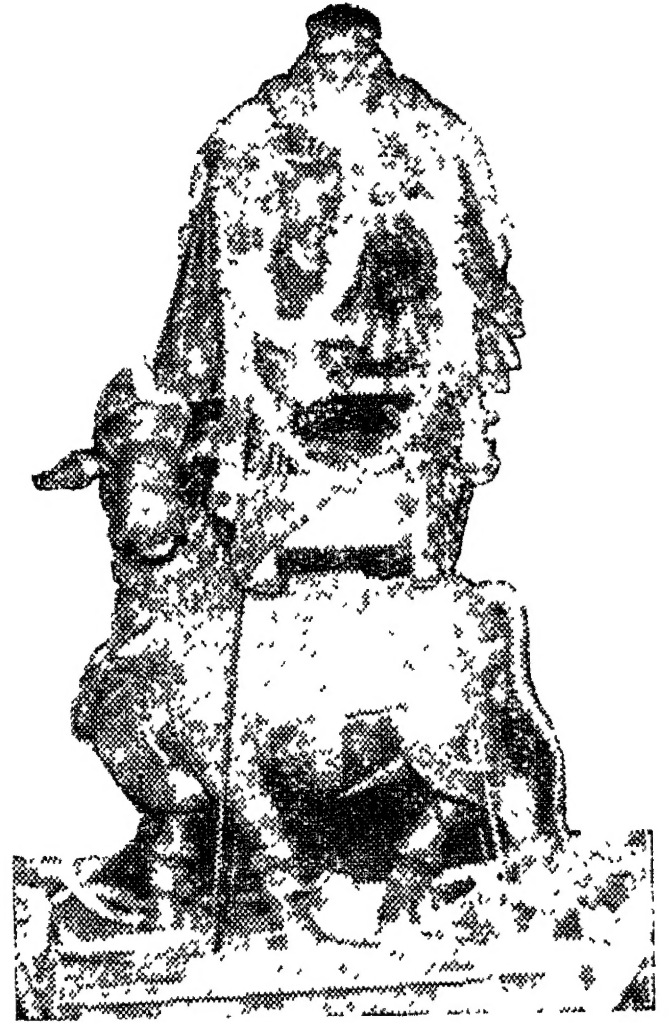
ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಮಹತ್ತರ ಪುಣ್ಯ. ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಿದವರ ಪಾಪವೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಂಗಾನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತಾಲ್ಪು ಸ್ನಾನಘಟ್ಟಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿವಾಲಿಘಾಟ್, ಕೇದಾರಘಾಟ್, ಹನುಮಾನ್‌ಘಾಟ್, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಘಾಟ್, ಮಣಿ ಕರ್ಣಿಕಾಘಾಟ್—ಇವು ಕೆಲವು. ಮಣಿ ಕರ್ಣಿಕಾಘಾಟ್ ಮತ್ತು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಘಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಗಂಗಾನದಿಯ ಯಾವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಾದರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಜೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದು.

ಗಂಗಾನದಿಯ ಸನಿಹದಲ್ಲೇ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿ, ವಿಶ್ವನಾಥಗಲ್ಲಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ವನಾಥದೇವಾಲಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ದುಂಡಿಗಣೇಶ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು, ನಂತರ ವಾರಣಾಸೀಪುರಪತಿಯಾದ ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನ

ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕಾಶೀವಿಶ್ವೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಪುಟ್ಟ ದಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಆ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಗಂಗಾಜಲದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಮತ್ತು ಹೂವುಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ ಸಂತೋಷಿಸಬಹುದು. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಭಗವಂತನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಸೇವೆಮಾಡಲು ಇನ್ನಾವ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷ.

ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಶೀ ಪುರಾಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರೀದೇವಿಯ ದಿವ್ಯಸುಂದರ ವಿಗ್ರಹವಿದ್ದು, ನೋಡಲು ನಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಕಾಶೀ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿಯ ದೇವಾಲಯವು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹವು ಸೌಮ್ಯವೂ, ರಮ್ಯವೂ ಆಗಿದ್ದು, ಭಕ್ತರು ಆ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾದರೆಂದರೆ ವೇಳೆ ಸರಿದುದೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾತೆ ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ದೇವಾಲಯವು ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಾಶೀವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಾಲಯವು ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ— ಹಿಂದೆ ವೇದವ್ಯಾಸರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಡಗೂಡಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದು, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ವೇದಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯರು ವ್ಯಾಸರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯವೃಂದಕ್ಕೂ ಹಸಿದು ಬಂದಾಗ ಊಟೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಹಾಗೂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ಸಮನೆ ವ್ಯಾಸರ ಶಿಷ್ಯಕೋಟಿಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಬೇಸತ್ತ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಊಟ ಬಡಿಸುವ ಕೆಲಸ



ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೂರ ಹೋದಳೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ್ಮಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವು ವಿಶ್ವನಾಥನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೂರ ವಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದೆ ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿಯೊಬ್ಬಳೇ ವೇದ ವ್ಯಾಸರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯಕೋಟಿಯ ಊಟೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ಒಂದುದಿನ ಅಡಿಗೆಮಾಡಿ ಬಡಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಅವಳಿಗೂ ಸಾಕಾಗಿ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಹಸಿದುಬಂದ ವೇದ ವ್ಯಾಸರು ಅಡಿಗೆಯು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವನಾಥನಿಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಆಗ ವಿಶ್ವನಾಥನು ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಸೌಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹಸಿದುಬಂದವರಿಗೆ ಅಮೃತೋಪಮವಾದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನವನ್ನು ಆ ಸೌಟಿನಿಂದ

“ಅಯೋಧ್ಯಾ.....ಕಾಶೀ ಕಂಚಿ ಆವಂತಿಕಾ.....” ಕಾಶಿ ಉತ್ತರಾಪಥದ ಮಹತ್ತರ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ತುಲಸೀದಾಸ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದ ಸ್ಥಳ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅಶೋಕನ ಸ್ಥೂಪ (ಸಾರನಾಥ) ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿವೆ. ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನ ಕಂಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚೇತೋಹಾರಿ.

## ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕವನ, ಕೀರ್ತನೆ, ಭಾವ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಯಸುವವರು ಕೆಳಗಣ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

1) ಲೇಖನಗಳು ಆರು ಪುಲ್‌ಸೈಸ್ ಹಾಳೆಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಳೆಯ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬರೆಯಲಾಗಿರಬೇಕು.

2) ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಆರ್ವಾಚೀನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಬರಹಗಳು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಪೋಟೋಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲಕರ.

3) ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬಣ್ಣ ದಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಈ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ.

4) ಕೇವಲ ಪೋಟೋಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕಳುಹಿಸುವವರು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

5) ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಸುವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

6) ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಭಾವನೆ ಉಂಟು.

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಂಪಾದಕರು

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಶಿ. ಶಿ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಿರುಪತಿ-517501

ಚಿತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಂ. ಪ್ರ.

ಸರ್ವದಾ ಬಡಿಸುತ್ತ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದನಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯ ಅನ್ನದಾನದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕಾಶೀ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರ ದೊರೆತು ತೃಪ್ತರಾಗುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನಜನಿತ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯು ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಬಂಗಾರದ ಸೌಟನ್ನೂ, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ರುಚಿಕರವಾದ ಅಮೃತದ ಪಾತ್ರೆ ಯನ್ನೂ ಹಿಡಿದು, 'ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ' ಎಂದವರಿಗೆ ಅನ್ನದಾತೆಯಾಗಿ ಸದಾಪೂರ್ಣೆಯಾಗಿ ಭಕ್ತರ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಕಾಶಿಯ ಮೂಲವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ 'ವಿಗ್ರಹಭೇದಕ'ರೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಮಸಲ್ಮಾನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಾವಿಯು ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ, ಬಾವಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ, ತೀರ್ಥ-ಪ್ರಸಾದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಈಶ್ವರಲಿಂಗವಿರುವುದರಿಂದ ಬಾವಿಗೂ ಕೂಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಶಿಗೆ ರಾಜ ವಿಶ್ವನಾಥನಾದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಕಾಳಭೈರವ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಳಭೈರವನ ಮೂರ್ತಿಯೂ ನೋಡುವವರ ಕಣಿಗೆ ಸುಮನೋಹರ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. "ಕಾಶಿಕಾಪುರಾದಿನಾಥ ಕಾಳಭೈರವಂ ಭಜೆ" ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಈಶ್ವರ ವರಗಳನ್ನು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾ ಕಾಳಭೈರವನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುವೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಈ ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಕೆಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ 'ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಯ ಪೂರ್ಣಫಲ' ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿಯೂ ಕೂಡ ಕವಡೀಬಾಯಿ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಗಾರ್ದಭಜನ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಇದು ಹೇಗೆಂದರೆ:- ವಿಶ್ವನಾಥನ ತಂಗಿ ಕವಡೀಬಾಯಿ. ಅವಳು ವಿಪರೀತ 'ಮಡಿ' ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಲು ಹೋದಾಗ ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದಾಗಲೂ ಒಂದೊಂದು ಹೆಣ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಬೇಸರಗೊಂಡ ಅವಳು ವಿಶ್ವನಾಥನನ್ನು ಕುರಿತು, "ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರು ಕಾಶಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಹೆಣವನ್ನು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ

ಸುಟ್ಟು ಗಂಗೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಗಂಗೆಯಲ್ಲೇ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನಿನಗೂ ನೀರು ತಂದು ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಂತಹ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರ ಮಡಿವೈಲಿಗೆಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಕೊಳಕುತನದ ಪೂಜೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತನಾದ ನೀನು ಅವರಿಗೆ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀಯೆ. ಇಂತಹ ಜೀವನ ನಿನ್ನದು? ಅವರೆಂತಹ ಭಕ್ತರು; ನೀನೆಂತಹ ಭಗವಂತ?" ಎಂದು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿ ಈಶ್ವರನನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಂಡಳಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ವಿಶ್ವನಾಥನು, "ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ದೂರ ದೂರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನರಸಿಬಂದು, ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಗಂಗಾಸ್ನಾನಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನರ್ಚಿಸಿ ಪುಣ್ಯಭಾಗಿಗಳಾಗುವುದನ್ನು ನೀನು ಹಗುರವಾಗಿ ಕಂಡು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಅತಿ ಹೀನಾಯವಾದ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ನೆಲೆಸು" ಎಂದು ಶಾಪವಿತ್ತನಂತೆ. (ಅದೇ ಈಗ ಇರುವ ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಾಲಯ.) ಆಗ ದುಃಖಿತಳಾದ ವಿಶ್ವನಾಥನ ತಂಗಿ ತಾನು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಶರಣಾಗತಳಾಗಿ ಬೇಡಲು ವಿಶ್ವನಾಥನು ಅವಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ವರವಿತ್ತನಂತೆ.

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನಮಾಡಿದ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಯ ಪೂರ್ಣಫಲ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ನಿನ್ನನ್ನು ಕವಡಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅವರ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಯ ಫಲದಲ್ಲಿ ಕವಡಿಯಷ್ಟು ಫಲ ನಿನಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಪ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ವರವಿತ್ತನಂತೆ.

ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಿ ಅತ್ಯಂತ ಲಾವಣ್ಯವತಿಯಾಗಿಯೂ ವರ್ಚಸ್ವಿಯಾಗಿಯೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ದೇವಾಲಯದ ಬಳಿ ಮಣಿನ ಪುಟ್ಟ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕವಡೆಗಳನ್ನೂ, ಕುಂಕುಮವನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ದೇವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೂಜಾರಿಣಿ ಇದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆ ದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕವಡೆ, ಕುಂಕುಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಣಿನ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕವಡೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಿಯ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿ

(36 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ).



# ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಯತೀರ್ಥರು

“ ನ ಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ ” ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಂಕೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ತಿಳಿಯುವ ಸಾಧನವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಸಾಧನೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಜ್ಞಾನವು ಯಾವುದು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದು ಪಂಚಭೇದ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಹರಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೆ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಶ್ರೀವಾಯುದೇವರ ಮೂರನೇ ಅವತಾರರಾದ ವೇದೋಕ್ತ ಗುರುಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ ಸದುಪದೇಶಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬಹು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯುಕ್ತಯುಕ್ತಿಗಳಿಂದ, ಬಲು ಚತುರತೆಯಿಂದ, ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯತೆಯಿಂದ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಭಾಷಾಲಹರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಶಬ್ದ, ಪದ ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಪ್ರಮಾಣಯುಕ್ತವಾದವುಗಳೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿ ಅನ್ಯಮತಪಂಡಿತರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಗುಂಪು ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಗಲಿರುಳೂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ಕೂಡ ದೊರೆಯಲಾರದ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಮನೋಹರವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾಥಯ-ಸುಧಾ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಾದ, ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕರಾದ, ಶ್ರೀಮತ್‌ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಜಗತ್‌ವಿಖ್ಯಾತರಾದ ಶ್ರೀ ಮಜ್ಜಯತೀರ್ಥಗುರುವರೇಣ್ಯರ ಮಹಾವೈಭವಗಳನ್ನು ಅವರ ನಂತರ ಬಂದ ಅನೇಕ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನರು ಬಹು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗಿರುವ ಅಂಶ ಸಕಲ ಸಜ್ಜನವೇದ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಜಯತೀರ್ಥರ ಮಹತ್ವಜ್ಞಾನ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹರಿದಾಸರುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದ ರಾಜರು, ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ಶ್ರೀ ವಾದಿ ರಾಜರೇ ಆದಿಯಾದ ಯತಿವರೇಣ್ಯರುಗಳೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು, ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರು, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದಾಸರು, ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರುಗಳೇ ಆದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ದಾಸಾರ್ಯರ ಪದ ಪಂಕ್ತಿ ಸುಳಾದಿ ಉಗಾಭೋಗಾದಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ

ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥರ ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛಿಷ್ಯರಾದ, ಬಿಡಿಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿ ಗುರುಗಳು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಿದ “ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥ ವಿಜಯ” ಕರ್ತರು ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸ ವಿಠಲಾಂಕಿತ ದೇವರನಾದಲ್ಲಿ “ದಯದಿ ಪಾಲಿಸೋ ಜಯತೀರ್ಥರಾಯ” ಎಂದು ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯ ‘ವಿಜಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ’, ಅವರ ವೃಂದಾವನವಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಲಖೇಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವರ್ಣನೆ ಸಮೇತ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಅಸೇತು ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಪರ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸಿ ದ್ವೈತದುಂದುಭಿಯನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿ ವ್ಯಾಸತ್ರಯ ಕರ್ತರಾದ ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಿಂಹ, ಕಮಲಪುಷ್ಪ, ಅಂಜನ, ಸಮುದ್ರಮಥನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ‘ಎದುರ್ಯಾರೋ ಗುರುವೇ ಸಮರ್ಯಾರೋ ! ಮದನ ಗೋಪಾಲನ ಪ್ರಿಯ ಜಯರಾಯ’ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೇವರನಾಮದಲ್ಲಿ ‘ವರ್ಣಿಸಲೆವೇ ಗುಣಸಾಂದ್ರನ ಶ್ರೀ ಜಯಮುನಿಂದ್ರನ .....’ ಎಂದೂ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜರು “ಜಯರಾಯ ಜಯರಾಯ, ನಿನ್ನ ದಯವುಳ್ಳ ಜನರಿಗೆ ಜಯವಿತ್ತು ಜಗದೊಳು ಭಯವ ಪರಿಹರಿಸುವಿ”, “ಭಳಿರೆ ಭಳಿರೆ ನಿಮ್ಮ ಗುಣಗಳ ಸ್ತುತಿಸುವೆ | ಜಲಧಿ ಸಮ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಜಯತೀರ್ಥವರ್ಯಾ” ಎಂಬ ಮೂರು ಮತ್ತು ಐದು ನುಡಿಗಳ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಸುಳಾದಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ “ಶ್ರೀಮನ್ನಾಥಯಸುಧಾಯಾಃ ಶ್ರೀಕರತ್ವೇವಯಮೇವ ಸಾಕ್ಷೀಣಃ” ಎಂದು ತಮ್ಮ “ಶ್ರೀಮನ್ನಾಥಯಸುಧಾಗುರ್ವರ್ಧದೀಪಿಕಾ” ಎಂಬ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜರು ತಮ್ಮ “ಕೃಷ್ಣಬಾಲಲೀಲಾ” ಎಂಬ ಕನ್ನಡಪದ್ಯಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ‘ಮಧ್ವಮತದುಗಾಬಿ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರರಾದ ಜಯಮುನಿಯ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿ ಪಾವನನಾಗುವೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀವ್ಯಾಸತತ್ತ್ವಜ್ಞರು ‘ನೋಡು ನೋಡು ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರ | ಮಾಡುವಂದನೆ | ಬೇಡು ವರಗಳ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥರ ದೇವರನಾಮಾದಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಉಸಲಬ್ಧವಿಲ್ಲದಾಗ್ಯೂ ಇತರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗೂ ದೇವರನಾಮಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ದೇವರನಾಮಾದಿಗಳ ವಾಕ್ಯಸರಣಿಗಳಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹತ್ತಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸರು ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಬಹು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿವೆ. ಅವರ ಜಯರಾಯರ ಸುಳಾದಿ ಒಂದೇ ಸಾಕು. ಅನೇಕ ಯತಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಂದ ಆನಂದಭಾಷ್ಪ ತರಿಸುವಂತಹುದಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ

ಚಿಂಚೋಳಿ ಸ್ತೋತ್ರದಾಚಾರ್ಯ

‘ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರ ಪಾದ ಸೋಕಿದ ಕೊನೆ ಧೂಳಿ ತಾಕಿದ ಮನಜರಿಗೆ’ ಎಂಬ ದೇವರನಾಮದಲ್ಲಿ ‘ಜ’ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಜಯತೀಲನಾಗುವ ‘ಯ’ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಯಮನಂಜುವ, ‘ತೀ’ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ತಿಮಿರಪಾತಕಹಾನಿ, ‘ರ್ಥ’ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ತಾಪತ್ರಯ ಪರಿಹಾರ’ ಎಂದು ಜಯತೀರ್ಥರ ನಾಮಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಆನಂದದಿಂದ ‘ಜಯರಾಯರ ನೋಡಿದೋ ಸಜ್ಜನರೆಲ್ಲಾ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ವಿಜಯರಾಯರು ಕುಣಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇವರು ವಿಜಯಾರ್ಯರು ಅವರು ಜಯರಾಯರು; ಇವರು ಗುರುಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರುವಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಎತ್ತಾಗಿ ಗುರು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರು; ಅವರು ಸುಧಾ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿದರು, ಇವರು ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು; ಇವರು ಐಶ್ವರ್ಯ ಕಾಣದೇ ವಿರಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದೂ ವಿರಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಮಹನೀಯರು ದ್ವೈತಾಚಾರ್ಯರ ಸೇವೆ ಬಹುವಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.



## ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಂಧ್ರಾಶ್ರಮ, ಋಷೀಕೇಶ್.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ  
ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವಾದಿಗಳ ವಿವರ.

ಸೇವೆ	ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ	ಶ್ರೀ ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರಾಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 2/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50 ಪೈ	0-50
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	ರೂ 5/-	ರೂ 5/-
ತೋಮಾಲಸೇವಾನಂತರ ದರ್ಶನ	ರೂ 5/-	—
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿನರ್ತನೆ	0-25	0-25

### ಅಮ್ಮನವರ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ

	ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ	ಪಾರ್ವತಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 1/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50	0-50
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ನರ್ತನೆ	0-50	0-25

ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆ.  
ತಳಿಗೆ

ದಧ್ಯೋದನ	ರೂ 45/-
ಪುಳಿಯೋಗರೆ	ರೂ 45/-
ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 60/-
ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 65/-

ಈ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತಳಿಗೆಯ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆಯೂ ಮಾಡಬಹುದು;  
ಮೇಲಿನ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಮೊರೆ ವ್ಯಯಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. 3/-  
ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ.

ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು “ಶರಣು  
ಶರಣು ಜಯಮುನಿರಾಯ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ  
ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು “ಜಯರಾಯ ದಯವಾಗೆ  
ನಗೆ ಅನುದಿನ” ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಬೇಡಿರುವರು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತ  
ಸತ್ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಾದಿಗಳೂ ಹಾಗೂ  
ಪರಿಶುದ್ಧ ಜ್ಞಾನ ಎಂಬುದು ಒಂದೆಡೆ ಕೇಂದ್ರೀ  
ಕೃತವಾಗಿ, ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸುಜನರ ಅನುಗ್ರಹಾರ್ಥ  
ವಾಗಿ, ಶ್ರೀಮಜ್ಜ ಯತೀರ್ಥರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ  
ಕೊಂಡು ಕಣ್ಮರೆಯಾದಂತಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರು ತಮ್ಮ  
ಸುಳಾದಿಯಲ್ಲಿ ‘ಈ ಮುನಿ ಒಲಿದಡೆ ಅವನೇ  
ಭಾಗ್ಯವಂತ’ ‘ತಾಮಸ ಜನರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಿದೋ  
ಇವರಲ್ಲಿ’ ಎಂದು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರು  
ವರು.

ಶ್ರೀಮಜ್ಜ ಯತೀರ್ಥರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸೂತ್ರ  
ಪ್ರಸ್ಥಾನ, ಗೀತಾಪ್ರಸ್ಥಾನ, ಉಪನಿಷತ್ ಪ್ರಸ್ಥಾನ  
ಹಾಗೂ ಪ್ರಕರಣಗ್ರಂಥಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ  
ಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಇವರು 18  
ಟೀಕಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ 3 ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥ  
ಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಗೀತಾಭಾಷ್ಯ, ಶ್ರೀ  
ಗೀತಾತಾತ್ಪರ್ಯ, ಶ್ರೀಮತ್ಸೂತ್ರಭಾಷ್ಯ, ಶ್ರೀ  
ಮದನುವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಋಗ್ವಾಕ್ಯ, ಈಶಾವಾಸ್ಯ,  
ಷಟ್ಪತ್ನ, ಉಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯ, ಪ್ರಮಾಣಲಕ್ಷಣಾದಿ  
ದಶಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆಗಳಿಗೆ  
ಟೀಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಪ್ರಮಾಣಪದ್ಧತಿ, ‘ವಾದಾ  
ವಳಿ’ ಮತ್ತು ‘ಪದ್ಯಮಾಲಾ’ ಎಂಬ ಮೂರು  
ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ  
ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇವರು ಭಕ್ತಿ  
ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಪರಮೇಶ್ವರ  
ಭಕ್ತಿರ್ನಾಮ ನಿರವಧಿಕಾನಂತಾನವದ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣ  
ಗುಣತ್ವ ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕಃ ಸ್ವಾತ್ಮಾತ್ಮೀಯ  
ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಭೋಗೇಕ ಗುಣಾಧಿಕೋಂತ  
ರಾಯ ಸಹಸ್ರೇಣಾಪ್ಯಪ್ರತಿಬದ್ಧೋ ನಿರಂತರ  
ಪ್ರೇಮಪ್ರವಾಹಃ ||”

ಇವರ ದಿವ್ಯಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅನವರತ ಗುರು  
ಮುಖೇನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನ  
ಜನ್ಮವೇ ಸಾರ್ಥಕವಾದುದು. ಇವರ ಸ್ಮರಣೆ  
ಯಿಂದ ಕುಲಕೋಟಿ ಉದರಣೆ. ಇವರ ದಾಸ  
ನಾದವನೇ ನಿರ್ದೋಷಿ. ಜನ್ಮಜನ್ಮಕ್ಕೂ ಶ್ರೀ  
ಜಯತೀರ್ಥರ ದಿವ್ಯ ಅನುಗ್ರಹ ನಮಗಾಗಲಿ.

# ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತದ

## ಕಥಾನಾಯಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಭಾರತ ರಾಮಾಯಣಗಳು ಪ್ರಾಚೀನಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕಗಳು. ಭಾರತವೆಂತೂ ಭಾರತೀಯರ ಬಾಳದೀವಿಗೆ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಕವಿಗಳೂ ಭಾರತಸುಧಾಸಾಗರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಪುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕವಿಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ವೈವಿಧ್ಯಗಳೆನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಲವ್ಯಾಸಭಾರತವು ರೀತಿ, ಧೈಯಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವು ಇತರ ಎಷ್ಟೋ ಸೋದರೀಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಾರತವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಂಪಕವಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆಯೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾರತಗಳಿದ್ದುವಂತೆ. ಪಂಪನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತನ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ-ತನ್ನ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನವಿಜಯ' ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನದಿಂದ ರಚಿಸಿದನು. ಅದು ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಭಾರತಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಗುಣವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಿಂದ ಇಕ್ಕುಮೆಟ್ಟಿತಂತೆ. ಅಲ್ಲಂದೀಚೆಗೆ ಅದರ ಸಮ ದಂಡಿಗೆ ಬಂದು- ಅಷ್ಟೀಕೆ, ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದರೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ.' ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದವನೇ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ. ಇದು ಕವಿಯ ಬಿರುದಿರಬಹುದು. ಅವರ ಹುಟ್ಟು ಹೆಸರು ನಾರಣಪ್ಪನೆಂದು. ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಗದುಗಿನ ಭಾರತ 'ನಾರಣಪ್ಪನಭಾರತ', 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತ' ಎಂಬ ಪರ್ಮಾಯನಾಮಗಳೂ ಉಂಟು.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತನ್ನ ಭಾರತದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಅದರ ಧೈಯವನ್ನೂ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಕೃಷ್ಣಕತೆ, ಪಂಚಮಶ್ರುತಿ. ಕೃಷ್ಣನನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ- ಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೇ - ರಚಿಸಲಾದ ಗ್ರಂಥ. ಅದು ಹಲವು ಜನ್ಮದ ಪಾಪಹಾರಿಯ ತೊಳೆವಜಲ; ಆಗಮಕುಲಕೆ ನಾಯಕರತ್ನ; "ಚಾರುಕವಿತೆಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲ, ಬರಿಯ ತೊಳಸಿಯ ಉದಕದಂತಿರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಳ್ವುದು ಪದುಮನಾಭನ ಮಹಿಮೆ ಧರ್ಮವಿಚಾರ ಮಾತ್ರವನು," ಬಲ್ಲ



ಶ್ರೀ  
C.V. Ramana Reddy

ಪ್ರಾಧರೂ ಈ ಕಥಾಂತರದಲ್ಲಿ "ನವರಸಗಳ ವುಚಿತವೆನುವಭಿಧಾನ ಭಾವವ ಬೆದಕಲಾಗದು" "ಅರಸುಗಳಿಗಿದು ವೀರ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಪರಮವೇದದ ಸಾರ, ಯೋಗೀಶ್ವರರ ತತ್ತ್ವವಿಚಾರ, ಮಂತ್ರೀ ಜನಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಗುಣ, ಎರಹಿಗಳ ಶೃಂಗಾರ, ವಿದ್ಯಾ ಪರಿಣತರಲಂಕಾರ, ಕಾವ್ಯಕೆ ಗುರು," ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯನವಧರಿಸಿ ಕೇಳುವಾನರರ ದುರಿತಾಂಕುರದ ಬೇರಿನ ಬೇಗೆ, ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಸೂಕ್ತದ ಸವೆಯದಮೃತವ - ನೊಲಿದೊಲಿದು ಸುಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿದಡೆದು ಜನಪದವಿಯ ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಗ್ರಂಥದ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನೂ ಧೈಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಮಹೋನ್ನತಿಯ ಕೃತಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಪೂರ್ಣಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಅದ್ಭುತ ಮೇಧಾವಿ, ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು, ಸ್ವತಃ ಕಥನಕುಶಲ, ಭಕ್ತ, ರಸಿಕ, ಪಂಡಿತ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ವಿಶೇಷಲೋಕವ್ಯವಹಾರವುಳ್ಳವನು. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಭಾರತ

ಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ- ಮೂಲವನ್ನಾಗಿಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ 'ವ್ಯಾಸಭಾರತ' ಇತಿಹಾಸ ಅಥವಾ ಪುರಾಣ 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ' ವೀರಚರಿತೆ ನಾರಣಪ್ಪನಭಾರತ ಕೃಷ್ಣಕರ್ಣಾಮೃತ. ವ್ಯಾಸ ದೃಷ್ಟಿ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರ, ಪಂಪನದು ಆಶ್ರಯದಾತನ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಸಾರ, ನಾರಣಪ್ಪನದ ಭಗವಂತನ ತೃಪ್ತಿ. ಜನರ ಉದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಂಕರ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥವದು ಆದುದರಿಂದಲೇ 'ವೀರನಾರಾಯಣನೇ ಕವಿ; ಲಿಖಕಾದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಕೇಳುವ ಸೂರಿಗಳ ಜಂಗಮ ಜನಾರ್ದನರು.

ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಹು ಖಚಿತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಕಥಾನಾಯಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರವು ಜೀವಂತವೂ, ರಮಣೀಯವೂ, ಆಕರ್ಷಕವೂ.

ಡಾ || ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್.

ಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಮೇಲೆಯೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಅವನು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಭಕ್ತಿಯುಗದಲ್ಲಿ. ವ್ಯಾಸರ ಪುರಾಣಿಕಯುಗವೂ ಪಂಪನ ವೀರ ಯುಗವೂ ಅವನಿಗೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣನ ದೈವತ್ವವೂ ಆತನ ಅವತಾರ ಮಹಿಮೆಗಳೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದವು. ಆ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಕೃಷ್ಣನ ಚರಿತ್ರೆ ಅದನ್ನೇ ನಾರಣಪುನು ಪ್ರಕಾರಾಂತರದಿಂದ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಾರಣಪುನು ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷ್ಣನೇ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥಾ ನಾಯಕ. ದುಷ್ಯನಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಯಪರಿಸಾಲನೆಯ ಮೂಲಕ ಭೂಭಾರವನ್ನೇಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಆತನು ಅವತಾರಮಾಡಿರುವುದು. ತಾನು ಭಕ್ತ ಬಂಧುವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಭಕ್ತರಿಂದ ಬಂಧಿತ ನಾಗುವವನೂ ಹೌದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಗಳಿಗೂ ಅವನೇ ಮೂಲ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೂ ಅವನೇ ಕಾರಣ. ಅವನೇ ಧೈಯ, ಎಲ್ಲ ಆಸೆ ಗಳಿಗೂ ಅವನೇ ನೆಲೆ. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಭಾರತವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಲಿದವರನ್ನು ಉಜ್ಜೀವಿಸುವಂತೆಯೇ ಮುನಿದರೆ ತಲೆಯ ಬರಹವನ್ನು ತೊಡೆಯವನು.

ಅವನು ಕೈತವದ ಶಿಕ್ಷಾಗುರು. ನೆಣಸ ಸೈರಿಸನು. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆಹುತಿಗೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಪಟು. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಅವನ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿ ಕುಣಿ ಯುವುವು. ಅವನು ಮಾತ್ರ ಪಾತ್ರಧರಿಸಿದ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅಳಿಸಿ, ನಗಿಸಿ, ಮಾಡಿಸಿ, ಮಾಣಿಸಿ, ಕುಣಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವೀಯವಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನೂ ನಡತೆ ಯನ್ನೂ ಮೀರುವವನಲ್ಲ. ಆತನು ಮಿತ್ರನಾಗಿ ಪುತ್ರನಾಗಿ, ದೂತನಾಗಿ, ಬಂಧುವಾಗಿ, ಬಳಗ ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಒಂದೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ದವರೂ ಅವನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ಪಾತ್ರ ಗಳಾದ ಧರ್ಮರಾಯ, ಭೀಮ, ಅರ್ಜುನ, ದ್ರೌಪದಿ, ಭೀಷ್ಮ, ದ್ರೋಣ ಮುಂತಾದವರು ತಮಗೇ ವಿಶೇಷವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಸಂದರ್ಭಾನು

ಸಾರ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರದ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಿರುಗನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕವಿಗಿರುವ ಸಹಜವಾದ ಭಕ್ತಿರಸ ಪ್ರಧಾನವಾದ ವರ್ಣನೆಗಳು ನಾಯಕನನ್ನು ಮಹದ್ವೈಕ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಉದಾತ್ತಗುಣಗಳಿಂದ ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ ಭಾರತವು ವ್ಯಾಸಭಾರತದ ಭಾಷಾಂ ತರವೋ, ವಿಸ್ತರಣವೋ ಸಂಗ್ರಹವೋ ಆಗಿರದೇ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಕವಿಯು ತನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಲಕತೆಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿ, ಕುಗ್ಗಿಸಿ, ಸಾಸುವೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗರವನ್ನು ತುಂಬಿ ಮರವನ್ನು ಮೇರುವನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೋರಾಜ್ಯದ ಮೇರುಕೃತಿ ಯಾದ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯ ಭಿಧಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ವಕವಿಯ ಸಮದಂಡಿಗೂ ಎರಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

★

## ಪ್ರಕಟಣ ಶಾಖೆ. ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಹೊಸ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು.

ಎಳೆಯರ ರಾಮಾಯಣ - ಶ್ರೀ ಮೈ. ನ. ನಾಗರಾಜ

ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ : ೩-೦೦

ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ - ಕನ್ನಡ ತಾತ್ಪರ್ಯದೊಡನೆ

ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ : ೨-೦೦

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಾಗ:

ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಬೆಲೆ : ೦-೫೦

ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಬೆಲೆ : ೦-೪೦

ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಮಾರಾಟ ವಿಭಾಗ,

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ತಿರುಪತಿ.



# ಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿ ರಾವಣ

ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳ ಲೊಂದಾದ ರಾವಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದಂತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅರ್ಥಗಳು ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರತಿನಾಯಕ ದುಷ್ಟ, ದುರಹಂಕಾರಿ, ಕಾಮುಕ, ನಯವಂಚಕನಾದ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ದುರ್ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗಿ, ಪುಟಿವಿಟ್ಟ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಧೀರೋದಾತ್ತ-ರಾವಣ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

ರಾವಣ ಕಾಮಿಸಿದ್ದು ಮುಕ್ತಿಪನಿತೆಯನ್ನು. ಆಕೆಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಪಡೆಯಲು ರಾಮಬಾಣ ಸುಲಭಸಾಧನವೆಂಬುದನ್ನು ಆತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ. ಮನವನ್ನು ಮಾಧವನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಜಪತಪಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ ದೈವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾವಣನಿಗೆ ಈ ಮಾರ್ಗ ಸರಿಯೋರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಮನನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ, ಆತನ ಬಾಣದಿಂದ ಹತನಾಗಿ, ಸಾಯುಜ್ಯಪದವಿ ಪಡೆಯುವ ಸುಲಭೋಪಾಯದ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀತಾಪಹರಣದ ನಾಟಕವಾಡಿದ. ಪತ್ನೀವಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ರಾಮನಿಗೊದಗಿದ್ದ ಋಷಿಶಾಪ ಹುಸಿಯಾಗದಂತೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ, ಜತನದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ. ಅಂತಹ ಸೌಂದರ್ಯ ನಿಧಿ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನ ರಾಕ್ಷಸರ ಕುಲಗುಣವಾಗಿದ್ದರೂ, ಆತ ವಿಚಲಿತನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಗದಕಣ್ಣಿಗೆ ದುಷ್ಟನಾಗಿ, ಸ್ವಜನನಿಂದಿಗೆ ಗುರಿಯಾದರೂ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಬಿಡದೆ, ರಾಮ ಬಾಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ, ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆದ. ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ವರಿಸಿದ ರಾವಣನ ಧೀರೋದಾತ್ತ ನಿಲುವನ್ನು “ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣ”ದಲ್ಲಿ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರಳ, ಸುಲಭ ಪದ್ಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜನತೆಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ “ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಾಮಾಯಣ”ದಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಔನ್ನತ್ಯದ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕಿವಿಮೂಗುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶೂರ್ಪನಖಿ ರಾವಣನ ಬಳಿ ಬಂದು ಅಳುತ್ತ ನಿಂತಾಗ ಆಕೆಯ ದುಶ್ಚರಿತವನ್ನರಿತಿದ್ದ ರಾವಣ ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ :

“ವಾಸಿ ನೀನೆಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕು  
ರೂಪಿ ಮಾಡಿದರ್ಯಾ ನನ್ನನ್ನು  
ಕೋಪದಿಂದ ದಶಕಂಠ ಕೇಳಿದ ತನ್ನ  
ಸಹೋದರಿಯು !”

ಆಕೆ ‘ಜನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥರೂಪಿಗಳಾದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿರುವರು. ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಕುಗೊಳಿಸುವ ಸೀತೆಯೆಂಬ ಲೋಕೋತ್ತಮ ಸುಂದರಿಯಿರುವಳು. ಅವಳು ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಮೆಂಡತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವಳನ್ನು ತರಲು ಹೋದ ನನಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಾಯಿತು. ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಖರದೂಷಣ ತ್ರಿಶಿರಾದಿ ದಾನವರು ಯಮಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು’ ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾವಣ ‘ಖರದೂಷಣರ ಸಂಹಾರ ನಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ

ಶಿವನಲ್ಲಿ ಅಚಲಭಕ್ತಿ ರಾವಣನಿಗೆ, ಅವನು ಸೀತೆಯನ್ನಪಹರಿಸಿದ ಎಂದೆ ಅವನನ್ನು ಪುರಾಣಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಕ್ಷಸ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಧಾರಗಳೇನಿಲ್ಲ. ಬರೇ ಒಳಿತು ಬರೇ ಕೆಡಕುಗಳಿಂದ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡಿರಲಾರ. ಅಂತಹ ಒಳಿತು ಕೆಡಕುಗಳ ಸಮಪಾಕವಾಗಿ ರಾವಣನನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಾದರೆ ‘ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳೂ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ’ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡನೆಯ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕ್ರಿಯಾರೂಪವನ್ನು ರಾವಣವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ರಾವಣನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದ ವೃತ್ತಾಂತ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಆತ ಅಭಯ ನೀಡಿರುವುದು ಸರ್ವವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆತನೇ ರಾಮನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. ರಾಮ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅವತಾರವೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆತನಿಂದ ಹತನಾಗಿ ಶಾಶ್ವತ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯುವೆನು. ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆತ ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ನನ್ನ ಶಾರ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆದಂತಾಗುವುದು’ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕೋಪ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ರಾಮನನ್ನೆದುರಿಸಲು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಮಾರೀಚನನ್ನು ಮಾಯಾಮೃಗವನ್ನಾಗಿಸಿ, ಜಾನಕಿಯನ್ನು ಅದರ ಮೋಹಜಾಲಕ್ಕೊಡ್ಡುತ್ತಾನೆ. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಮಾಯಾಮೃಗದ ಹಿಂದೆ ಹೋದಾಗ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷದಿಂದ ಸೀತೆಯೆದುರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆತ ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷಧರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ

ಸೀತೆ ಆತನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ, ‘ಸನ್ಯಾಸಿವೇಷ ಧರಿಸಿ ಬಂದ’ ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಆತ ವೈರಾಗ್ಯನಿಧಿಯಾಗಿ, ಸೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತೃಭಾವನೆಯನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಆಕೆಯನ್ನಪಹರಿಸಲು ಬಂದ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾವಣನು ಸ  
ನ್ಯಾಸಿ ವೇಷವ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು  
ಪರ್ಣಶಾಲೆಗೆದುರಾಗಿ ಬಂದನು  
ಭಿಕ್ಷುವಂದದಲಿ !”

ಯತಿವೇಷದ ರಾವಣನಿಗೆ ಮಣೆಹಾಕಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಕಂದಮೂಲಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಸೀತೆ. ಆಕೆಯನ್ನಪಹರಿಸುವಾಗ ರಾವಣ ಆ ಪತಿವ್ರತಾ

ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಸ್ತರ್ಶಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಕೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನೆಲದ ಸಮೇತ ಆಕೆಯನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಲಂಕೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.

“ಪತಿವ್ರತೆ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿ  
ವೃಥುವಿ ಸಹಿತಲೆ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿದ  
ರಥವನ್ನಾರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದನು  
ಗಗನಮಾರ್ಗದಲಿ”

ಮನೋವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಲಂಕಾಪುರವನ್ನು ತಲಪಿದ ರಾವಣೇಶ್ವರ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯದೆ, ಪುರೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿಳಿಸಿ, ರಾಕ್ಷಸ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅವಳ ಬಳಿ ನಿಲಿಸಿ, ಸಂತಸದಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಚಿತ್ತ ವೇಗದಲಿ ಖಳ  
ಉತ್ತರಿಸಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿದ  
ಸುತ್ತ ವನದ ಮಧ್ಯದಲಿ ವೃಕ್ಷದಗ್ರದಲಿ  
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಮೀನು ಇರಿಸಿ

ಸುತ್ತ ಕಾವಲಿಡಿಸಿ ಅಸುರನು  
ಚಿತ್ತದಲಿ ಪರಮ ಸಂತೋಷದಲಿ  
ಹೊಕ್ಕನರಮನೆಯು ।”

ರಾವಣನ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಆತ ಸೀತೆಯನ್ನು  
ಭೋಗವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಕರೆತರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು  
ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ. ರಾಮನನ್ನು ಕೇರಳಿಸುವುದಷ್ಟೇ  
ಆತನ ಉದ್ದೇಶ. ಮುಂದೆ ರಾಮ ಕಪಿಸೇನೆ  
ಯೊಡನೆ ಲಂಕಾನಗರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ,  
ಸೀತೆಯನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ವಿಭೀಷಣ  
ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ರಾವಣನ  
ಮನ ಒಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೀತೆಯನ್ನು  
ತಂದಂದಿನಿಂದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಪಶಕುನಗಳು  
ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆಯೆಂದೂ, ಅವು ರಾವಣನ ಅಂತ್ಯ  
ವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆಯೆಂದೂ,  
ವಿನಾಶವಸ್ತು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾವಣ ರಾಮನಿಗೆ  
ಶರಣಾಗಬೇಕೆಂದೂ ವಿಭೀಷಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.  
ಆಗ ರಾವಣನು, ‘ರಾಮನಿಂದ ಹತನಾಗುತ್ತೇ  
ನೆಂದು ಅಂಜಿ ಹಿಂಜರಿಯುವ ಅಕ್ಕಿದೆಯವ  
ನಾನಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಮಲವೊಂದಿಲ್ಲದ ಸಾಕ್ಷಾತ್  
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಪರಮಸುಂದರಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು  
ಕಾಡಿಸಿದ ಹೊತ್ತು ತಂದು, ಇಷ್ಟುದಿನ ರಕ್ಷಿಸಿ,  
ಈಗ ರಾಮನಿಗೊಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸ ನನ್ನಿಂದಾಗದು.  
ಕೊನೆಯ ಉಸಿರಿರುವವರೆಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ’

ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನುಡಿದು, ರಾಮನೊಡನೆ  
ಯುದ್ಧಸಾರುತ್ತಾನೆ. ರಣದಲ್ಲಿ ನೂರೊಂದು  
ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಹೋರಾಡಿ ಅಸುನೀಗಿದಾಗ  
ರಾವಣನ ಪಟ್ಟದರಸಿ ಮಂಡೋದರಿ ರಾವಣನ  
ಬಳಸಾರಿಣನ್ನಾದರೂ ರಾಮನ ಮಹಿಮಾತಿಶಯ  
ವನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಆತನೊಡನೆ ಸಂಧಿಮಾಡಿ  
ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಳು. ಆಗ  
ರಾವಣ-ಶ್ರೀರಾಮನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣ;  
ಸೀತೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅದಿಶೇಷ  
ಸ್ವರೂಪನೆಂಬ ವಿಷಯ ತನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ  
ಯೆಂದೂ, ತಿಳಿದವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಲು ಬರಬಾರ  
ದೆಂದೂ ಮಂಡೋದರಿಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

“ಬಲ್ಲಿನೇ ಆ ಮಹಾಜಾನಕೇ  
ವಲ್ಲಭನು ಹರಿಯು ತಾನೆಂಬುದು  
ಬಲ್ಲಿನೇ ಸೀತೆ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆಂಬುದನು ।  
ಬಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶೇಷನೆಂಬುದು  
ಬಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವನೆಲ್ಲವ  
ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಯನು ಹೇಳಲಿಬೇಡ  
ನೀನೆಂದಾ ।”

ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು  
ರಾವಣ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ರಾಮಬಾಣದಿಂದ ಹತನಾಗ  
ಬೇಕೆಂದು ಆತ ದೃಢಶ್ಚಯವಾಡಿರುವುದನ್ನು  
ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಮಸೇನೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ

ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ರಾವಣ,  
‘ಎಂದಿದ್ದರೂ ರಾಮನ ಚರಣಕಮಲದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾ  
ಗಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಡಮಾಡುವುದೇಕೆ’  
ಎಂದು ಮಂಡೋದರಿಯೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ  
ನಡೆಸಿ, ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ತಾನೂ ಸಾಯುಜ್ಯ  
ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ಇಷ್ಟುಸಂಭ್ರಮದಿ ಸೇನೆ ಬರುವುದು  
ದಿಟ್ಟ ರಾವಣ ತಾನೋಡಿದ  
ಎಷ್ಟುದಿನವಿದ್ದರೂ ರಾಮರ ಚರಣಯುಗವನ್ನು  
ಸೇರಲೇಬೇಕೆನುತ ಮಂಡೋ  
ದರಿಯ ಒಡನಾಲೋಚಿಸಿ ನಂದ  
ನರು ಸಹವಾಗಿ ಪಡೆನೆನು ಬ್ರಹ್ಮಶಾಸ್ತ್ರತವ ॥”

ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿ, ಆತನಿಂದ ವರ  
ಪಡೆದು ರಾಮನನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋಮ  
ಮಾಡಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ರಾವಣ ರಾಮಬಾಣ  
ದಿಂದ ಹತನಾಗಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಹೋಮದ್ರವ್ಯ  
ಗಳನ್ನು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಈಡಾಡಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತ-

“ರಾಮನನು ಜಯಿಸಬೇಕೆನುತಲಿ  
ನೇಮದಲಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದ ರಾವಣ  
ಹೋಮದ್ರವ್ಯಗಳನು ಈಡ್ಯಾಡಿದನು  
ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ”

“ಶರಣರಿಗೆ ಮರಣವೇ ಮಹಾನವಮಿ” ಎಂಬಂತೆ  
ಮೃತ್ಯುವನ್ನೆದುರಿಸ ಹೊರಟ ರಾವಣ ಸ್ವಲ್ಪವೂ  
ಬೆದರದೆ, ತಾನು ಮಹಾತ್ಮನೆಂಬುದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ  
ಸಾರಿದ್ದಾನೆ. ಶಿವನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ,  
ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ,  
ಅನಂತರ ತಾನೂ ಸುಗ್ರಾಸ ಭೋಜನ ಮಾಡು  
ತ್ತಾನೆ, ಉತ್ತಮವಾದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು  
ಮೆದ್ದು, ಸಡಗರದಿಂದ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ-  
ಧೀರ ರಾವಣೇಶ್ವರ.

“ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಈಶ್ವರನ ಪೂಜಿಸಿ  
ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳನಾರೋಗಿಸಿ  
ಉತ್ತಮದ ಘೃತವು ಸ್ವೀರ ಸಕ್ಕರೆಯ ತಾ  
ಭುಂಜಿಸಿ ।  
ಕರ್ಪೂರದ ವೀಳೆಯವ ಭುಂಜಿಸಿ  
ಗಜ್ಜಗೆಯನಿಳಿದನಾ ರಾವಣ  
ಸುತ್ತಲೂ ಹೆಗ್ಗಳಿ ಮೊಳಗಿದವು ನಾಲ್ಕು  
ದಿಕ್ಕಿನಲಿ ।”

ರಾಮ-ರಾವಣರ ಘನಘೋರ ಯುದ್ಧವನ್ನು  
ನೋಡಲು ಅಂಬರದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನೆರೆದರು.  
ರಾಮನೇ ಬೆರಗಾಗುವಂತೆ ರಾವಣ ಋಜುಮಾರ್ಗ  
ದಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡು  
ತ್ತಾನೆ. ಶತ್ರು ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದಾಗ ಸುಲಭ

(32ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

## ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆ

ಅಸಂಖ್ಯ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅವಿರತ ಸಂದಣಿಯ ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆ  
ಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ನಗರಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀಘ್ರಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂ  
ಲವಾಗುವಂತೆ ಟೆಲಿಕ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮಾಂಕ  
ತಿರುಪತಿ — 403 202  
ತಿರುಮಲೆ — 403 208

ಯಾತ್ರಿಕರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ತಿ.ತಿ.ದೇ.



# ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ-ಲೀಲೆ

ಅನುವಾದ:

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಅಜ್ಞಾತಕುಮಾರ್

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳಿವೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ದಿವ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದೊಂದು ಶಕ್ತಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಉಪವಾಸ ವ್ರತಾದಿಗಳಿಂದ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕ್ರಷ್ಣಕೊಡುವುದು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು, ಲೌಕಿಕಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಬಾಳಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಯೆ ಎಂದೂ ವ್ಯಾಮೋಹ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಿಸ್ಮೃತಿಗೊಳಗಾಗುವುದೇ ಮಾನವನಿಗೂ ಮತ್ತು ಭಗವಂತನಿಗೂ ಇರುವ ಭೇದ. ಅರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಿತ್ರನೂ, ಸಹಚರನೂ ಆಗಿರುವನು. ಆದರೂ ಅರ್ಜುನನು ನಶ್ವರನಾದುದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ವಿಸ್ಮೃತಿ ಆವರಿಸುವುದು. ನಶ್ವರ ಮಾನವರಿಗೆ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಸಹಜ. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದು ನಮಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮರೆತುಹೋಗುವೆವು. ಈ ಅಲ್ಪಕಾಲದ ವಿಷಯಗಳೇ ನಮಗೆ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಾನವರಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಜ್ಞಾನ ಇರುವುದು ಅಸಂಭವ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸರ್ವ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ, ಸರ್ವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಮೃತಿ ಇರುವಂತೆ ನಮಗಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಅಜೋಸಿಸನ್ನ ವ್ಯಯಾತ್ಮಾ  
ಭೂತಾ ನಾಮೀಶ್ವ ರೋಽಪಿ ಸನ್  
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ವಾಮಧಿಷ್ಠಾಯ  
ಸಂಭವಾಮ್ಯಾತ್ಮನಾಯಯಾ

“ನಾನು ಜನ್ಮರಹಿತನು. ನನ್ನ ಶರೀರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರೇಣಿಸದಂತಿರುವುದು. ಸರ್ವಭೂತಗಳಿಗೂ ನಾನೇ ಪ್ರಭು. ಆದರೂ ನಾನು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ನನ್ನ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ ಪ್ರತಿಯುಗದಲ್ಲೂ ಅವತರಿಸುವೆನು”. (ಗೀತೆ 4ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ (6ನೇ ಶ್ಲೋಕ).)

ಇಲ್ಲಿ ‘ಆತ್ಮಮಾಯ’ ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾನು ಹೇಗಿರುವನೋ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿರುವ ಪದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾವ ಅವತಾರದಲ್ಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಲೌಕಿಕ ಬಂಧನಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಗಳಿಗೂ ಬದಲಾ

ವಣೆ ಇರುವುದು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಕವಿಯುವುದು. ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಜೀವಿಗಳ ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯದ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬಲ್ಲವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ವೇದಾಹಂ ಸಮತೀತಾನಿ  
ವರ್ತಮಾನಾನಿ ಚಾರ್ಜುನ

ಭವಿಷ್ಯಾಣಿ ಚ ಭೂತಾನಿ  
ಮಾಂತು ವೇದನ ಕಶ್ಚನ

“ಎಲೈ ಅರ್ಜುನನೇ ನಾನು ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್, ವರ್ತಮಾನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿದವನು. ಸರ್ವಜೀವಿಗಳ



ವಿಷಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು. (ಗೀತೆ 7ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 26ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಶ್ರೀ ಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮಾತ್ಮನು ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಂಥ ಜ್ಞಾನ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ) ಈ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದು. ಆದರೆ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಾದರೆ ಅವನು ಅವತಾರ ಪುರುಷನಾಗಿ ಏಕೆ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೇದಾಂತಿಗಳೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಶರೀರವನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡುವನೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ಆತನು ಧರಿಸಿದರೆ, ಭೌತಿಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೃತ ಸಹಜವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಆ ವಿಸ್ತೃತಿ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನನು. ಮೇಲೆ ಉದ್ಧರಿಸಿರುವ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆತನು ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು, ಅಭವನು, ನಶ್ವರನು. ಅಂತೆಯೇ ಅವನ ಮಾನವವಾಕ್ಯತಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಶ್ವರವಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮಾನವನೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರ ದೇವದೇವನು ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸುವನು. ಜನನ-ಮರಣಗಳು ಭೌತಿಕ ಶರೀರಕ್ಕೆಂದೂ, ಈ ಶರೀರ ನಶಿಸಿ ಅಥವಾ ಲೌಕಿಕ ವಿಷಯ ಕಲ್ಮಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ, ದಿವ್ಯಾತ್ಮವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವುದೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ದ್ವಿತೀಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವನು. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಸಹಜವಾದ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚೈತನ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಆ ದಿವ್ಯರೂಪವೇ (ಸತ್) ಶಾಶ್ವತ, (ಚಿತ್) ಜ್ಞಾನಮಯ, (ಆನಂದ) ಸಂತೋಷದಾಯಕವೂ ಆದುದು. ಈ ಭೌತಿಕ ಶರೀರ ಸತ್, ಚಿತ್, ಆನಂದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಭೌತಿಕ ಶರೀರ ನಶ್ವರ. ದಿವ್ಯ ಶರೀರ ನಶ್ವರವಲ್ಲ. ಈ ಭೌತಿಕ ಶರೀರ ಅಜ್ಞಾನ ಕಷ್ಟಪರಂಪರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದುದು. ಶೀತೋಷ್ಣ ಬಾಧೆಗಳು ಈ ಲೌಕಿಕ ಶರೀರದ ಮೂಲಕವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುತಕ್ಷಣ ಈ ದ್ವಿವಿಧ ಬಾಧೆಗಳು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಭೌತಿಕ ಶರೀರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶೀತೋಷ್ಣ ಬಾಧೆಗಳು ರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು

ಅಧಿಕವಾದಷ್ಟು ನಮಗೆ ಈ ಲೌಕಿಕ ಕಾಯಕದಲ್ಲೇ ಶೀತೋಷ್ಣ ದ್ವಿವಿಧಭಾವ ಬಾಧೆಗಳು ಅಲ್ಪವಾಗುತ್ತವೆ. ದಿವ್ಯ ಶರೀರದ ಗುಣಗಳು ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಅಳವಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಬಿಸಿಯಾಗುವುದು. ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಲವಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಿಸಿಯಾಗುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಗುವುದು. ಅಗ್ನಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚೈತನ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಲೌಕಿಕ ಕಲ್ಮಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ದಿವ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಿರೋಧಾನ (ಮಾಯೆ) ಗಳನ್ನು ಸೂರ್ಯನ ಉದಯಾಸ್ತಮಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುವಂತೆ ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿದನೆಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಸರಿ. ಸೂರ್ಯನು ಎಂದಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವನು. ಉದಯಾಸ್ತಮಾನಗಳು ಸೂರ್ಯನಿಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಉದಯಾಸ್ತಮಾನಭಾವನೆಗಳು ನಮಗುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ತಿರೋಧಾನಗಳ ವಿಷಯವಾದ ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರಸಂಚದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಉದಯಾಸ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಒಮ್ಮೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸುವನೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವನು. ಆದರೂ ಆತನು ಇರುವಂತೆ, ಇಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇರುವನು, ಇಲ್ಲದಿರುವನು. ನಮಗೆ ಪ್ರಸಂಚಾನುಭವ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಅನಂತ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವನೆಂದೂ, ಆ ಅನಂತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೀವಿಸಿರುವ ಈ ಲೋಕವು ಒಂದು ಅಂಶಮಾತ್ರವೆಂದೂ ವೇದಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪರಮಾತ್ಮನೂ, ಅಭವನೂ, ಪರಿಣಾಮರಹಿತನೂ ಆದರೂ, ಅವನು ತನ್ನ ಶಾಶ್ವತ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸುವನು. ಪ್ರಕೃತಿ, ಸ್ವಭಾವ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೇ ಅರ್ಥವಿರುವ ಪದಗಳು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಪ್ತಮ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಅನೇಕವಿಧವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ, ಅಂತಃ ಪ್ರಕೃತಿ, ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಪ್ರಕೃತಿ- ಇವೇ ಈ ಮೂರು. ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಸಂಚವೇ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಕೃತಿ. ಗೀತೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ 'ಅಪರಾ' ಎಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಭೌತಿಕವೆನ್ನುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಾಗ ಅವನು ದೈವತ್ವವನ್ನೇ (ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವಾಂ) ಅವಲಂಬಿಸುವನೇ ಹೊರತು ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳ ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕಾರಾಗೃಹವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವನು. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಬಂಧಿತರೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಶುದ್ಧ ಮೂರ್ಖತನ. ತಾನು ಮಾನವಾಕೃತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮಾನವರು ತನ್ನನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವರೆಂದು ಹೀನವಾಗಿ ಕಾಣುವರು ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವನು.

ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅವತರಿಸಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ನಾಗುತ್ತಿರುವನು. ಆ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆವಿಷ್ಕರಣ ಅಂತರ್ಧಾನಗಳು ಅವನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅವನನ್ನು ಅವತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಅವತಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಭವಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಮಾನವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಆತನು ಮಾತ್ರ ಮಾನವರೆಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನ ಪುತ್ರರಂತೆ ಪ್ರೀತಿಸುವನು.

ಸರ್ವಯೋನಿಷು ಕೌಂತೇಯ  
ಮೂರ್ತಯಃ ಸಂಭವಂತಿ ಯಾಃ  
ತಾಸಾಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಹದ್ರೋನಿಃ  
ಆಹಂ ಬೀಜಪ್ರದಃ ಪಿತಾ

“ಎರೈ ಕುಂತೀ ಸುತನೆ, ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಜೀವಿಗಳು ಜನಿಸುತ್ತಿರುವುವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೀಜ ದಾತನಾಗಿರುವ ತಂದೆ ನಾನೇ” (ಗೀತೆ 14ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 4 ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಮಗನು ತಂದೆಯನ್ನು ಮರೆತರೂ, ತಂದೆ ಮಾತ್ರ ಮಗನನ್ನು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಂದೆಗೆ ಮಗನಮೇಲೆ ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಅವನು ತನ್ನ ಪುತ್ರರಂತಿರುವ ಮಾನವರನ್ನು ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯಗಳಿಂದ



ಉದ್ಧರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. “ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪುತ್ರರೆ, ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಬನ್ನಿ. ಈ ಲೌಕಿಕ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವೆನು” ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವನು. ನಾವು ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪುತ್ರರಾದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ನಂಬಿ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬಂಧಿತನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ‘ಅವತಾರ’ ಎನ್ನುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದದ ಅರ್ಥ, ‘ಮೇಲಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುವುದು’ ಎಂದು ತನ್ನ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದಿವ್ಯ ಲೋಕದಿಂದ ಭೌತಿಕಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಬರುವವರನ್ನು ‘ಅವತರಿಸಿದ’ ನೆಂದು ಹೇಳುವೆವು. ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾನೆ ಅವತರಿಸಿದನು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅವತರಿಸಿದನು. ಕ್ರೈಸ್ತಮತ, ಮುಸ್ಲಿಮತ, ಬೌದ್ಧಮತದ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ವಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದಿರುವವರು ಆಯಾ ಮತಸ್ಥಾವಕರನ್ನು ಭಗವದ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ಕ್ರೈಸ್ತನು ಭಗವಂತನ ಪುತ್ರನೆಂದು ಭವಬಂಧನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ದೇವದೂತನೆಂದು ಕ್ರೈಸ್ತರು ಹೇಳುವರು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪರಮದೈವನೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲಸೂತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಭೇದಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನಾಗಲಿ, ಆತನ ದೂತನಾಗಲಿ ಮಾನವರನ್ನು ಭವಬಂಧನಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಉದ್ಧರಿಸಲು ಅವತರಿಸುವನೆಂದು ಎಲ್ಲ ಮತದವರೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಒಪ್ಪುವರು.

ಯದಾ ಯದಾಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ  
ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ  
ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ  
ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಂ

“ಓ ಭರತವಂಶಜಾ, ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ ಧರ್ಮಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೀಣದೇಶ ಬಂದು ದುರಾಚಾರಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದೋ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವತರಿಸುವೆನು”. (ಗೀತೆ 4ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 7ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಭಗವಂತನು ದಯಾದ್ರವ್ಯದಯಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾಗಿ ದಿವ್ಯರಾದ ಕಾರಣ ಈ ಭೌತಿಕ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಈ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧರಿಸುವೆವು. ನಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಶರೀರ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ, ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತೇವೆ. ಈ ಉಪಾಯ ಅಸ್ವೇಷಣೆಯ ನಮ್ಮನಿತ್ಯಜೀವನ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಭೌತಿಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಾಯಗಳು, ನಮ್ಮ ಅಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಎಟುಕುವಂತಹುವು ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾಗಿ ಭಗವದ್ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಯಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಈ ಕಷ್ಟಗಳು ತಪ್ಪುವ ಅವಕಾಶ ವಿರುವುದು. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಸುಖವಾಗಿರಬಲ್ಲವು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಕೊಡಬಲ್ಲದು. ಇದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು, ಆತನ ದೂತರು ಬಂದು ನಮಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವರು. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ

ನಿವಾಸದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವರು. ಅವರನ್ನು ಭೌತಿಕ ನಿಯಮಗಳಾದ ಜರಾ-ಮರಣ, ರೋಗಬಾಧೆಗಳಾವುವು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವನು.

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ  
ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ  
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ  
ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ

“ದುಷ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಣ ಮಾಡಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಯುಗ ಯುಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವತರಿಸುವೆನು.” (ಗೀತೆ 4ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 8ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಕ್ಷೀಣವಾದಾಗ ತಾನು ಅವತರಿಸುವನೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿರುವನು. ಧರ್ಮ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಅಂಗಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ ಎಲ್ಲ ಮತದವರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ

## ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲ, ಯತಿರುಮಲೆ

### ಸಹಸ್ರ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವಾದ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಿನದಂದು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಶ್ರೀ ದೈವಕ್ಕೆ 1000 ತುಪ್ಪದ ಬತ್ತಿಯ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಜುಲೈ	28	ಸೋಮವಾರ	ಅಕ್ಟೋಬರ್	21	ಮಂಗಳವಾರ.
ಆಗಸ್ಟ್	28	ಗುರುವಾರ	ನವಂಬರ್	14	ಶುಕ್ರವಾರ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	25	ಗುರುವಾರ	ಡಿಸೆಂಬರ್	12	ಶುಕ್ರವಾರ.

ಭಕ್ತರು 2000 ರೂ. ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದಿನಗಳಂದು ಸಂಜೆ 6 ರಿಂದ 7 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಎನ್ನುವ ಪದಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ವಿಶ್ವಾಸ ಎನ್ನುವುದು ಆಯಾ ಮತದವರ ಆಚಾರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮತದವರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಮತದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಧರ್ಮವು ಮತಭೇದಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಬೇರೆಯಾಗದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮತದವರು ತನಗಾಗಲೀ, ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗಾಗಲೀ ಸಂಘಕಲ್ಪಗಲೀ, ದೇಶಕಲ್ಪಗಲೀ, ಮಾನವ ಕೋಟಿಗಾಗಲೀ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಈ ಧರ್ಮಾಚರಣೆ ಮಾನವರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದು. ಇದುವೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಧರ್ಮ. ಈ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಮತ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾನವಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಜಸ್ತಿಸಿರುವೆನೆಂದು ಮಾಧವ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಬಂದಾಗಲೇ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಭೌತಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ನಾವು ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯವಾಸನೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಲೇ ತಂದೆ - ಮಗ, ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾನವರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು. ಈ ಲೌಕಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಎಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಾರೆವು. ನಾವು ಈಗ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಕೊಂಡೇ ಸೇವೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸತಿ-ಸುತರಿಗೆ, ವೃತ್ತಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆವು, ಹೇಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸೇವೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಚಿಹ್ನೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಭಾಗವತ ಕೈಂಕರ್ಯ ಪ್ರೇಮ-ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಸತ್ಯವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದವರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ತಾನು ಅವತರಿಸುವೆನೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಧರ್ಮಕ್ಷೀಣತೆ ಎಂದರೆ ಮಾನವರು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮರೆತು ಮಾಧವಸೇವೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಎಂದರ್ಥ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾನವರು ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯದಾಸರಾಗಿ, ಇಂದ್ರಿಯ

ಕಾಮನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೇ ಧರ್ಮಕ್ಷೀಣತೆ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಆಗ ಭಗವಂತನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸುವನು. ಮೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಧುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಅವತರಿಸುವೆನೆಂದು (ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ) ಹೇಳಿರುವನು. ಸಾಧುಗಳೆಂದರೆ ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಮಾಭಾವನೆಯಿರುವರೆಂದರ್ಥ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಸಾಧುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಬೋಧೆ ಮಾಡುವರು. ಸಂತರು ಯಾವುದೇ ಬಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದವರು. ಸಂತರು ಯಾರ ಶತ್ರುಗಳೂ ಅಲ್ಲ; ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಿತ್ರರೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಶಾಂತಿ ಪುರುಷರು. ಹೀಗೆ ಸರ್ವತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಭಗವಂತನು ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವನು. ಬೇರೆಯವರು ಸಂತರನ್ನು ದೂಷಿಸುವುದನ್ನು ಭಗವಂತನು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸಮಾನಭಾವ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ, ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವನು.

ಸಮೋಽಹಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು  
ನಮೇ ದ್ವೇಷೋಽಸ್ತಿ ನ ಪ್ರಿಯಃ  
ಯೇ ಭಜಂತಿ ತು ಮಾಂ ಭಕ್ತಾಃ  
ಮಯಿ ತೇ ತೇಷು ಚಾಪ್ಯಹಮ್

“ನಾನು ಯಾರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಯಾರು ಮೇಲೂ ಪಕ್ಷವಾತ ಬುದಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಒಂದೇ. ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವರು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರರು. ಅಂತಹವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಮಿತ್ರನೇ” (ಗೀತೆ 9ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 29ನೇ ಶ್ಲೋಕ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸಮಾನಭಾವ ಸೂಸುವನು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜೈತನ್ಯ ಸೇವಾತತ್ಪರರಲ್ಲಿ, ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಬೋಧಾವೃತ್ತ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ, ಭಗವಂತನು ಹೆಚ್ಚಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವನು. ತನ್ನ ಭಕ್ತರು ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಚನ (‘ಕಾಂತೇಯ ಪ್ರತಿಜಾನೀಹಿನಮೇ ಭಕ್ತ ಪ್ರಣಶ್ಯತಿ,’ ಗೀತೆ 9ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 31ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ದುರ್ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಬರುವನು (ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ) ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೂ (ಧರ್ಮಪರರು) ತನ್ನ ಭಕ್ತರೂ ಆದ ಪಂಚಪಾಂಡವರನ್ನು ಅವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷಕ್ತರನ್ನಾಗಿಮಾಡುವುದು, ನಾಸ್ತಿ ಕರಾದ ದುರ್ಯೋಧ

ನಾದಿಗಳನ್ನು ವಧಿಸುವುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಭಿಮತವಾಗಿದೆ. ದರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಅವನ ಮೂರನೆಯ ಅಭೀಷ್ಟ. (ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ) ಎಂದೇ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವತರಿಸಿರುವನು. ತನ್ನ ಭಕ್ತರಕ್ಷಿಸಲು, ಮಾನವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅವತರಿಸುವನು, ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಭಗವಂತನು ಅವತರಿಸುವುದು. (ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ) ಎಷ್ಟು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಯುಗ ಯುಗದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಕ್ರಮ ಪದತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕ್ಷೀಣತೆ ಹೊಂದುವುದು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಕೃತಿ. ಪ್ರಥಮ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ನಿಶ್ಚಸ್ತ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳವರು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅನತಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಈಗ ಮತ್ತೇನೋ ತೃತೀಯ ಪ್ರಪಂಚಯುದ್ಧವಾಗುವ ಸೂಚನೆಗಳು ತೋರಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಭಾರತಪ್ರಪಂಚದ ಕಾಲ ಮಹಿಮೆಯೇ ಇಂತಹುದು. ನಾವೊಂದು ಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಿಥಿಲವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವುದು. ನಾವು ಯವ್ವನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಶರೀರದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಮಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಆ ಶರೀರವೇ ಜೀರ್ಣವಾದಾಗ ಅದರಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾರೆವು. ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಇಂತಹುದೇ. ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಸಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರೂ (ಶರೀರದ) ಕ್ಷೀಣತೆ ಇದರ ಸಹಜಗುಣ. ಯುಗಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನಾಗಲೀ ಅತನ ದೂತರಾಗಲೀ ಅವತರಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಹಲವು ಬಾರಿ ಸಂಭವಿಸಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲಿ, ಪುನಃಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂಗ್ಲ ಮೂಲ: ಪೂಜ್ಯ ಎ. ಸಿ. ಭಕ್ತಿ ವೇದಾಂತ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಭುಪಾದರು.





# ನಚಿಕೇತ

— ಕುಮಾರಿ ಸುಮನಾ.

ಒಂದು ಅರಣ್ಯ. ಅದರ ಮಧ್ಯೆ ಹತ್ತಾರು ಪರ್ಣಕುಟಿಗಳ ಒಂದು ತಪೋವನ.

‘ಉದ್ದಾಲಕ’ ಆ ತಪೋವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಋಷಿ. ಅದರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಗೋಪಿ. ಈ ಋಷಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆನ್ನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ವಾಜಪ್ರಸ’ ಎಂದು ಇವನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು.

‘ವಿಶ್ವವರಾದೇವಿ’ ಋಷಿ ಉದ್ದಾಲಕನ ಪತ್ನಿ. ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ಸುಶೀಲೆ, ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ನಂಬಿಕೆಯಂತೆ ಪತಿಯನ್ನೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದೂ, ದೇವರೆಂದೂ ನಂಬಿದ್ದ ಸಾಧ್ವಿ-ಪತಿವ್ರತೆ.

‘ನಚಿಕೇತ’ ಉದ್ದಾಲಕ-ವಿಶ್ವವರಾದೇವಿಯರ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಪುತ್ರ. ಮುದ್ದಾದ ಬಾಲಕ. ದೇವರಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಸೀಮ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಇವನಿಗೆ ಬಲು ಭಕ್ತಿ. ಮುಗ್ಧ ಸ್ವಭಾವದ ನಚಿಕೇತ 7-8 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿದ್ದ ತಪೋವನದಿಂದ ಕೆಲವು ಗಾವುದ ದೂರದ ಮತ್ತೊಂದು ತಪೋವನದ ಗುರುಕುಲ ಒಂದರಲ್ಲಿ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಿದ್ದ.

ಆಗೊಂದು ದಿನ ನಚಿಕೇತನ ತಂದೆ ಉದ್ದಾಲಕ ಆ ಗುರುಕುಲಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ. ತಾನು ಮಾಡಲಿರುವ ‘ವಿಶ್ವಜಿತ್ ಯಾಗ’ದ ಬಗ್ಗೆ ನಚಿಕೇತನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ, ಆ ಮಹರ್ಷಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಯರ ಸಹಿತ ಎರಡು ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಅಶೀರ್ವದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಅಸ್ತು ಎಂದರು.

ಉದ್ದಾಲಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ನಚಿಕೇತನಾದಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ಆಹ್ವಾನಿತರೂ, ತಪೋಧನರೂ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ.

ಋತ್ವಿಜರು ಯಜ್ಞ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ದಿನಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಯಾಗ ಮುಕ್ತಾಯದ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ.

ಈ ಯಜ್ಞದ ವಿಶೇಷದಂತೆ ಯಜ್ಞದ ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ (ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವವನು) ತನ್ನೆಲ್ಲ ಐಶ್ವರ್ಯದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಯಜ್ಞದ ನಿಯಮದಂತೆ ಉದ್ದಾಲಕನಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರಾರು ಗೋವುಗಳನ್ನು, ದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಜ್ಞ ಮಂಟಪದ ಬಳಿ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ನಚಿಕೇತ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ತಬ್ಧನಾದ!

ಕಾರಣ, ಆ ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಎಂಭತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸುಗಳು ಮುದಿ, ಬರಡು, ಬಡಕಲು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇದ್ದವು.

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತು “ಮಗು, ದಾನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದನ್ನು, ತನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದುದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು; ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪುಣ್ಯ, ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ನಿರು

ಉದ್ದಾಲಕನಿಗೆ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಕೋಪ ಬರತೊಡಗಿತು. ಅದರೂ ಸಂದರ್ಭ ಗಮನಿಸಿ ತಡೆದು ಕೊಂಡ.

ಇನ್ನು ನಿದಾನಿಸಿ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಂಡ ನಚಿಕೇತ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳುವಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಂದೆಯನ್ನು ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ.

ತಂದೆ-ಉದ್ದಾಲಕನ ಸಂಯಮ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಕೋಪದ-ನುಡಿ “ನಿನ್ನನ್ನು ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ; ಹೋಗು” ಎಂದು ಹೊರಬಂತು.

ನೆರೆದಿದ್ದ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಗಾಬರಿ. ಋತ್ವಿಜರು ಮಂತ್ರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಜನ ಸ್ತಬ್ಧರಾದರು.

“ಇದೇನು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿರಿ. ನಿಯಮ ಬಿಟ್ಟು ಕೋಪದ ನುಡಿಯಾಡಿದಿರಿ. ದಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಾ ಡಿದ ಮಾತು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಯಜ್ಞ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

## ಕಿಮೋರ ಜಗತ್

ಪಯುಕ್ತ, ಕಳಪೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪವನ್ನೇ ಗಳಿಸಿದಂತೆ. ಅದರಿಂದ ನರಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ” ನಚಿಕೇತನಿಗೆ-ನೆನಪಾಗತೊಡಗಿತು.

ತನ್ನ ತಂದೆ ಇದನೆಲ್ಲ ದಾನ ಮಾಡಿ ಪಾಪ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನಲ್ಲ ಎಂದು ನಚಿಕೇತ ಚಿಂತಿತನಾದ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ? ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಂದೆಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ನನ್ನನ್ನೇ ದಾನ ಮಾಡಲು ತಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಅವನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ. ಸರಸರನೆ ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಹೋದ.

ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ-ಅಪ್ಪಾ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ.

ಉದ್ದಾಲಕ ಮಗನ ಕಡೆ ನೋಡಿದ. ಹುಚ್ಚು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅನಿಸಿತು.

ನಚಿಕೇತ ತಂದೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳ ತೊಡಗಿದ.

ಈಗೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?” ಮಹರ್ಷಿಗಳಾದ ಹಿರಿಯರು ಉದ್ದಾಲಕನನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

ಉದ್ದಾಲಕ ಚಿಂತಿತನಾದ. ವಿಶ್ವವರಾದೇವಿ ಬಿಕ್ಕಳಿಸ ತೊಡಗಿದಳು. ಕೋಪದ ನುಡಿಕಡಿಯಿಂದಾಗಿ ದುಃಖದ ಕಾಮೋಷವೇ ಯಜ್ಞ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆವರಿಸಿದಂತಾಯ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಚಿಂತಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಕಾರ್ಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಮಿಂಚಿದಂತೆ ಆಗೊಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು.

ನಚಿಕೇತ ಎದ್ದು ನಿಂತು ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಸರಿದ, ಹೇಳಿದ, “ಅಪ್ಪ, ನಮ್ಮದು ಪವಿತ್ರ ಗೌತಮವಂಶ. ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳಾಡಿದವರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತೂ ಸತ್ಯವಾಗಿಯೇ ತೀರುತ್ತದೆ.”

ನಂತರ ನಚಿಕೇತ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕುಳಿತ ಕಣ್ಣುಚಿದ. ಯಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸ ತೊಡ



## ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ

ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ದರಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿದ ದರಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಸ್ತಿಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

### ಕಲ್ಯಾಣ ಉತ್ಸವ:

ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವದ ದರವನ್ನು ರೂ 1000-00 ದಿಂದ ರೂ 1500-00 ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.

### ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿಷೇಕ:

ಅಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪುನಃಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ) ಮುಂಗಡ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಿಷೇಕ	ಶುಲ್ಕ	ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ	ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಪೂರಾಭಿಷೇಕ	ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 500-00	ಸಾಯಣ ಮಂಟಪ	16
ಕರ್ಪೂರದ ಬಟ್ಟಲು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 300-00	ರಾಮರ್ ಮೇಡೈ	20
ಪುನುಗು ಬಟ್ಟಲು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 200-00	ಸ್ನಾನ ಮಂಟಪ	60
ಇತರ ಬಟ್ಟಲುಗಳು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 100-00	ತಿರುಮಾನುಣಿ ಮಂಟಪ	100

### ಸಹಸ್ರ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆ:

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಾವಿರದೊಂಟು ತುಪ್ಪದದೀಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ರೂ 2000-00 ಗಳ ಶುಲ್ಕ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

### ಸೂಚನೆ:

ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ನಡೆಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಜನವರಿ 1 — 1980 ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮುಂಗಡ ಹಣ ನೀಡಿರುವವರು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ದರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,  
ತಿ.ತಿ.ದೇ.

ಗಿದ. ಸಮಯ ಕಳೆಯಿತು.....ಲೋಕ ಮರೆ ಯಿತು.....

ಯಾರೋ ಕರೆದಂತಾಗಿ ನಚಿಕೇತ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ, ತುದೆ, ಋಷಿಗಳು, ಯಜ್ಞ ಮಂಟಪ, ತಪೋವನ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ! ಅದೊಂದು ಎಂದೂ ಕಾಣದಿದ್ದ ಹೊಸ ಲೋಕ, ಹೊಸ ದೃಶ್ಯ. ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿಂಚುವ ಲೋಹದ ಗೋಡೆಯ ಅರುಮನೆ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಹಿರಿದ ಕಟ್ಟಾಳು.

ಅವನನ್ನೇ ನಚಿಕೇತ ವಿಚಾರಿಸಿದ. ಅದು ಯಮ ಲೋಕವೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ಯಮರಾಜನ ಅರ ಮನೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ತಾನು ಯಮ ರಾಜನನ್ನೇ ಕಾಣ ಬಂದವನು ಎಂದ. ನಂತರ, ಯಮರಾಜನು ಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಹೊರಹೋಗಿದ್ದು ಬರಲು ಮೂರು ದಿನಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಅವ ರಿಗೆ ಅವನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದು ಯಮದೇವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು ಮಹಾ ರಾಣಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪದ ನಚಿಕೇತ ಹೊರಗೆ ಕಾಯುವ ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೈಮುಗಿದು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನ ನಾದ.

ದಿನಗಳುಳಿದವು. ನಚಿಕೇತ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕನೇದಿನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಯಮರಾಜ ನಚಿಕೇತನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಗೌರವ ದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಹಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸಿದ. ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ “ನಚಿಕೇತ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆತಿಥಿಯೇ ದೇವರು. ನೀನು ನನ್ನ ಆತಿಥಿಯಾಗಿ ನನ್ನಿಂದ ಮೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸವಿರಬೇಕಾ ಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಿನಗೆ ಮೂರು ವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಬೇಕು ಕೇಳು”

“ದೇವ, ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಬೇಡು ವಂತಹುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಾಲಿಸ ಬೇಕೆಂದು ತಂದೆಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ” ವಿನೀತ ಭಾವದಿಂದ ನಚಿಕೇತ ಹೇಳಿದ.

‘ನಿನ್ನ ವಿನಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾತಾಡಿದೆ ಮಗು, ಆದರೆ ನಾನೂ ಮಾತು ತಪ್ಪಲಾರೆ. ಏನು ಬೇಕೋ ಕೇಳು’ ಎಂದು ಯಮರಾಜ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ.

ನಚಿಕೇತ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮ ಪರ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡ.

“ನನ್ನ ತಂದೆ ಕೋಪಬಿಟ್ಟು ಸಂತ್ಯಸ್ತನೂ, ಶಾಂತನೂ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ನನ್ನನ್ನು ನಚಿಕೇತನೆಂದೇ ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸ ಬೇಕು.”

ಇದು ಅವನು ಕೇಳಿದ ಮೊದಲ ವರ.

“ದೇವತ್ವ ಪಾಪಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆ ತಿಳಿಯ ಬೇಕಂತೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ‘ಅಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆ’ ಉಪದೇಶಿಸಿ.”

ಬಾಲಕ ಕೇಳಿದ ಎರಡನೇ ವರ ಇದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಕೇಳಿ ಯಮನೂ ಬೆರಗಾದ. ಉಪದೇಶಿಸಿದ.

ಮತ್ತೆ ಹೇಳಲು ಹೇಳಿದ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದ ಅಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಸಾರವನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ದೋಷವಿಲ್ಲದೆ ನಚಿಕೇತ ಯಮನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ, ಯೋಗ್ಯ ಶಿಷ್ಯ, ಗುರುವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ.

“ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಯು ಹುಟ್ಟು, ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳ ನ್ನು ಭವಿಸಿ ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಶರೀರ ಸತ್ತರೂ ಆತ್ಮ ಇದ್ದು, ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಉಂಟೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹುಟ್ಟು, ಸುಖ-ದುಃಖ, ನಾವು ಈ ಚಕ್ರದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು?” 7-8 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ-ನಚಿಕೇತನ ಈ ಮೂರ ನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಯಮನೇ ಮೂಕೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾದ. ನಂತರ ಹೇಳಿದ, “ಮಗು, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಭೂಮಂಡ ಲದ ದೊರತನ ಕೇಳು, ಕೊಟ್ಟೇನು. ನೀನು ಈಗ ಕೇಳಿದ್ದು, “ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ”. ದೇವತೆಗಳೂ ಕಲಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯೆ ಇದು. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎನಾ ದರೂ ಕೇಳು”

ಜಗದ ಬಾಲಕ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಬೇ ಕೆಂದು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದ. ಕೊನೆಗೂ ಯಮರಾಜನೇ ಸೋತು ನುಡಿದ. “ಅವರವರ ಕರ್ಮದ ಫಲವಾಗಿ ಸುಖ-ದುಃಖ, ಜ್ಞಾನಿಯಾದನು ಪಾಪ ಮಾಡದೆ ದುಃಖದಿಂದ ದೂರಾಗುತ್ತಾನೆ.....ಹುಟ್ಟು- ಸಾವಿನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಹೊರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ‘ಮುಕ್ತಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ‘ಭಕ್ತಿ’ ‘ಮುಕ್ತಿ’ಗೆ ರಾಜ ಮಾರ್ಗ.

ನಂತರ ಯಮರಾಜ ನಚಿಕೇತನನ್ನು ತಪೋವ ನದ ಯಜ್ಞ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ.

ಜೀವಂತವಾಗಿ ಮೃತ್ಯುಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನಚಿಕೇತನಿಗೆ ಜೀವಂತ ಮರಳಿ ಬಂದಿದ್ದ.

ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ರಹಸ್ಯ ಭೇದಿಸುವಂತಹ ‘ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ’ಯನ್ನು ಮುಗಿಲಿಂದ ಧರೆಗೆ ತಂದಿದ್ದ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ‘ಮಾನವ ದೇವನಾಗುವ ವಿದ್ಯೆ’,- ‘ಅಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆ’ಯನ್ನು ಅವನು ತನ್ನೊಡನೆ ಧರೆಗೆ ಎಳೆದಿದ್ದ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ವಿದ್ಯೆ ‘ಮಾನವ ದೇವನಾಗುವ ವಿದ್ಯೆ’ - “ನಾಚಿಕೇತಾಗ್ನಿ” ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಯಿತು.

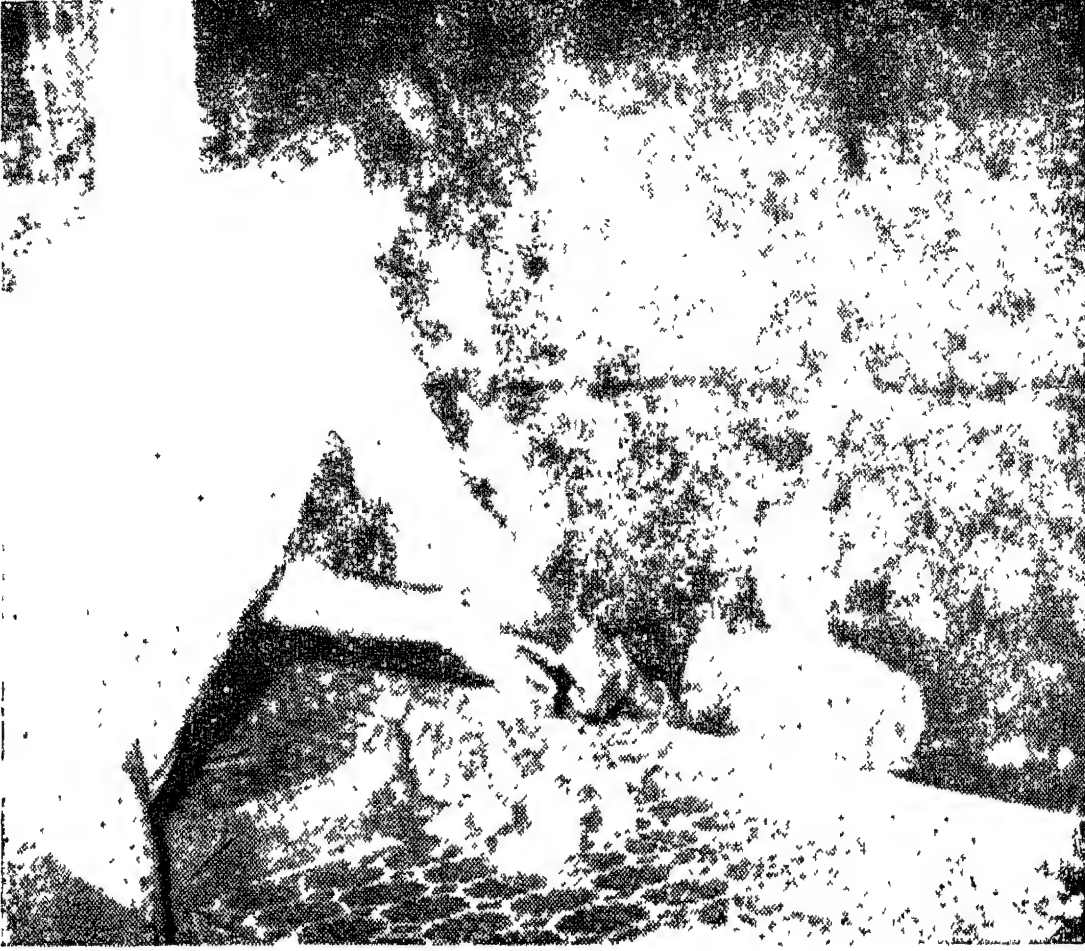
## ಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದ

ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಒಬ್ಬ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕ. ಆದರೆ ಭಗ ವಂತನ-ನಾರಾಯಣನ ಭಕ್ತ. ಅನವರತ ಅವನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಟ್ಟ-ತಲ್ಲೀನ.

ಇವನು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಿಪುವಿನ ಮಗ. ಅವನೋ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದರೂ ದೈತ್ಯಸ್ವಭಾವದವ, ಆತಿ ಕ್ರೂರ, ಸಜ್ಜನ ದ್ವೇಷಿ, ಭಗವದ್ ದ್ವೇಷಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ನಾರಾಯಣನ ಕಡು ದ್ವೇಷಿ. ಅವನ ಧ್ವಂಸ ಇವನ ಗುರಿ.

ಅಲ್ಲದೆ-ಇವನಿಗೆ-ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಿಪುವಿಗೆ ಒಂದು ವರವಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ, ಮಾನವ ದಾನವ, ದೇವಗಂಧರ್ವರಿಂದಲೂ, ಯಾವ ಆಯುಧದಿಂದಲೂ ಇವನಿಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ. ಹಗಲಾಗಲಿ ರಾತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ಮನೆಯ ಒಳಗಾಗಲಿ, ಹೊರ ಗಾಗಲಿ ಇವನಿಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ.





ಮೊದಲ ತರಗತಿಯವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಹು  
ಮಾನ ಪಡೆದ ಕುಮಾರಿ ಚಿ|| ಗೌರಿಗೆ ಸಹ  
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆಂಕಟೇ  
ಶ್ವರುಲು ಅವರು ಬಹುಮಾನ ನೀಡುತ್ತಿರುವಿಕೆ.

ತಿ. ತಿ. ದೇಗಳ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿ  
ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯು ಒಂದು. ಅ  
ಮಾಡುವರು. ಈಚೆಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾಸ್ಸು  
ಚಿತ್ರಗಾರರು ಇಲ್ಲಿ ಓದುಗೊಂಡುರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ (ಪ್ರಥಮ ತರಗತಿ.)



ಚಿ|| ಕೆ. ಜಿ. ಗೌರಿ.





ಚಿ|| ವೆಂಕಟೇಶ ಕುಮಾರ್.



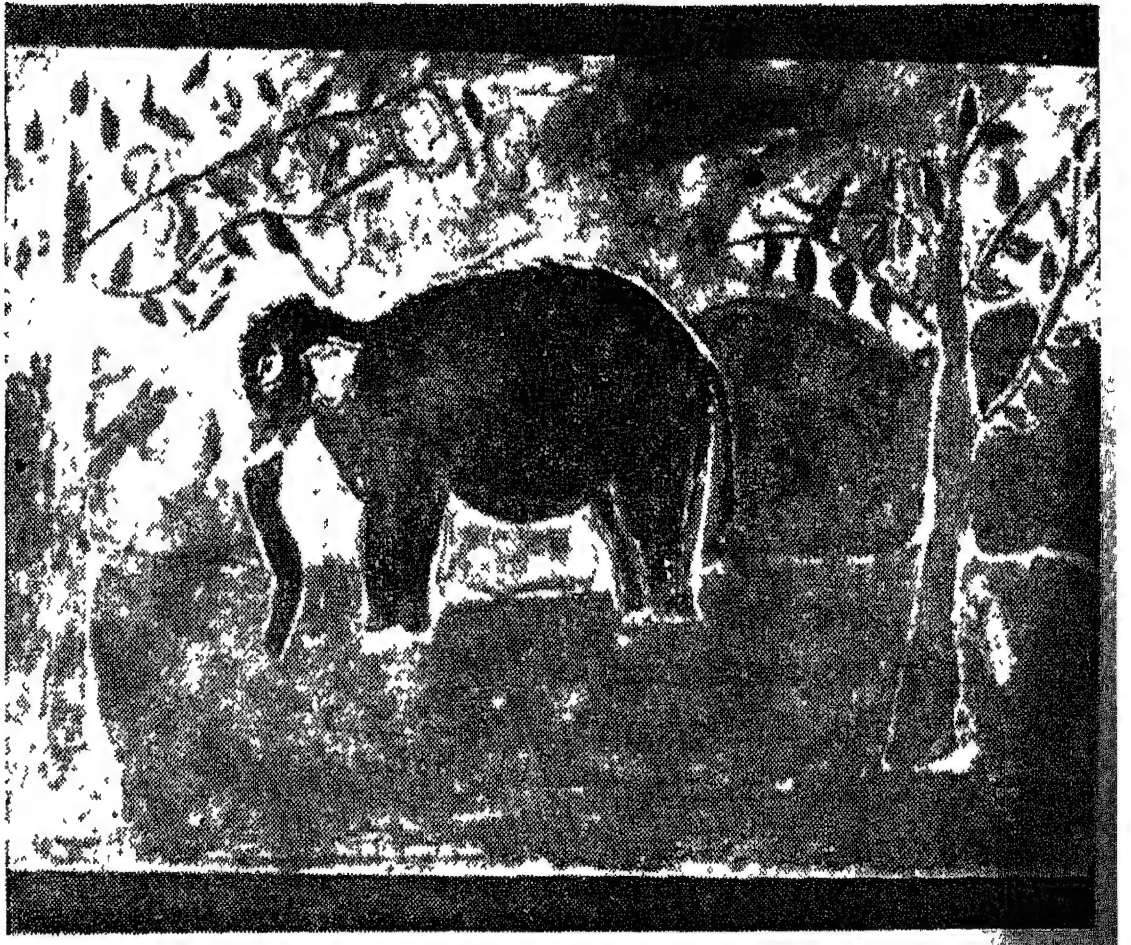
ಎರಡನೆ ಬಹುಮಾನ ( 2 ನೇ ತರಗತಿ )

ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಬಾಲಮಂದಿರ  
ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ಸಾಹಿಗಳೂ ಆಸಕ್ತರೂ ಆಗಿ ಅಧ್ಯಯನ  
ಗಳು ನಡೆದವು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತಜಿತ್ಯಗಳು.

ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ( 5 ನೇ ತರಗತಿ.)



ಚಿ|| ಸಿ. ಸುಮತಿ.



ಇಂತಹ ದ್ವೇಷಿ ಮದೋನ್ಮತ್ತ ಪಿತ್ಯವಿಗೆ ಅನವರತ ನಾರಾಯಣನ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ “ಪ್ರಹ್ಲಾದ” ಪುತ್ರ !

ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಘರ್ಷ ಮೊದಲಾಯ್ತು. ಮಗನನ್ನು ತನ್ನ ಹಾದಿಗೆ ತರಲು ತಂದೆಯ ಯತ್ನ ಸಾಗಿದರೆ, ತಂದೆಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಲು ಇಲ್ಲ; ತಂದೆಯನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಲು ಮಗನೂ ಸಿದ್ಧನಾದ.

ತಂದೆಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ, ಅನ್ಯ ಹಿರಿಯರಿಂದ ನಾರಾಯಣನ ಬದಲು ತನ್ನ ಮಗ ತನ್ನನ್ನೇ ಆರಾಧಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಸಲಾಯಿಸ ತೊಡಗಿದ. ಉಪಯೋಗ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಹೆದರಿಕೆ, ಬೆದರಿಕೆಗಳು ಮೊದಲಾದವು, ಹಾವು ಗಳ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಹಾಕುವುದು, ದುಷ್ಟ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ನೀಡುವ ಬೆದರಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸರಿ ತನಗೆ ಅವಿಧೇಯನಾದ ಮಗನನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ ಹಾಕುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ತಂದೆ ಬಂದ.

ಬಾಲಕ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತುದಿಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಬೆಂಕಿಯೊಳಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಿಲೆ

ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅತೀ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕರ್ಕೋಟಿಕ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆಸಿದರು.

ಉಹುಂ ! ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾರಾಯಣನ ಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ಮೇಲಿನ ಯಾವ ಕುತ್ನಾ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ರಕ್ತಸ ಪಿತ್ಯವಿನ ಸಹನೆ ಸತ್ತಿತು. ಅವನೇ ಖಡ್ಗ ಹಿರಿದು ನಿಂತ. ನಿನ್ನ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ತೋರಿಸು ಎಂದು ಬೆದರಿಸ ತೊಡಗಿದ. “ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ” ಎಂಬ ಮಗನ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತನಾಗದೆ-“ಆ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನಾ?” ಎಂದ. “ಇದ್ದಾನೆ”-ಶಾಂತವಾಗಿ ಮಗ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

ಕೋಪದ ಗರ್ಜನೆಯೊಡನೆ ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಿಪು ಕಂಬವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಒಡ್ಡ.

ಕೂಡಲೆ ಆ ಕಂಬ ಎರಡು ಹೊಳೆಯಿತು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಮಾನವ ದೇಹ ಸಿಂಹದ ರುಂಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ-ನರಸಿಂಹನ-ರೂಪದಲ್ಲಿ ‘ನಾರಾಯಣ’ ಉದಯಿಸಿ ಬಂದ.

ಆ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡೇ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ನಡುಗಿ ಹೋದ. ನರಸಿಂಹ ಅವನನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡ. ಸರಸನೆ ಬಾಗಿಲಿನತ್ತ ಧಾವಿಸಿದ.

ಹೊಸಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ. ದೈತ್ಯ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ವಿನ ದೇಹವನ್ನು ಒಳಗರ್ಭ ಹೊರಗೆ ಅರ್ಧ ಬರುವಂತೆ ಹಿಡಿದ. ತನ್ನ ಉಗುರಿನಿಂದಲೇ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಗೆದು ಕರುಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದ. ಆ ದೈತ್ಯ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ.

ಆಗ ಹಗಲೂ ಅಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿಯೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ದೈತ್ಯ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ.

ನರಸಿಂಹ ಗಂಕರ ಗಾಂತನಾದ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನನ್ನು ಹರಸಿ ತೆರಳಿದ.

ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಬಾಲಕ. ಆದರೂ ತಂದೆ ದೈವ ಪಿರೋಧಿ, ಸಜ್ಜನ ವಿರೋಧಿ, ಆದಾಗ ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಸಜ್ಜನ ವಿರೋಧಿಯ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ. ಜೀವಿಸಿವಿಡೀ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕಾಣಲು ತಪಿಸಿ ತಪಗೈಯುವ ತಪೋನಿಧಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿ ಆತ. ಬಾಲಕನಾದರೂ ಭಕ್ತಿದುರಂಧರ. ಅವನ ಅಸೀಮ ಭಕ್ತಿ-ತಾನು ತನ್ನದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೀರಿನಿಂತ ಭಕ್ತಿ. ಅದು ಅನನಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿತ್ತು.

ಕೃಪೆ. ಕೋಲಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಶೇಷಾಂಕ.

## ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ನಮನ

ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಹೋಗುವಾ  
ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ನಮಿಸುವಾ  
ಅವನ ಪಾದಕೇರಗುವಾ  
ಅಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯುವಾ

ಇತ್ತಮಾತ ಮರೆಯನಂತೆ  
ಕಾಸುಮಾತ್ರ ಬಿಡನಂತೆ  
ಕಾಸು ಹೋದರೇಕೆ ಚಿಂತೆ ?  
ಕಷ್ಟಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಲಂತೆ

ಕಷ್ಟ ದೂರಕೆವನೆ ಕಾರಣ  
ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮುದದ ರಮಣ  
ಇವನ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟರಮಣ  
ಇವಗೆ ಬಿರುದು ಸಂಕಟಹರಣ

ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರುಷವಿರಲಿ  
ಇವನ ಹಾಡು ಜಿಹ್ವೆಲಿರಲಿ  
ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕುತಿರಲಿ  
ಇವನ ಕರುಣೆ ಸತತವಿರಲಿ

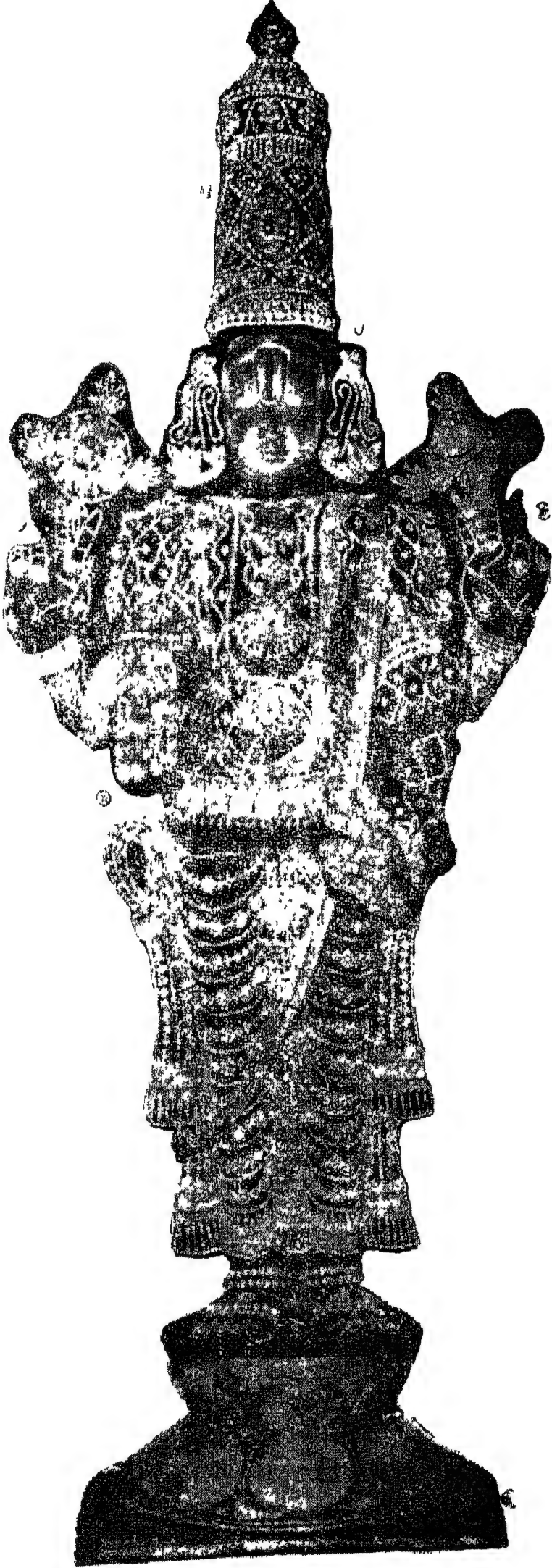
ತಿರುಪತಿಯಲಿ ಇವನ ಸ್ಥಾನ  
ನಮಿಸಿದವಗೆ ಭಕ್ತಸ್ಥಾನ  
ಶರಣಾಗತಗಿಹುದು ಸಮಾಧಾನ  
ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲವೇನೂ ಅನುಮಾನ

ವಿಶ್ವದ ಸಿರಿವಂತ ದೇವಾ  
ಶರಣಾಗತರಿನು ಕಾಪಾಡುವಾ  
ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ನಮಿಸುವಾ  
ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಹೋಗುವಾ

ಆರ್. ಕೆ. ಶಾನಭೋಗ,



# ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶಾಯ ಮಂಗಳಂ



“ಸಪ್ತಗಿರಿ” ಗಳ ಒಡೆಯ ; ದೇವ ವೆಂಕಟರಮಣ  
ನಿನ್ನಡಿಗೇ ತಲೆಬಾಗಿ ವಂದಿಸುವೆನು ।  
ತಪ್ಪಗೊಂಡಿಹ ಬದುಕಿಗಮಲ ಸತ್ಯವ ನೀಡು  
ತವ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಮುಡಿಯನರ್ಪಿಸುವೆನು ॥

ಭವದ ಬೇನೆಗೆ ಜೀವ ಭಾರವಾಗಿದೆ ತಂದೆ ;  
ಸೈರಿಸುವ ಚೈತನ್ಯ ಉಡುಗುತ್ತಿದೆ ।  
ಕವಿದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಡವರಿಸಿ ಸಾಗುತ್ತಿಹೆ ;  
ಸೊಡರಬೆಳಕಿನ ಹಾದಿ ಅರಿಯದಾದೆ ॥

‘ನಾನು, ನನ್ನದು’ ಎಂಬ ಮೋಹಾಂಧಕಾರದಲಿ  
ಸಿಲುಕಿರುವ ಈ ಜೀವ ಮತಿ ವಿಹೀನ ।  
ಸ್ವಾರ್ಥ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಗಿಗೊಂಡ ಈ ಬದುಕು  
ಸಾಗಿಸಿದೆ ಅನುಗಾಲ ಸಂಸಾರಯಾನ ॥

ಆಮೆ ನಡಿಗೆಯ ಬದುಕು ಬೇಡೆನೆಗೆ ಬಾಲಾಜು  
ಗರುಡಚೇತನವಿತ್ತು ಕರುಣೆದೋರು ।  
ವರದ ಹಸ್ತವನೆನ್ನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲಿರಿಸು ;  
ಕರ್ಮ ಬಂಧವ ಕಡಿದು ಬೆಳಕ ತೋರು ॥

ಎಲ್ಲ ಕಿವಿಗೊಡಲಲ್ಲಿ ‘ಗೋವಿಂದ, ಗೋವಿಂದ,’  
ನಿನ್ನನುಪಮದ ನಾಮ ಮನಸಿಗಾನಂದ ।  
ಆ ನಾಮಬಲದಿಂದ ಕಳೆಯಲೀ ಭವಬಂಧ  
ಹೃತ್ಯಮಲ ಪೀಠದಲಿ ನೆಲೆಸಿರಲಿ ಗೋವಿಂದ ॥

ಏನ ನೀಡಲಿ ನಿನ್ನ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನೆ ;  
ಸಕಲ ಐಸಿರಿ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಿರಲು  
ನೀಡಲೆನಗೇನಿಹುದು ಭಕ್ತಿಯೊಂದನ್ನಳಿದು  
ಹರಿದಿರಲಿ ತವವದಕೆ ಆ ಭಕ್ತಿ ಹೊನಲು ॥

ನಿನ್ನಡಿಗೇ ಸುಮವಾಗಿ ಮುಡಿಪಿರಲಿ ಈ ಜೀವ  
ಬಾಡದಂದದಿ ನಿತ್ಯ ಸಲಹು ದೇವ ।  
ಬೆಳಗುತ್ತಿಹ ಪ್ರಣತಿಯಲಿ ಬಾಳ ಬತ್ತಿಯ ಹೊಸೆದು  
ಭಕ್ತಿ ತೈಲವನೆರೆಯಲೆನ್ನ ಜೀವ ॥

ಮಂಗಳವು ಶ್ರೀ ಮಂಗಳಾಂಗಗೆ ದೇವ ವೆಂಕಟರಮಣಗೆ,  
ಮಂಗಳವು ಜಯಮಂಗಳ ।  
ಮಂಗಳವು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಿರುಪತಿವಾಸಿ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಗೆ  
ಮಂಗಳವು ಶುಭ ಮಂಗಳ ॥

— ವೈ. ಜಿ. ಗಿರಿಶಾಸ್ತ್ರಿ.

# ಸ ಪ್ರ ಗಿ ರಿ

## ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ತನ್ನ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ, ಮತ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಘಟೋದ್ದೇಶಗಳು, ಬಣ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಚುರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಕೆಳಗಿರುವ ಬೆಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಒಳಗಡೆ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ :	ಪೂರ್ತಿಪುಟ	ರೂ 80
	ಅರ್ಧಪುಟ	,, 50
	ಕಾಲುಪುಟ	,, 30
ರಕ್ಷಾಪುಟ : 4 ನೆಯ ಪುಟ	1 ಬಣ್ಣದ್ದು	ರೂ 200
	2 ,,	,, 250
	3 ,,	,, 300
ಕವರಿನೊಳಗೆ 2 ನೆಯ ಪುಟ, 3 ನೆಯ ಪುಟ	1 ಬಣ್ಣದ್ದು	ರೂ 150
	2 ,,	,, 200
	3 ,,	,, 250
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ :	1 ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟ	ರೂ 150
	2 ಕೊನೆಯ ಪುಟ	,, 110
	3 ವಾರ್ತೆಯ ಪುಟಕ್ಕೆ ಇದಿರು ಪುಟ :	
	1 ಪುಟ ರೂ.	100
	½ ಪುಟ ,,	60

ಸೂಚನೆ: 4 ನೆಯ ರಕ್ಷಾಪುಟ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ 6 ಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಪಾವತಿಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ಕಾದಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಟಣಾದರಗಳ ಮೇಲೆ 10%, 12 ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 15% ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡದೆಯೇ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸದೆಯೇ ಯಾವ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನಾದರೂ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೂ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಚುರಣೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಪಾದಕರು,

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್.-517501

# ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜೋದ್ಧೋಧನೆ

ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾತ್ವಿಕ ಚೇತನದ ಹೃದಯ ಪೀಠವನ್ನು ಹರಿಪೀಠವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಲ್ಲ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ದಾಸವಾಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲು. ವ್ಯಾಸವಾಣಿಯ ಉತ್ತುಂಗ ಶೃಂಗಾಂಗದ ಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಡುಗಟ್ಟಿದ ಆ ಜ್ಞಾನವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಮಿದುಳಿನ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ, ತುಟಿತಟದವರೆಗೆ ತುಳುಕಿಸುವ ಭಗೀರಥಕಾರ್ಯವನ್ನು ದಾಸವಾಣಿಯು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಗೈಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಈ ದಾಸಪಂಥಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಹರಿವಾಯುಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಬೋಧಕರು.

“ಮಹಿದಾನಾಭಿಧೋಜಙ್ಗ ಇತರಾಯಾ  
ಸ್ತಪೋಬಲಾತ್ |  
ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರ್ಯಸ್ತಂತ್ರಂ  
ವೈಷ್ಣವಂ ವ್ಯಥಾತ್ ||

ಎಂದು ಅನುವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಆನಂದಭಗವತ್ಪಾದರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಂತೆ ವೈಷ್ಣವತಂತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮಹಿದಾಸರೂಪಿ ಭಗವಂತನ ಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾದ ಐತರೇಯಾವತಾರವೇ ‘ದಾಸ’ ಶಬ್ದದ ಮೂಲಪ್ರವರ್ತಕ. ಮಹೀಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿತವಾದ ಮಹಾ ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಅವನ ದಾಸಾನುದಾಸರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ‘ಮಹಿದಾಸ’ ಎಂದು ಪ್ರಥಿತನೂ ಕಥಿತನೂ ಆದ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ದಾಸಶಬ್ದದ ಮೂಲ.

ಮುಂದೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ “ದಾಸೋಽಹಂ ಕೋಸಲೇಂದ್ರಸ್ಯ” “ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮನದಾಸ” ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಹನುಮಂತದೇವರು ‘ದಾಸ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿ. ಅದೇ ಪ್ರಾಣದೇವರ ಮೂರನೆಯ ಅವತಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು, ಅಹಂಕಾರ ಸಂಕೇತ ‘ಸೋಽಹಂ’ ವಾದವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ‘ದಾಸೋಽಹಂ’ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳು ತಾರಕಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಹರಿ ದಾಸಪಂಥಕ್ಕೆ ಹೊಳೆವು ಹಾಕಿದರು.

ಪಾಂಚರಾತ್ರಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೇ “ಜನ್ಮ ಪ್ರಭೃತಿ ದಾಸೋಽಸ್ಮಿ” “ತವದಾಸೋಽಸ್ಮಿ ಕೇವಲಂ” “ದಾಸೋಽಹಂ ತವ ದೇವೇಶ” “ತವ ದಾಸೈಕಭಾವೈಸ್ಯಾತ್, ಸದಾಸರ್ವತ್ರ ಮೇ ರತಿಃ”

ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ ಎಂಬ ತಮಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸಭಾವವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ದಾಸಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಘನತೆಯನ್ನೂ ಗೌರವವನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಹರಿದಾಸ ಪಂಥದ ಅತಿಶಯ ಪ್ರಾಚೀನತಮತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾವಿಬ್ರಹ್ಮರಾದ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವ ಮುನೀಂದ್ರರು “ತ್ವಯೋಪಭುಕ್ತಸ್ಯ ಗಂಧವಾಸೋ ಲಂಕಾರ ಚರ್ಚಿತಾಃ | ಉಚ್ಚಿಷ್ಟಭೋಜಿನೋ ದಾಸಾಃ ತವಮಾಯಾಂಜಯೇಮಹಿ” ಮುಂತಾದ ದಾಸ ಶಬ್ದಘಟಿತವಾದ ಅಭಿಯುಕ್ತೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಾಸಭಾವದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಗವತ ಸಪ್ತಮಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ರಾಜರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ನವವಿಧಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ “ಆರ್ಚನಂ ವಂದನಂ ದಾಸ್ಯಂ” ಎಂದು ದಾಸಭಾವದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಎಸಗುವುದು ಭಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಹನುಮಂತ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯ ನಾರದ ಮುಂತಾದ ಮಹಾ ಮಹಾ ವಿಶ್ವವಂದ್ಯ

ಪಂಡರಿನಾಥಾಚಾರ್ಯಗಳಿಗಲಿ.

ವಿಭೂತಿಪುರುಷರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ, ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವುಳ್ಳ ಈ ಹರಿದಾಸಪಂಥವು ಮುಂದೆ ಅದೇ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಗುರುಗಳ ಮಹಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನರಾದ ಶ್ರೀನರಹರಿತೀರ್ಥ, ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ವ್ಯಾಸರಾಜ, ವಾದಿರಾಜ, ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಮುಂತಾದ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

ಮುಂದೆ ನಾರದಾಂಶ ಸಂಭೂತರಾದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರಿಂದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರೋಪನಿಷತ್ ಎಂದು ಮಹಾಗೌರವವನ್ನು, ವ್ಯಾಸಕೂಟ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಜಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದಲೇ ಪಡೆದು ನಂತರ ಕನಕದಾಸ, ವಿಜಯದಾಸ, ಗೋಪಾಲ ದಾಸ, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರಂಥ ದಾಸಕೂಟಧುರೀಣರಿಂದ ಜಗನ್ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಪರನೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾಚ್ಯವೆಂದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ದಾಸಕೂಟದ ಅಧ್ವಯುಗಳ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಒಂದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ವಿಶ್ವೋದ್ಧಾರ, ಜನತೋದ್ಧಾರವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನಜೀವನದ ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನೂ ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನೂ ತಿಪ್ಪಿ ತೀಡಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೃದಯವು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟದ್ದೇ ಆಗಿದೆ.

ಭಕ್ತರನ್ನು ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೂ, ಭಗವಂತ ಭಕ್ತರ ಕಡೆಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಉನ್ಮುಖ-ಸಮ್ಮುಖರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಭಗವಂತರ ನಡುವೆ ಭಕ್ತಿಯ ಬಂಗಾರದಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಬೆಸೆಯುವ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಊರೂರಿಗೆ ಹರಿಭಕ್ತಿಯ ಹರಿಕಾರರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಹರಿದಾಸರೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿ ಜನಜಾಗರಣ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. “ಡಂಗುರವ ಸಾರಿ ರಯ್ಯ ಡಿಂಗರಿಗೆರೆಲ್ಲರು. ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲನೇ ಪರದೈವವೆಂದು” “ಹೊಡೀ ನಗಾರಿಮೇಲೆ ಕೈ” “ಹರಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಹರಿಯೇ ಪರದೈವತ” ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉರಗನಮಂಡೆ ‘ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೂ, ಉರಿಯ ತೆರೆಹಾರಲಿಕ್ಕೂ’ ಸಿದ್ಧರು ಈ ದಾಸ ಕೂಟದ ಅಧ್ವಯುಗಳ.





ವೇದ ವೇದಾಂತಗಳ ತತ್ತ್ವರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮತಮ ಪ್ರಮೇಯ ಪರಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿತಿಳಿಯಾದ ಸುಲಲಿತ ಕನ್ನಡಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮನಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಔಪನಿಷದಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಂತರ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಶ್ರೀ ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠರದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ತತ್ತ್ವಬುಭುಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ಸಂತ್ಯಸ್ತಿ ಸಂತೋಷ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನೂ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ ದಾಸವರೇಣ್ಯರು, ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಡೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಭಾವುಕರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ದೀಕ್ಷಾದೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ ದಾಸದುರಂಧರರು ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಸದಾಚಾರ, ಸದ್ವಿಚಾರ, ಪರೋಪಕಾರ, ಜನಸೇವೆ, ನಿರಹಂಕಾರ, ಕ್ರಿಯಾಶುದ್ಧಿ, ಮನೋನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಮುಂತಾದ ಅತ್ಯಗತ್ಯದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ದಂಭಾಚಾರ, ಉದರವೈರಾಗ್ಯ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆ, ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಪಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕಿಡಿಡುಡಿಗಳಿಂದ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಉದರವೈರಾಗ್ಯವಿದು,' 'ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮನುಜ ಜ್ಞಾನಿಯೇ,' 'ಮಡಿ ಮಡಿ ಎಂದು ಮೂರ್ಖರು

ಹಾರುತಿ ಮಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಂದಿತೆ, ಬಿಕನಾಶಿ,'ನಗೆಯು ಬರುತಿದೆ ಎನಗೆ,' ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದೊಡಲೇನು ಫಲ, ಇಂಥ ಹಲವಾರು ದಾಸರ ಬಿರುನುಡಿಗಳು ಇಂಥ ಕಸಟ ಕುಟಿಲ ಕೃತ್ಯಗಳ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಹುಳುಕು ಹೊಲಬುಗಳನ್ನು ಹಳಿದ ದಾಸರ ದೃಷ್ಟಿ ಬರೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕಾಣುವ ಹಲವಾರು ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಮ್ಮಲನೆ ಮರಗಿದ ದಾಸ ಪ್ರತಿಭೆ ಜನ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಕೆಲವು ಕಟುಸತ್ಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಉಸುರಿದ್ದರೂ, ಸಮಾಜೋದ್ಬೋಧನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ಕಳಕಳಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾದ ದುರಿತದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಜನರಿಂದ ದೂರಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾವ್ಯದ ಕಾಂತಾಸಮ್ಮಿತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮೃದು ಮಧುರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉಪದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾವ್ಯಕಮನೀಯವಾದ ಕಾಂತಾಸಮ್ಮಿತಿ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮಧುರ ಕೋಮಲ ಶಾಂತ ಪದಪುಂಜಗಳಿಂದ ರಂಜಿಸುವ ಈ ತರಹದ ಸೂಕ್ತ,ದಾಸೋಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕಾರ ಹಾಕಿದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು ಸಮಾಜದ ಉದ್ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಯವಾಗಿ ನಾಜೂ

ಕಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟೇ ಖಚಿತೋಚಿತವಾಗಿಯೂ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ ನೋಡಿ;

“ಜಪದಿ ಜಾಣುವೆಯು ಬೇಕು, ತಪದಿ

ಬಲವಿರಬೇಕು

ಉಪವಾಸ ವ್ರತಬೇಕು ಉಪಶಾಂತಿ ಇರಬೇಕು  
ರಂಗ ನಿತ್ಯ ಲನ ಪಾದ ಹಿಂಗದೆ ಭಜಿಸಬೇಕು.

ಜಪತಪ ಉಪವಾಸ ಎಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಅವನ್ನೇಪಾದ ಭಜಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ದಾಸಕೂಟವು ವ್ಯಾಸಕೂಟಕ್ಕೆ ಹೆಗಲೆಣೆಯಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಸದಾಸಕೂಟಗಳ ಉಭಯಾಗ್ರಣಿಗಳೆಸಿದ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜರು, ಸ್ವಯಂಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾದ ಭಗವಂತನ ಏಕಾಂತ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಸ್ಮದಾದಿವ್ಯಪೇಕ್ಷೆಯಾಸಂಸಾರಿಗಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ಜೇನಿನೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ನೊಣದಂತೆ ಸತಿಸುತ ಜನಪಾಶಬದ್ಧನಾದೆ ಮೀನು ಮಾಂಸದಾಸೆಗೋಗಿನೆರದಂತೆ ಮೋಸ ಹೋದೆನೋ || ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೆಂಬ ಕಳ್ಳರೈವರು | ಬಂಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಷಯೆನ್ನ || ಕಂದಿಸಿ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯ ಎಂದೆಂದಿನ ಧರ್ಮಧನವನ್ನೊಯ್ದರು.”

ಹೀಗೆ ಚಂದ್ರಿಕಾರ್ಯರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂದರೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯ ಕಳೆದು ಧರ್ಮ ಪುಣ್ಯದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವ ಕಳ್ಳರೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟಚತುಷ್ಟಯದ್ದೇ ರಾಜ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ಎಂದರೆ ಬಂಧಕಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ರಾಜ, ದುರಭಿಮಾನ ಎಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಭ್ರಾಂತಿ ಎಂಬ ಮಂತ್ರಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ಹರಿದಾಡುವ ಪರಿವಾರದವರು ನನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳೆಂಬ ಆರು ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮೊರೆ ಇಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮೊರೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕೆಳಗಿನ ಒಂದು ಸುಳಾದಿಯಲ್ಲಿ;

“ಮಾಯೆಯೆಂಬದುಷ್ಟರಾಯ | ಮಾನ

ವೆಂಬ ಬಿನಗು ಮಂತ್ರಿ

ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ತಿರಿದೋಡುವಪರಿವಾರ |

ಬಿಗಿದ ಕಟ್ಟೆ ಎನ್ನ ಹಗೆಗಳಿಗತ್ತರು

ಕಾಮಾದಿ ಹಗೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸೈ ಸಿರಿಕೃಷ್ಣ

## ಸೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಹುಂಡಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು “ಕಾರ್ಯನಿವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ತಿ. ತಿ. ದೇ., ತಿರುಪತಿ.” ಇವರ ಖಾತೆಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿ. ತಿ. ದೇ.

ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನೋರೆ ಇಡಬೇಕಾದರೆ  
ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾಧೀನವಿರಬೇಕು. ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ  
ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ

“ಬಿಗಿಯದಿರು ಬಿಗಿಯದಿರು ಎಲೆ ಮಾನವಾ |  
ಧಿಗಿಧಿಗಿ ಧಿಗಿಯೆನುತ ನಿನಗೇಕೆ ಗರ್ವ |”  
ಭೀಭೀಮನವೆ ನಾಚದ ತನುವೆ |  
ನೀಚವೃತ್ತಿಯ ಬಿಟ್ಟು ನೆನೆ ಕಂಡ್ಯಹರಿಯ

ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.  
ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ  
ಒಂದು ಮಂಗವಿದ್ದಂತೆ. ಧ್ಯಾನಮಾಡುವಾಗ,  
ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದುವಾಗ, ಪೂಜೆಮಾಡುವಾಗಲೂ ಹೇಯ  
ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮನ  
ಸ್ಸಿನ ಚಂಚಲಪಥಸಂಚರವಾದ ಪರಿಯನ್ನು  
ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಮಾಡುತ್ತ  
ಎನ್ನ ಮನ ಅನ್ಯಕೆರಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರುತಿತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳರಿತಿದ್ದು ದುರ್ಮತಿದುಷ್ಟ  
ಚರಿತೆಗೆ ಎಳೆಯುತಿದೆ ಎನ್ನ |  
ಪರಮಪಾವನ ಗುಣಪೂರ್ಣನೆ ನಿನ್ನ ಚರಣ  
ಯುಗಳವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ |

ನೆರೆಹೊರೆಯಲಿ ಮನಹೋಗದಂದದಲಿ  
ಕರುಣಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸೋ ಸಿರಿಕೃಷ್ಣರಾಯ”  
“ಷರನ್ನವದ್ವಾರ ಮರಾರಮೇತದ್ ವಿಣ್ಮಾತ್ರ  
ಪೂರ್ಣ ಮದುಸೈತಿಕಾನ್ಯಾ”

ಎಂಬ ಭಾಗವತೋಕ್ತಿಯ ಜಾಡು ಹಿಡಿದು ಹರಿ  
ದಾಸರು.

“ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮನವೆ | ಅಚ್ಯು  
ತನ ಪಾದಾರವಿಂದ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೋಗಲು  
ಬೇಲೊಂಬತ್ತು ಹರಕು | ಬಹುಬಿಗಿದ ನರಗಳು  
ಎಲವುಗಳೆ ಸಿಲುಕು | ಮಿಗೆ ರಕ್ತಮಾಂಸದ  
ಹೊಳಕು | ಒಳಗೆ ಕಫವಾತಪಿತ್ತದ ಸರಕು” ಎಂದು  
ಮುಂತಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹದ  
ಅಸಾರತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಲೆ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವ ತಾಸಿನಗಂಟೆ  
ಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಸೂಚನೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ  
ಅದರ ಮುಖಾಂತರವೂ ಜನಜಾಗೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶ  
ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದಾಸರ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿದೆ;

“ತಾಸು ಬಾರಿಸುತಿದೆ ಕೇಳಿ ಹರಿದಾಸರೆಲ್ಲ |  
ಶ್ರೀಶನಭಜನೆಯ ಮಾಡದ ಮನುಜನ |  
ಆಯುಷ್ಯವು ವೃಥಾಹೋಯಿತೆಂದು ||  
ಹಾಸುಮಂಚ್ಚಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಇರಳು  
ಹೇಸರಕತ್ತೆಯಂದದಿ ಹೊರಳಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ  
ಕೂಡಿ |

ಬೇಸರಪಡದೆ ನಿತ್ಯ ಉರುಳಿ ಈ ಪರಿಯಿಂದ  
ಮನುಷ್ಯ ಆಯುಷ್ಯ ವೃಥಾ  
ಹೋಯಿತು ಎಂದು||

ಹೀಗೆ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ಮೈರಾಗ್ಯಬೋಧನೆ  
ಯನ್ನು ನೂರಾರು ಬಗೆಯಿಂದ ದಾಸವರೇಣ್ಯರು  
ನೀತಿಯ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದ ಪುನರ್  
ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ತಮ್ಮ ವಿವಿಧ  
ವಚನ ರಚನಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ,  
ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ, ಸದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ  
ಹರಿತವಾದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.  
ಸಮಾಜ ವಂಚಕರನ್ನು ಕಂಡರಂತೂ ದಾಸರು  
ಸಿಡಿದೆದ್ದು ತಮ್ಮ ಚುರುಕು ಮಾತುಗಳ ಚಾವಟಿ  
ಯಿಂದಲೇ ಎಟುಕೊಟ್ಟು ಅಂಥ ಮೋಸಗಾರರಿಂದ  
ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿ  
ದಾರೆ. ‘ಪರಹೆಣ್ಣು ಮೋಹಿಸಿದರೆ ಬರುವೋದು  
ಕಷ್ಟ’ ಎಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಪಾಠ  
ಕಲಿಯಿರಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ  
ಪುರಂದರದಾಸರು ‘ನೋಡದಿರು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ  
ನೋಡಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯೆ, ಮಾತಾಡಿದರೆ ಗೋಹತ್ಯೆ  
ಕಾಡಿದರೆ ಶಿಶುಹತ್ಯೆ, ಮೈಗೂಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ.  
ಎಂದು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಗೆಗೆ ಸಂಯಮದಿಂದಿರಲು  
ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಂತೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮನೆ ಮಾರು ಎಲ್ಲವೂ  
ಅಶಾಶ್ವತ ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ದಾಸರು ಉಗ್ಗ  
ಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ | ಆನೆ ಕುದುರೆ  
ಒಂಟಿ ಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ  
ಬಲು ಸೇನೆ ಭಂಡಾರವು ಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ |  
ಮಾನಿನಿಯರ ಸಂಗ ಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ ಕ್ಷೋಣೀಶ  
ನೆಂಬುದು ಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ |  
ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯಲೊಳಲೊಟ್ಟಿ ಯಾತರ  
ಪಿಟಿಪಿಟಿ |  
ಒಂದಿನ ಹೋಗುತಿಡ್ಡೆ ಲಟಿಪಿಟಿ | ಬರೋವಾಗೆ  
ಎನು ತಂದೆ |

ಬರುತಲೆ ಎಲ್ಲಾನು ನನ್ನದೆಂದೆ  
ದುಡ್ಡು ಕೂಡಿಟ್ಟು ಬಳಿದು ಹೋಗುವಾಗ  
ಬಳಲಿ ಬಳಲಿ ಅಳಮಾರಿಗೆ ಬಂದೆ  
ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಎದಿರಲಿ ಮಡದಿಯ  
ನೋಯಿಟ್ಟಿ  
ತಂದೆಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಧ್ಯಾನವನ್ನೆ ಮರೆತು  
ಬಿಟ್ಟಿ

ಈ ಶರೀರವೇ ಅಶಾಶ್ವತ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು  
ಆಸೆಪಡುವಿ ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಹಗ್ಗುವಿ ಯಾಕೋ ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಕುಗ್ಗುವಿ  
ಯಾಕೋ |

ಅಗ್ನಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ದಗ ನಾಗುವ ದೇಹಕ್ಕೆ”  
ಎಂದು ಕನಕದಾಸರು ಕೇಳಿದರೆ ಪುರಂದರ  
ದಾಸರು.

‘ಈ ಶರೀರದ ಭ್ರಾಂತಿ ಇನ್ನೇಕೆ ಮನವೆ |  
ವಾಸುದೇವನ ನೆನೆದು ಸುಖಿಯಾಗು ಘನವೇ||  
ದಂತಗಳು ಸಡಲಿದವು ಧಾತುಗಳು ಕುಂದಿದವು  
ಕಾಂತೆಯರು ಜರಿದು ಓಕಸುವರೊ

ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾದ ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಮಾರ್ಗ  
ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆಸದೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಪಥಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾ  
ದರೆ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ  
ಯೊಬ್ಬನೂ ಮಹಾಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಸಾಧು ಸಜ್ಜ  
ನರ ಸುಗತಿಸಹವಾಸಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು  
ಮತ್ತು ಬಯಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕಾ  
ಚಾರ್ಯರು ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂ  
ಡಿದ್ದಾರೆ;

ಸಂಗವಾಗಲಿ ಸಾಧು ಸಂಗವಾಗಲಿ  
ಸಂಗದಿಂದ ಲಿಂಗದೇಹ ಭಂಗವಾಗಲಿ.

ಸಾಧುಗಳೆಂದರೆ ಯಾರು? ಅವರ ಲಕ್ಷಣವೇನು  
ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ವ್ಯಾಸರಾಜರು ತಾವೇ  
ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಚ್ಯುತಾಂಘ್ರಿ ನಿಷ್ಕರ ಯದೃಚ್ಛಾಲಾಭ  
ತುಷ್ಟರ  
ನಿಶ್ಚಯಾತ್ಮಭಾವವುಳ್ಳ ಅಚ್ಚಭಾಗವತರ

ಒಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಹರಿದಾಸರ ಅಥವಾ ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ  
ಸಂಗ ಸಹವಾಸಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪಾಪ  
ಗಳೂ ಅಂಟಲಾರವು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನ  
ಪ್ರದರ್ಶನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ  
ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರು;

ಕರಿಯ ಭಯವುಂಟೆ ಕೇಸರಿಯ  
ಇಕ್ಕೆಯೊಳಿದ್ದವಗೆ  
ದುರಿತದಭಯವೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನದಾಸರ  
ಸಂಗವಿರಲು  
ದುರಿತತಿಮಿರಕೆ ತರಣಿ ತಾನಲ್ಲವೇ !

ಸಿಂಹದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದವಗೆ ಆನೆಯ ಭಯವೆಲ್ಲಿಯದು.  
ಅದರಂತೆ ಹರಿದಾಸರ ಸಂಗವಿದ್ದಾಗ ದುರಿತದ  
ಭಯವೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತು. ಈ ಪಾಪವೆಂಬ ಅಜ್ಞಾನದ  
ಕತ್ತಲೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಾಸರಸಂಗವು ಸೂರ್ಯ  
ನಂತಲ್ಲವೇ ! ಅದುದರಿಂದ ಸಾಧುಸಂಗವನ್ನು  
ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು  
ದಾಸಾರ್ಯರು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಂತೆ ದಾಸಕೂಟ ಧುರೀಣರೆನಿಸಿದ, ಶ್ರೀ  
ಪುರಂದರದಾಸರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಹಿತೋಪದೇಶ



ಗೆಯ್ಯುವಾಗ ಪ್ರಭುಸಮ್ಮಿತ, ಕಾಂತಾ ಸಮ್ಮಿತ ಮಿತ್ರಸಮ್ಮಿತ ಎಂಬ ಮೂರೂ ವಿಧವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳ ಬಗೆಗಳನ್ನು ಬಗೆ ಬಗೆಯಿಂಬ ಬಳಸಿ ಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ ಉದ್ವೇಗನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಹು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಗವಂತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 'ರಕ್ಷತೀತ್ಯೇವ ವಿಶ್ವಾಸಃ | ಸರಕ್ಷಿತಾ ರಕ್ಷತೀ ಯೋಹಿ ಗರ್ಭೇ' | ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಿಗಳ ತಿರುಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಸರಳ ಸುಂದರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಹೇಳಿ ಭಗವಂತನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಭರವಸೆ ತಾಳಿ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಡುವ ಕರ್ತೃ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಿರೆ ಬಿಡು  
ಚಿಂತೆಯನು  
ಕಲ್ಲಿನೊಳಗೆ ಇರುವ ಕವ್ವೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉದಕ  
ಕೊಡುವ  
ಎಲ್ಲ ಕೋಟಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳನೆ ಕಾಯ್ದು  
ವಲ್ಲಭ ಶ್ರೀಹರಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿರುತ್ತಿರೆ

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಬಹು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

'ಹಕ್ಕಿಬಂದಿತ್ತು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ.  
ಹಾರಿಹೋಗಿತ್ತು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ,  
'ವಸ್ತಿಗಾರನು ವಸ್ತಿಗೆ ಬಂದ ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು  
ಹೊರಟುಹೋದ  
ಸಂತೆಯು ನೆರೆಯಿತು ನಾನಾಪರಿ ಪಾಂಥಸ್ಥರು  
ಹೋದರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಾರಿ.'

ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ

"ಯೋಷಿತ್ಸು ತಲ್ಲಾಭರಣಾಂಬರಾದಿ  
ದ್ರವ್ಯೇಷು  
ಮಾಯಾರಚಿತೇಷು ಮೂಢಃ | ಪ್ರಲೋಭಿ  
ತಾತ್ಮಾಹ್ಯಸ  
ಭೋಗಬುದ್ಧ್ಯಾಪತಂಗವನ್ನಶೃತಿ ನಷ್ಟ  
ದೃಷ್ಟಿಃ

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಮಡದಿ ಮನೆಮಾರು ಶರೀರಾದಿಗಳ ಹೇಯತೆಯನ್ನು ದಾಸರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ನಂಬಬೇಡಿ ನಾರಿಯರನು ಹಂಬಲಿಸಿಹಾರೈಸಬೇಡಿ, ಮಾಟವೆಲ್ಲ ಪುಸಿಯು ಸತಿಯರಾಟವೆಲ್ಲ ಸಂಚು | ನೋಟವೆಲ್ಲ ಘನ್ನ ಘಾತಕ ಕೂಟವೆಲ್ಲ ವಂಚನೆ | ಪಾಡುಗೆಟ್ಟು ಹೆಂಗಳೊಡನೆ ಕೋಟಲೆ

ಗೊಂಡು ತಿರುಗಬೇಡ, ನೀಟುಗಾತಿಯರೊಲುಮೆ ಬೂಟಕನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರೋ.'

"ಕಣ್ಣೆತ್ತಿನೋಡಲು ಬೇಡ | ಅವಳ ಸಣ್ಣ ಬೈತಲೆ ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗಬೇಡ  
ಕಣ್ಣೆಟ್ಟು ಕೀಚಕ ಕೆಟ್ಟು | ಪರರ ಹೆಣೆ ಗಾಗಿ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟು | ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹೇಳಲಾ ನಷ್ಟ  
ಇನ್ನಾದರೂ ಹರಿಯುನೆನೆಕಂಡ್ಯ ಮನುಜ |  
ಊರೂರ ನದಿಗಳು ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ಮಳುಗಿ |  
ತೀರದಲಿ ಕುಳಿತು ನೀಹಣೆಗೆನಿತ್ಯ  
ನೀರಿನಲಿ ಮುಟ್ಟಿಯನು ಕಲಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತ  
ಮೂಗ | ಬೇರನ್ನು ಪಿಡಿದು ಮುಸುಕಿಕ್ಕಲೇ  
ನುಂಟು"

'ಪೂಜೆಯಾತಕೋ | ಭೂತದಯಾಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ  
ನೀತಿಯೆಂಬುದು ಮತ್ತಿಲ್ಲ |  
ಮಾತಿನಲಿ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ | ಕೋತಿ ಬುದ್ಧಿ  
ಬಿಡಲಿಲ್ಲ |  
ಹಾಕುವದು ಸಾಧು ವೇಷ ಸಾಕುವದು ಹಲವು  
ದೋಷ'

ನೆಚ್ಚನಯ್ಯ ಹರಿ ಮೆಚ್ಚನಯ್ಯ | ಉತ್ತಮ  
ನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು  
ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ | ನಿತ್ಯ ಕಾಗೆಯ  
ಹಾಗೆ ನೀರೊಳಗೆ ಮುಳುಗುವವಗೆ |  
ತೊಗಲಿನ ದೇಹಕೆ ಗೋಪಿಗಂಧ ತೇದು  
ಕೊಂಡು | ರೋಗ ಬಂದೆಮ್ಮೆಯ ಬರೆದು  
ಕೊಂಬ ಮನುಜಗೆ |

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಾಸರು ಮಾನವರಿಗೆ ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿಯಾದರೂ ಸಾರಭೂತವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ,  
ನಾರಾಯಣವನ.

ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ಮಾ  
ವತಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದ  
ಪವಿತ್ರಸ್ಥಳ.

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ  
ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇಗುಲವನ್ನು  
ದರ್ಶಿಸಿ ಭಗವಾನನ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆ  
ಯಿರಿ.

'ವಿಷಯದ ವಿಚಾರ ಬಿಡು | ವಿಹಿತಕರ್ಮವ  
ಮಾಡು | ವೈರಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯ ಬೇಡು  
ವಿಷವೆಂಬ ಕಾಮಕ್ರೋಧ ಈಡಾಡು |  
ಮಸಕುಮನವೇ ಮಾಧವನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡು'

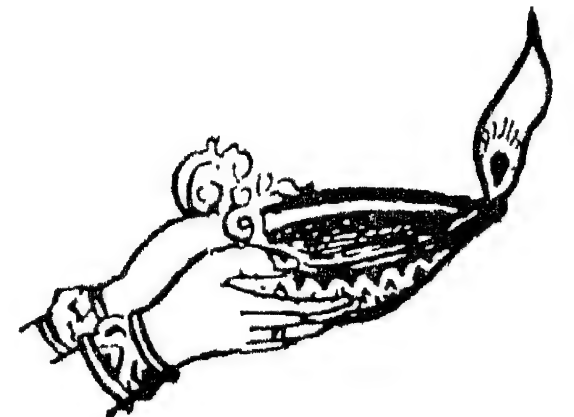
ಪುರುಷರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ನೀತಿನಿಷ್ಠರಾಗಿ ಇರಲು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಬುದ್ಧಿ ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳಬೇಕಮ್ಮ | ಮನ  
ಶುದ್ಧಿ ಳಾಗಿ ಗಂಡನೊಡನೆ ಬಾಳಬೇಕಮ್ಮ | ಅತ್ತೆ  
ಮಾವಗಂಜಿಕೊಂಡು ನಡೆಯ ಬೇಕಮ್ಮ |  
ಮಗಳೆ | ಚಿತ್ತದೊಲ್ಲಭನಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ  
ಬೇಕಮ್ಮ | ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ  
ಮಾಡಬೇಕಮ್ಮ | ಮಗಳೇ ಹತ್ತು ಜನರು  
ಒಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ ನುಡಿಯ ಬೇಕಮ್ಮ |'

"ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಬುವ ನೆಂಟರೊಡನೆ ದ್ವೇಷ  
ಬೇಡಮ್ಮ | ಮಗಳೇ | ಅಟ್ಟು ಉಂಬುವಕಾಲ  
ದಲ್ಲಿ ಆಟ ಬೇಡಮ್ಮ | ಹಟ್ಟು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು  
ನಿಲ್ಲಬೇಡಮ್ಮ | ಮಗಳೆ | ಕಟ್ಟು ಆಳುವ ಗಂಡ  
ನೊಡನೆ ಸಿಟ್ಟು ಬೇಡಮ್ಮ |"

ಹೀಗೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ದಾಸರಾಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶೂದ್ರ ಹಿಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಹೊಲೆಯ ಎಂಬ ಭೇದ ಬುದ್ಧಿ ಎಣಿಸದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಉಪದೇಶ ಗೈದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಲೆಯನೆಂದು ಹೀನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೀಗಳೆಯುವವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಪುರಂದರ ಕನಕದಾಸ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು.

'ಹೊಲೆಯ ಹೊಲೆ ಇವರವರಲ್ಲ' 'ಮಡಿ ಮಡಿ  
ಎಂದು ಮೂರುಮೊಳಹಾರುತಿ' ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕವಾದ ಪದ್ಯ ಸಳಾದಿ ಉಗಾಭೋಗ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜೋದ್ವೇಗನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ದಾಸರೂ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ದಾಸಕೂಟಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞವಾಗಿ ನಮೋ ನಮೋ ಎನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ.





# ತಿರುಪ್ಪಾಣಾಳ್ವಾರ್

ವಂದೇ ಶ್ರೀಪಾಣ ಯೋಗೀಂದ್ರಂ  
ಲೋಕ ಸಾರಂಗ ಸೇವಿತಂ |  
ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಕೃಂಕರೈಸಿರತಂ  
ಗಾಯಕೋತ್ತಮಂ ||

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳುಂಟು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲೂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹೃದಯ ಮೈಶಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ವಿನೇಚನಾ ಶಕ್ತಿಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

“ಗುಣಾಃ ಪೂಜಾಸ್ಥಾನಂ ಗುಣಿಷು ನ ಚ  
ಲಿಂಗಂ ನ ಚ ವಯಃ ||

ಎಂದು ಮಹಾಕವಿ ಭವಭೂತಿಯು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಶ್ರೀಮೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ, ಜಾತಿ, ಮತ, ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಗಳಿಗೇ ಪಾಶಸ್ತ್ರವು ದೊರಕಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತ ಲೇಖನದ ವಿಷಯ ಭೂತರಾದ ಶ್ರೀತಿರುಪ್ಪಾಣಿ ಆಳ್ವಾರ್ ಅವರೇ ನಿದರ್ಶನರಾಗಿತ್ತಾರೆ.

“ಆಳ್ವಾರ್” ಎಂದರೆ ಭಗವದ್ಗುಣಾತಿಶಯ ಗಾನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರತರಾದವರು ಎಂದರ್ಥ, ಅಥವಾ “ಜ್ಞಾನಿಗಳು” ಸಂತರು, ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆದ ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳು ಹತ್ತು ಜನ. ಅವರ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

- 1 ಪೊಯ್‌ಗೈ ಆಳ್ವಾರ್
- 2 ಪೂದತ್ತಾಳ್ವಾರ್
- 3 ಪೇಯಾಳ್ವಾರ್
- 4 ತಿರುಮಳಶೈ ಆಳ್ವಾರ್
- 5 ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್
- 6 ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ವಾರ್
- 7 ವೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್
- 8 ತಿರುಪ್ಪಾಣಾಳ್ವಾರ್
- 9 ತೊಂಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ ಆಳ್ವಾರ್
- 10 ತಿರುಮಂಗೈ ಆಳ್ವಾರ್

ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ ಅವರ ತಿರುವಡಿಯೆನಿಸಿದ ಮಧುರಕವಿ ಆಳ್ವಾರ್ ಅವರನ್ನೂ ವೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ ಅವರ ಸುಪುತ್ರಿಯಾದ ಆಂಡಾಳ್ ಶ್ರೀ ಗೋದಾ ದೇವಿ ಅವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ 12 ಜನ ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಉರೈಯೂರ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸ ರೋಹಿಣೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸಂತಾಸದಹಿತರಾದ ಹರಿಜನ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಶುವು ದೊರೆಯಿತು. ಅವರು ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಾಕಿ, ಬೆಳೆಸಿದರು. ಆ ಶಿಶುವು ಪವಿತ್ರವಾದ ಗೋಕ್ಷೇರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಾಯಿಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ತಿರುಪಾಣರ ಅವತಾರವಾಯಿತು. ಇವರು ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಶ ಸಂಭೂತರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಥಶತ್ರ ಕುಲೇಂಶಿಕೇ ರಮಾ  
ರಮಣೋರಃ ಸ್ಥಿತಲಾಂಭನಾಂಶಜಃ |  
ಸಮಜಾಯತ ಪಾಣಸಂಜ ಕಃ  
ಸುಕವಿಃ ಕಾರ್ತಿಕಮಾಸಿ ವೈಭವೇ ||

ಆ ಉರೈಯೂರ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಲ್ಲಭನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾ



ತಿರುಪ್ಪಾಣಾಳ್ವಾರ್ ಜನ್ಮತಃ ಅಂತ್ಯಜರು. ಗುಣತಃ ಅಗ್ರಜರು. ದ್ರವಿಡ ವೇದಗಳ ಸೃಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೂ ಒಂದುಪಾಲು. ನಾಲಾಯಿರ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸೃಜನೆ ಗಾತ್ರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ, ಗುಣದಿಂದ ಉನ್ನತ, ಇಂತಹ ಭಕ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧ. ಅದರ ಪರಿಚಯವೇ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧ.

ಯಣನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುವ ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಭನಾಂಶ ಸಂಭೂತರಾದ ತಿರುಪ್ಪಾಣಿ ಆಳ್ವಾರ್ ಎಂಬ ದಿವ್ಯನಾಮಧೇಯದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಕವಿವರೈಂಬರು ಕಾರ್ತಿಕ (ವೃಶ್ಚಿಕ) ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪತಿ ದೇವತಾಕವಾದ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದರು.

‘ಪ್ರಜಾಪತೇ ರೋಹಿಣೀ ವೇತುಪನ್ನೀ’ ಎಂದೂ ‘ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತಿದೇವತಾ,’ ಎಂದೂ ವೇದವು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿರುವಂತೆ ಇವರು ವಿರಿಂಚಿ ದೇವತಾಕವಾದ ರೋಹಿಣೀನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀವೇಲಾಬ್ಬ ವಿರಿಗಮೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಸಂವತ್ಸರೇ ದುರ್ಮಖಾ ಭಾನೌ ವೃಶ್ಚಿಕಭಾಜಿ ಪಂಚಮದಿನೇ ವಾರೇ ಬುಧಸ್ಯೋತ್ತಮೇ |

ರೋಹಿಣ್ಯಾ ಸಹಿತೇ ಲಸತ್ಯುಡುಪತೌ ಕೃಷ್ಣೇ ದ್ವಿತೀಯಾ ತಿಥೌ

ಸಂಜಜ್ಞೇ ಮುನಿವಾಹನಶ್ಚರಣಯೋಃ  
ಯೋರಂಗಿಣೋಂತರ್ದರ್ಭೇ

ಎಂದು ಗುರುಪರಂಪರಾ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಶ್ಲೋಕವು ಇವರ ಅವತಾರವನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದೆ.

ಇವರ ಕಾಲ ಕಲ್ಯಾಣ 342 ಅಥವಾ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 2759. ಪರಮಾತ್ಮನ ನಿರ್ವೇತುಕ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಇವರು ಜನ್ಮತಃ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಮೈರಾಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅತಿಸಾತ್ವಿಕರಾಗಿ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿ ಉಭಯ ಕಾವೇರಿಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವರ್ಣದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸದೆ ವೀಣೆಯನ್ನು ಸರಬದಾ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ

ಶ್ರೀ ಯಂ. ವಿ. ಸಂಪತ್ಕುಮಾರಾಚಾರ್.

ನನ್ನ, ಆದೇ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಭಿಮುಖರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅನವರತವೂ ಧ್ಯಾನಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ದಿವ್ಯಗಾನವು ದೇವರ್ಷಿಗಳಾದ ನಾರದ ಮಹಾ ಮುನಿಗಳ ಗಾನದಂತೆ ಅನ್ಯಾದೃಶವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಸರ್ವದಾ ಭಗವನ್ನಾಮೃತವನ್ನು ಗಾನರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಾನಮಾಡಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರಲು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಕೈಂಕರ್ಯ ಪರರಾದ ಲೋಕಸಾರಂಗಮುನಿಗಳು ಉಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನಿಗೋಸ್ಕರ ಅಭಿಷೇಕ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತರಲು ಕಲಶಹಸ್ತರಾಗಿ ಕಾವೇರೀ ನದಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ, 'ದೂರ ಹೋಗು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಇವರ ಮೇಲೆ ಎಸೆದಾಗ, ಅದು ಇವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ತಗುಲಿ ರಕ್ತವು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸತೊಡಗಿತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಧ್ಯಾನನಿರತರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಲೋಕ ಸಾರಂಗ ಮುನಿಗಳು ಬಂದುದು ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲು ತಗುಲಿದ ಕೂಡಲೇ ಇವರು ಬಹಿರ್ಮುಖ ವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ತಪ್ಪರಾಗಿ, "ನನ್ನಿಂದ ಭಾಗವತಾಪಚಾರ ವಾಯಿತು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ದೂರಹೋಗಿ ನಿಂತರು. ಲೋಕಸಾರಂಗರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ, ಭಕ್ತಚಾಮರ ಮೊದಲಾದ ವೈಭವ ಮತ್ತು ವಾದ್ಯ ಘೋಷದೊಡನೆ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀದೇವಿಯೂ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಇವರಿಂದ ಅಪಚಾರವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅಸಮಾಧಾನ ದಿಂದ ತಮ್ಮ ಗರ್ಭಗೃಹದ ಬಾಗಿಲನ್ನೇ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಲೋಕಸಾರಂಗಮುನಿಗಳು ಬಹಳ ವ್ಯಾಕುಲಗೊಂಡು 'ನನ್ನಿಂದ ಮಹಾಭಾಗವತಾ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, 'ನನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು ನನ್ನ ಭಕ್ತೋತ್ತಮನಾದ ತಿರುಪ್ಪಾಣರನ್ನು ನೀವು ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅವರು ಉಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಎದ್ದು "ಅದ್ಯಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಋಪ್ರಭಾತಾ ಚ ಮೇನಿಶಾ" - ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ "ಸುದೂರಮಪಿ ಗಂತವ್ಯಂ ಯತ್ರ ಭಾಗವತಃ ಸ್ಥಿತಃ"-ಎಂಬಂತೆ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತನೊಬ್ಬನ ಶರಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಎಷ್ಟುದೂರವಾದರೂ ಹೋಗಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ತಿರುಪ್ಪಾಣರಿರುವೆಡೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅವರಿಗೆ ದಂಡವತ್ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, "ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವನು"- ಎಂದು

ತಿಳಿಸಲು, ತಿರುಪ್ಪಾಣರು "ನೀಚನಾದ ನಾನು ಆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ತುಳಿಯಲು ಆಯೋಗ್ಯ" ನೆಂದು ತಮ್ಮ ನೈಚ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಲೋಕಸಾರಂಗರು, ನೀವು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತೋಳಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು"- ಎಂದು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು, ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ತಿರುಪ್ಪಾಣರನ್ನು ತಮ್ಮ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಆ ದಿವ್ಯಮಂಗಳದ ವಿಗ್ರಹದ ದರ್ಶನಲಾಭದಿಂದ ಪುಲಕಿತಾಂತಃಕರಣರಾದ ತಿರುಪ್ಪಾಣರು ಅತಿಶಯ ಭಕ್ತಿಪರವಶರಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಪಡೆಯಲಶಕ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯ ಚಕ್ಷುಸ್ಸುಗಳಿಂದ-

"ಕಿರಿಟಿ ಕೇಯೂರಕ ರತ್ನಕುಂಡಲಂ  
ಪ್ರಲಂಬ ಮುಕ್ತಾನುಣಿ ಹಾರಭೂಷಿತಂ ।  
ವಿಶಾಲ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ಶೋಭಿಕೌಸ್ತುಭಂ  
ಶ್ರಿಯಾ ಚ ದೇವ್ಯಾಽಧ್ಯುಷಿತೋರು ವಕ್ಷಸಂ"॥  
ಪ್ರತಪ್ತ ಚಾಮೂಕರಚಾರುವಾಸನಂ  
ಸುಮೇಖಲಂ ನೂಪುರಶೋಭಿತಾಂಘ್ರಿಕಂ ।  
ಸುಮಧುನೀ ಜಾತಮೃಣಾಳ ಕೋಮಲಂ  
ದಧಾನ ಮಚ್ಛಚ್ಛವಿಯಜ್ಞ ಸೂತ್ರಕಂ ।  
ಭುಜೋಪಧಾನಂ ಪ್ರಸೃತಾನ್ಯಹಸ್ತಂ  
ನಿಕುಂಚಿತೋತ್ತಾನಿತಪಾದಯುಗ್ಮಂ ।  
ಸುದೀರ್ಘಮುದ್ಬಾಹುಮುದಗ್ರವೇಷಂ  
ಭುಜಂಗತಲ್ಪಂ ಪುರುಷಂ ದದರ್ಶ"॥

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಸತ್ಯದರಿದ್ರನಿಗೆ ನಿಧಿ ಜಾಲವೇ ದೊರೆತಷ್ಟು ಆನಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿ "ಎಕಣ್ಣಿ ನುಳ್ಳನ ಮೊಕ್ಕಿನದೇ"- ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ, "ನನ್ನ ನಿತ್ಯವಾದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ"-ಎಂದು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅವನ ದಿವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮನಃಪೂರಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ, ಪಾದಾದಿ ಕೇಶಾಂತವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹದಿಂದ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಆ ಆನಂದರಸವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಧರಿಸಲಿಷ್ಟ ಪಡೆದ "ಅಮಲನಾದಿಪಿರಾಫ" ಎಂಬ ದಿವ್ಯವಾದ ಪ್ರಬಂಧದ ಮೂಲಕ ಆ ಆನಂದಸಾರ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ಆ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ದಿವ್ಯಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯರಾದರು ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

"ಅಮಲನಾದಿ" ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, "ಎ ಅಮುದನೈಕ್ಕಂಡ ಕಣ್ಗಳ ಮತ್ತೊನ್ನಿನೇ ಕೃಣಾಣವೇ" ಎಂದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾ, "ಈ ಅಪ್ರಾಕೃತ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹದ ದರ್ಶನವಾದ ನಂತರ ನಾನು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ನೋಡಲಾರೆ"- ಎಂದು ಉಷಾಕಾಲ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ - ಶ್ರೀ ಗೋದಾದೇವಿಯಂತೆ ಇವರೂ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾದುದು. ಶೈವಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಸಂತ "ನಂದನಾರ್", ಮೊದಲಾದವರು ಹೀಗೆಯೇ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇವರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧವು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಕೇವಲ ಹತ್ತೇ ಸಾಕು ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅದರ ಅರ್ಥ ನಿರ್ದೇಶಗಳು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀಮದ್ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರು ಈ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ "ಮುನಿಗಾಹನ ಭೋಗ" ವೆಂಬ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧದ ಪದ್ಯಗಳ ಸಾರಾಂಶ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

1) ಅತಿ ಪವಿತ್ರನಾದವನೂ, ಜಗತ್ಪಾರಣ ಭೂತನೂ, ತನ್ನ ಭಕ್ತಸಮೂಹಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ದಾಸನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವನೂ, ಅತ್ಯುಜ್ವಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವನೂ, ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನೂ, ಪರಿಮಳೋಷಿತವಾದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ 'ತಿರುಪತಿ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವವನೂ, ಅತಿ ನಿರ್ಮಲನೂ, ಅತಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾಗಿರುವವನೂ, ನಿತ್ಯ ವಿಭೂತಿಯುಕ್ತನೂ ಪರಮವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುವ ಶ್ರೀರಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವವನೂ, ಆದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳು ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ನೆಲೆಸಿರುವವು-ಈ ವಿಶೇಷ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ (ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ) ಉಚಿತವಾದುದೇ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ !

2) ಸಂತುಷ್ಟಾಂತಃಕರಣನಾಗಿ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ರೂಪದಿಂದ ಅತ್ಯುನ್ನತನಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅಳೆದು, ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಅಧಿರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಮುಖ ಕಮಲವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ತಾನು ಜೀವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದ ಖರ-ದೂಷಣಾದಿ ಕ್ರೂರ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು



ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಸದೃಶವಾದ ನಿಶಿತಬಾಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸಿದನೂ, ದಿವ್ಯಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿರುವನೂ ಆದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ (ಕಟಿ) ದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಪೀತಾಂಬರದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ !

3) ಮರದಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ವಾನರರಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯೆಂಬ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವನಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಘಣಾಘಣಿಪರ್ಮಂಕದಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವನೂ, ಆದ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯ ಪೀತಾಂಬರವೂ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅಸದೃಶ ಸೌಂದರ್ಯ ಯುಕ್ತವಾದ ದಿವ್ಯ ನಾಭೀಕಮಲದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವವು, ಇತರವಸ್ತುಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಅದ್ಭುತವಲ್ಲವೇ ?

4) ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಲಂಕಾಗಿರಿಯ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ರಾವಣೇಶ್ವರನ ಹತ್ತು ತಲೆಗಳನ್ನು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ನುತೆ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಸಿ, ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ, ಸಮುದ್ರದಂತೆ ನೀಲವರ್ಣನಾದ, ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಉಡಿದಾರವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವುದಲ್ಲವೇ ! ಇದು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ !

5) ಅವಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಪಾಪರಾಶಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ, ದಾಸಭೂತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ತನಗೆ ಶೇಷಭೂತನನ್ನಾಗಿ ಪರಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉದಾರಮಾಡಿದವನು, ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವನು. ನಾನು ಅಂತಹ ಮಹಾ-ತಪಸ್ಸನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿರುವೆನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಶ್ರೀರಂಗ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗನಿದ್ರಾನಿರತನಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯನ್ನು, ದಿವ್ಯಮುಕ್ತಾಹಾರವನ್ನು ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿರುವ ಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯವಕ್ಷಸ್ಥಳವೇ ಅಲ್ಲವೇ ನನ್ನನ್ನು ನಿನಗೆ ದಾಸಭೂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದುದು !

6) ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ಕಪಾಲಿಯಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕಷ್ಟ

ವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಅತಿ ರಮಣೀಯವಾದ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಂದ ಸುಶೋಭಿಸುವ ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿರುವ ಜಗಜ್ಜನಕನೂ ಆದ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಂಡಾಂತರ್ವರ್ತಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಂಡಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಿರುವ ಅಂಡಾಂತರ್ವರ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಮಹಾ-ಪೃಥಿವಿಯನ್ನೂ, ಸಪ್ತಕುಲಾಚಲಗಳನ್ನೂ, ನಿತ್ಯೇಷವಾಗಿ ಕಬಳಿಸುವ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜನ ದಿವ್ಯ ಕಂಠವೇ ಅಲ್ಲವೆ, ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಆನಂದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು !

7) ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರ ಮತ್ತು ಪಾಂಚಜನ್ಯಗಳನ್ನು ದಿವ್ಯಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ ಒದಗುವ ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ, ದಿವ್ಯವನಮಾಲಾಂಕೃತನಾದ ಉನ್ನತ ಪರ್ಮತದಂತಿರುವ ದಿವ್ಯಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ, ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದ ನೀನು ನನ್ನ ತಂದೆಯಾಗಿರುವೆ. ಆದಿಶೇಷನ ಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿರುವನಾದ ನಿನ್ನ ರಮಣೀಯವಾದ ಮುಖ ಕಮಲವು ಅತಿ ನೀಚನಾದ ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲವೇ ? ಇದಂತಹ ಅಶ್ಚರ್ಯ !

8) ಅತಿ ಘೋರರೂಪದೊಡನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಶರೀರವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೀಳಿಹಾಕಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಭಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ “ನರಸಿಂಹ” ರೂಪದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸಿ ಸರ್ವಕಾರಣ ಭೂತನಾದ ಹಾಗೂ ಮಹೋಪಕಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀರಂಗ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಮಲಗಿರುವ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮುಖಸರೋಜದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ವಿಶಾಲವಾಗಿಯೂ ಅತಿಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆ ದಿವ್ಯನಯನಗಳು ಅತಿಕಠಿಣಹೃದಯನಾದ ನನ್ನನ್ನೂ ಪರವಶನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲವೇ ?

9) ಅತಿವಿಶಾಲವಾದ ವಟುವೃಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವ ಎಲೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಬಾಲಕನಾಗಿ ಸಪ್ತಲೋಕಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಷಪರ್ಮಂಕಾರೂಢನಾಗಿ ಸರ್ವಲೋಕ ಶರಣ್ಯನಾಗಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ಸುಂದರವಾದ ಅನರ್ಘ್ಯರತ್ನಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ಆ ದಿವ್ಯಹಾರವು ಅವಾರವಾದ ಹಾಗೂ ಅಸದೃಶವಾದ ಲಾವಣ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿ, ಆ ಅಭರಣಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಸೌಂದರ್ಯ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಅತಿಶಯ

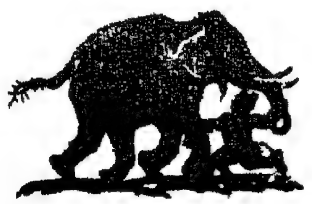
ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಲೂ, ಕನ್ನೈದಿಲೆಯಂತಿರುವ ದಿವ್ಯಶರೀರದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವನೂ ಆದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನಿನ್ನ ಈ ಪರಮಾದ್ಭುತ ಶರೀರವೇ ಅಲ್ಲವೆ ನನ್ನ ಚಿತ್ತ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು !

10) ನೀಲಮೇಘದಂತೆ ಅದೇ ವರ್ಣದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ಗೋಪಾಲಕರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ನವನೀತವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ ವದನಾರವಿಂದದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನೇ - ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದಂತೆ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿರುವೆಯಲ್ಲ ! ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಲೀಲಾ ವಿಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ಅಮೃತದಂತೆ ಪರಮಭೋಗ್ಯನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅನಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪವಾದ ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಲಾರವು.

ಎಂದು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯರಾದರಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀಸೂಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಾಮರಜನರೂ ಉಜ್ಜೀವಿಸುವಂತೆ ಪರಮೋಪಕಾರಮಾಡುವ ಮಹಾನುಭಾವರಿವರು.

ಅವತಾರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಈ 10 ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಶಾವತಾರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಭಗವದ್ಗುಣಾತಿಶಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ, ಅವತಾರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಮಹಾತ್ಮರು ತಿರುಪ್ಪಾಣರು.

ಈ ಪ್ರಬಂಧವು “ಅ”ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಿಂದ ವೇದಸಾರ ಸರ್ವಸ್ವವೆನಿಸಿದ “ಪ್ರಣವ”ವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದೆಂದೂ ಜಗತ್ಕಲ್ಯಾಣಕಾರಕವೆಂದೂ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿ, ಇದರ ಅನುಸಂಧಾನದಿಂದ ಸರ್ವಪಾಪಗಳೂ ತೊಲಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಮೋಘವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.





(12 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ, ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಾನೆ.

“ಹತ್ತಿದನು ರಥವನ್ನು ರಾವಣ  
ಸತ್ಯದಲಿ ಯುದ್ಧವನು ಮಾಡಿದ  
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ರಾಮ ತಾ ಬೆರಗಾಗಿ  
ನೋಡಿದನು।”  
“ಗಗನಂ ಗಗನಾಕಾರಂ ಸಾಗರಂ ಸಾಗ  
ರೋಪಮಂ  
ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ರಾಮ  
ರಾವಣಯೋರಿವ”

ಗಗನಕ್ಕೆ ಗಗನವೇ ಸಾಟಿ; ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರವೇ ಸಾಟಿ, ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ರಾಮರಾವಣರ ಯುದ್ಧವೇ ಸರಿಸಾಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಯುದ್ಧ ಬೇರೊಂದು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದಿಹವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ನುಹರ್ಷಿಗಳು.

ಎಷ್ಟು ಸಮಯವಾದರೂ ರಾಮ-ರಾವಣರು ಸರಿಮಿಗಿಲಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನಿಗಳು ರಾಮನಿಗೆ “ಆದಿತ್ಯಹೃದಯ” ನನ್ನು ಜೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಪಿಸಿ, ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ರಾಮ ತಡಮಾಡದೆ, ತನ್ನ ಬಾಣದಿಂದ ರಾವಣನ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನ್ಯತಕಲಶವನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾವಣನ

ಹತ್ತು ಶಿರಗಳು ಸಿಡಿದು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಆತನ ಆತ್ಮವು ಜ್ಯೋತಿರೂಪದಿಂದ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಸುರರು ಹರ್ಷದಿಂದ ರಾಮನಮೇಲೆ ಹೂಮಳೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾವಣನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಚಲ ಭಕ್ತಿಯನ್ನರಿಯದ ಜನ ಆತ ಘಾತುಕನಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿ ಪಡೆದನೆಂದು ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಕಾಲದ ಬಯಕೆ ಯನ್ನೀಡೇರಿಕೊಂಡ ರಾವಣನ ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುತ್ತದೆ.

“ತಡವು ಮಾಡುವೊದ್ದಾತಕೆನುತಲೆ  
ಹೊಡೆದನಾಗಲಿ ರಾಮಬಾಣದ  
ನಡುಗುಂಡಿಗೆಲ್ಲದ ಅಮತವು ಕಡೆಗೆ  
ಕಳಚಿದವು।  
ಸಿಡಿದುವಾಗಲಿ ಹತ್ತು ಶಿರಗಳು  
ವೊಡವಿಯೊಳಗಪ್ಪಳಿಸಿ ಬೀಳಲು  
ಒಡಲೊಳಗಿನ ಜ್ಯೋತಿ ರಾಮರ ಒಡಲ  
ಕೂಡಿದವು।  
ಜ್ಯೋತಿ ರಾಮರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅ  
ತ್ಯಾತುರದಿ ಬೆರೆದುದನು ಕಂಡರು  
ಘಾತಕೃತನಾದರೂ ಪಡೆದನು ಬ್ರಹ್ಮ  
ಶಾಶ್ವತವ।”

ರಾವಣನ ಭೌತಿಕ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಲು ರಾಮ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ನೂಚಿಸಿದಾಗ ಆತ ರಾಮಬಾಣದಿಂದ ಹತನಾದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ

ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ಪೃಥುವಿಪತಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಣಗಳಲಿ  
ಹತನಾದಮೇಲೆ ಆ ಅಸುರಗೆ  
ಗತಿಯ ಕಾಣಿಸಬೇಕೆ ಪಡೆದನು ದಿವ್ಯ  
ಮುಕ್ತಿಯನು”

ರಾವಣ ಸಾಯುಜ್ಯಪದವಿ ಪಡೆದದ್ದು ನಿಜವಾದರೂ ಕುಲಾಚಾರದಂತೆ ಆತನ ಭೌತಿಕ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ರಾಮ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ರಾಮ “ಭಕ್ತಪ್ರಿಯ”ನಾದರೂ ಭಕ್ತಿಗೆ ಬೇಗ ಒಲಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರಿತು, ಆತನಲ್ಲಿ ಬರಿದೆ ಹಗೆ ಸಾಧಿಸಿ, ಆತನ ಬಾಣಾಘಾತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಬಲುಬೇಗ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಪಡೆದು ರಾವಣ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಯಾರ ಮಾತಿಗೂ ಕಿವಿ ಗೊಡದೆ, ಹಿಡಿದ ಘಲ ಬಿಡದೆ, ಸಾರಾಯಣ ನೊಡನೆ ಕಾದಿ, ಶಾಶ್ವತಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಲೋಕದ ಕಣಿಗೆ ಕೆಟ್ಟವನಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಮನನ್ನು ನೆಲೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಆತನನ್ನು ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಆತನಲ್ಲೇ ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತಾನೆ ಭಕ್ತಶಿರೋಮಣಿ ರಾವಣ.

★

## ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಚಿತ್ರ ಕಾವ್ಯ.

ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳದ್ದು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಕಥೆ ಬೆಲೆ : ರೂ. 11-50

ಆಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಮುಕ್ತವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್  
ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಶಿ. ಶಿ. ದೇವಸ್ಥಾನ  
ತಿರುಪತಿ-517501

# ತಮಿಳು ತತ್ವಜ್ಞ

ತಮಿಳರು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಕವಿಯ ಹೆಸರು ವಳ್ಳುವರ್. ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ಎಂಬುದು ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಸರು. ತಿರುಕ್ಕುರಳ್ ಅಥವಾ ಮುಪ್ಪಾಲೆ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಈ ಕವಿಗೆ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ನಾಯನಾರ್, (ಪವಿತ್ರವ್ಯಕ್ತಿ) ದೇವರ್, ಮುದರ್ಪಾವಲರ್, ನಾನ್‌ಮುಗನಾರ್ (ನಾಲ್ಕುಮುಖದ ಬ್ರಹ್ಮ) ಮುಂತಾದವು. ಆದುದರಿಂದ ತಮಿಳರು ಇವನನ್ನು ದೇವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ಮದರಾಸಿನ ಮೈಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಇವನ ಜೀವನದ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಶಯಗಳಿವೆ. ಇವನ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಯೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. 1 ಅಥವಾ 2 ನೇ ಶತಮಾನವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಲವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮಣಿಮೇಖಲೆಯ ಕರ್ತೃ ತಿರುಕ್ಕುರಳಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಸಂಘಂ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾಲದ ಕವಿಯಾದರೂ ಸಂಘಂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೊರಗಿದ್ದು ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದವ ರಲ್ಲೊಬ್ಬ.

ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ಬಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕಪಿಲರ ಪ್ರಕಾರ ಈತ ಭಗವಾನ್, 'ಆದಿ'ಯ ಮಗ. ಇವರು ಕೊಡುವ ಆಧಾರವೆಂದರೆ ವೆಣ್ಣಾಭಂದಸ್ಸಿನ ಮೊದಲ ಪದ್ಯದ 'ಆದಿಭಗವನ್‌ಮುದಟ್ಟೀ ಉಲಗು' ಎಂಬ ಮಾತು. 'ವಳ್ಳುವ' ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ, ನೇಕಾರ, ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವವ, ರಾಜಾಧಿಕಾರಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಗುರು ತಿಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದು 'ವಲ್ಲಭ'ನ ತದ್ಭವವಿರ ಬಹುದು. ಪತಿ, ರಾಜ, ಗುರು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಇವನು ಜೈನ ಧರ್ಮದವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವನನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಇವನ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯಾವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈತ ಜೈನ ಎಂಬುದೇ ಬಲವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆತನ ಮೊದಲ ಪದ್ಯವೇ ಆಧಾರ. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೊಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಬೌದ್ಧ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವನನ್ನು ವೈಷ್ಣವ ಎನ್ನಲು ಆಧಾರವೆಂದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮೊದಲು ಅಕಾರಾದಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ

ಈತನೂ ಹೇಳಿರುವುದು. 'ಅಗರ್‌ಮುದಲ ಎಳುತ್ತೆಲ್ಲಾಮ್' ಎಂದರೆ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲಾ 'ಅ' ಕಾರ ಮೊದಲು. 'ಆದಿಭಗವಾನ್‌ ಮುದಟ್ಟೀ ಉಲಗು' ಎಂದರೆ ಆದಿಭಗವಂತನೇ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗ. ಇವನು ಶೈವ ಎನ್ನಲೂ ಆಧಾರ ಗಳಿವೆ. 'ಎಣ್‌ಗುಣತ್ತಾನ್' ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿ ಅಥವಾ ಶಿವನಸ್ತುತಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೀರ ಮೂಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿರುವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನು ಯಾವ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಸೇರದ ದಾರ್ಶನಿಕ, ತಾತ್ವಿಕ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

## ತಿರುವಳ್ಳುವರ್

ಈ ಕೃತಿಗೆ 'ಮುಪ್ಪಾಲ', 'ಉತ್ತರವೇದಂ', 'ದೈವನೂಲ್', 'ತಮಿಳ್‌ರೈ' (ತಮಿಳು ವೇದ) ಎಂದು ನಾನಾ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಿದ್ದಂತೆ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ ಬೈಬಲ್ ಯಿದ್ದಂತೆ, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಕುರಾನಿದ್ದಂತೆ, ತಮಿಳರಿಗೆ ಈ ಕುರಳ್ ಇದೆ. ತಿರುವಳ್ಳುವರ್‌ನ ಈ ಕಾವ್ಯ ತುಂಬಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಇದೊಂದು ತತ್ತ್ವಗ್ರಂಥ.

ಮುಪ್ಪಾಲ ಎಂಬ ಅಂಶಭಂದಸ್ಸು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕುರಳ್ ಭಂದಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ತ್ರಿಪದಿ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಕುರಳಿನ ಎರಡು ಸಾಲಿನ ಭಂದಸ್ಸು ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾಲಾಗಿರ ಬಹುದು. ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಈ ನೀತಿಗ್ರಂಥ 'ಪದಿನೆಣ್‌ಕೇಳ್‌ಕಣಕ್ಕು' ವಿನ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ. ಇದು ವೆಣ್ಣಾ ಭಂದಸ್ಸಿನ ಗ್ರಂಥ.

ಮೊದಲನೆಯ ಧರ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವಂತಹ ಧರ್ಮಗಳು. ನಿವೃತ್ತಿಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವಂತಹವು. ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಪರೋಪಕಾರ, ನಯವಾಕ್ಯ, ಯಶಸ್ಸು (ಪುಗಳ್), ಅರ್ಥ (ರಾಜ್ಯ, ಕೋಶ, ಸಾಲಕ, ಸಾಲಿತರ



ಸಂಬಂಧ) ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪೊರುಳ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಮ, ಪ್ರಿಯರಸಮಾಗಮ, ರಹಸ್ಯ ಪ್ರಣಯ, ವಿಯೋಗ, ಅದರಿಂದಾಗುವ ದುಃಖ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತ ವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೃತಿಗೆ ನೂರಾರು ಅನುವಾದಗಳಿವೆ. 18, 20 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅನೇಕ ಶತ ಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ.

ತಿರುಕ್ಕುರಳ್ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೆಲವು ನೀತಿಗ್ರಂಥ ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬರೆದಂಥದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನೀತಿಸಾರ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನೀತಿ ಪ್ರಧಾನ ವಸ್ತುವಿದೆ. ಕುರಳಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಆನಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದಿದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಮಾತು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದರೆ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ಲಭಿ ಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ



ದಂತೆ-ಎಂದು ಕುರಳ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮನು ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು'-ಎಂದಿದೆ. ಕುರಳನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ 'ಪಿತೃಗಳು, ದೇವರು, ಅತಿಥಿ, ಸೇವಕ ಮತ್ತು ತಾನು (ಆತ್ಮ) ಇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಮಾಡುವುದೇ ಧರ್ಮ,-ಎಂದಿದೆ. ಇದೇ ವಾಕ್ಯ ಮನು ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ದೇವರು, ಅತಿಥಿ, ಪಿತೃ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕು. ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಇದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಸತ್ತರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಗೃಹಿಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ- 'ಗೃಹಿಣಿ ಒಳ್ಳೆಯವಳಾದರೆ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆಕೆ ಕೆಟ್ಟವಳಾದರೆ ಗೃಹವೂ ಕೆಡುತ್ತದೆ'- ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಗೌರವಕೊಟ್ಟರೆ ದೇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ, ಆಕೆಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳು, ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪೂಜ್ಯಸ್ಥಾನವಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಹಿಂಸೆ (ಧರ್ಮ): ನೋಡದ ಕಣ್ಣು, ಕೇಳದ ಕಿವಿ ಹೇಗೆ ಆಪ್ರಯೋಜಕವೋ ಹಾಗೆ ದೇವರ

ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಕೇಳದ, ಆತನ ಶ್ರೀಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸದೆ ಇರುವ ತಲೆಗಳು ಪ್ರಯೋಜನ ಶೂನ್ಯವಾದವು.

ಆಕಾಶವನ್ನು ಕುರಿತು: "ಮೇಘ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಮಳೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸಮುದ್ರವೇ ಇಂಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ". "ನಾವು ಭಗವಂತನಿಂದ ಬಂದವರು, ನಾವೇ ಅವನ ಆಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕೀರ್ತಿಸದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ".

ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ: ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೇವರ ಲೋಕದಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ 'ಇಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲದವರು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಲ್ಲರು...' ಎಂಬ ವಚನವನ್ನು ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

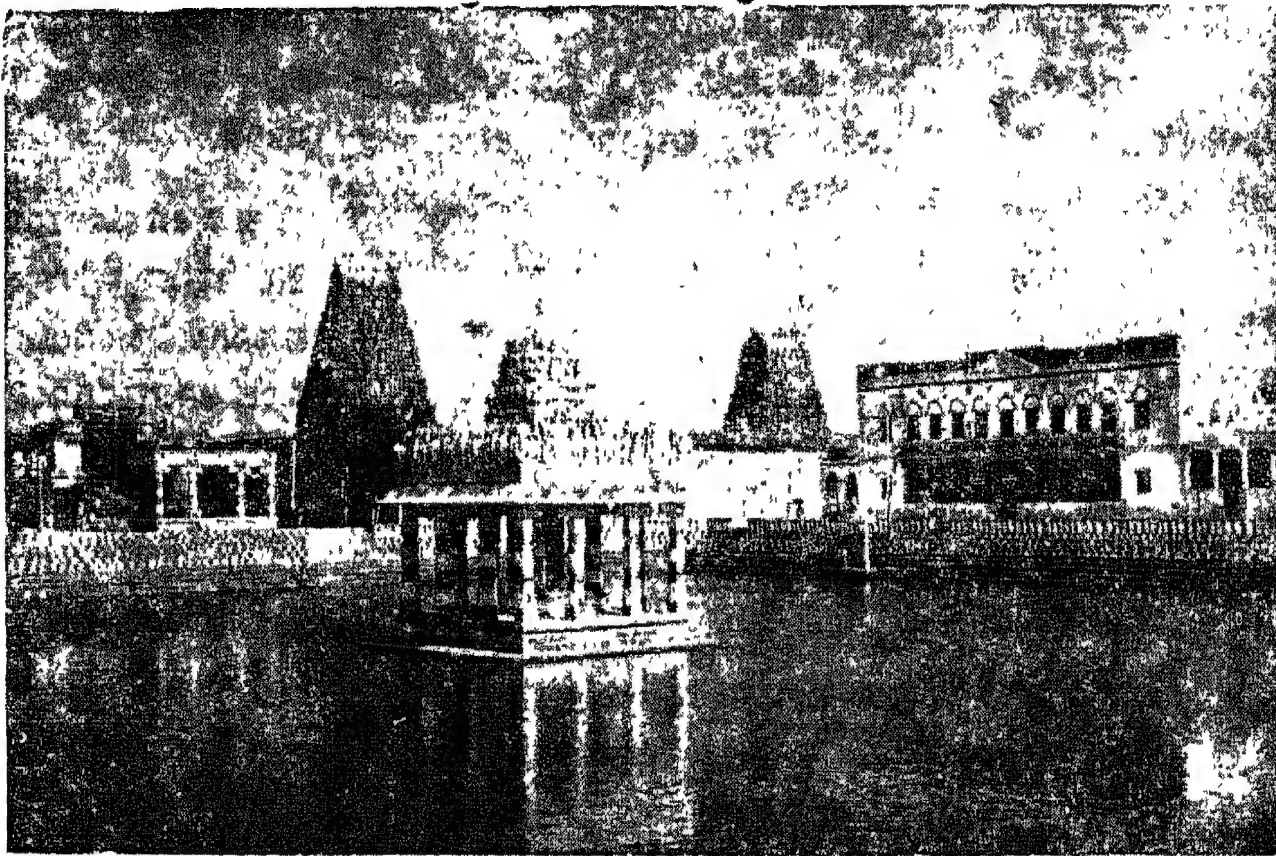
ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ: ಮಕ್ಕಳ ಸ್ವರ್ಥ ನಮ್ಮ ಮೈಮನಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ನಡೆನುಡಿ ನಮಗೆ ಆನಂದದಾಯಕ

ಹಾಗೂ ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪು ತಂಪು. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ತಮಗೆ ಸುಖ ನೀಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮಗನು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ- 'ಇವನ ತಂದೆ ಇವನನ್ನು ಮಗನಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದನೋ' ಎನ್ನುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಪಕಾರ: ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪರೋಪಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನೇ ಪರರಿಗರ್ಪಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ. 'ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥಮಿದಂ ಶರೀರಂ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾದದ್ದು. 'ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಹವೇ ನಿಜವಾದ ದೇಹ. ಸ್ನೇಹವಿಲ್ಲದಿರುವ ದೇಹ ಕೇವಲ ಎಲುಬುಗೂಡಿದ್ದಂತೆ'- ಎಂದು ಸ್ನೇಹದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಡಕ್ಕುಂ (ವಿನಯ): ವಿನಯವೆಂಬುದು ಮಾನವನನ್ನು ದೇವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆರಿಸಬಲ್ಲದು.

ಶ್ರೀ  
ಪ  
ದ್ಮಾ  
ಪ  
ತ್ರಿ



ದೇ  
ವಾ  
ಲ  
ಯ

ಆರಿತ ಅಭಿಷೇಕ

ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿನ ಪದ್ಮಾವತೀದೇವಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಆರಿತ ಅಭಿಷೇಕ ಸೇವೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 100/- ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥರು, ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಒಟ್ಟು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕ್ಷೇರ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಸಾದಮಾತ್ರ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರು ಈ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.



ವಿನಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶೋಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. (ವಿದ್ಯಾದಾತವಿನಯಂ - ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾದುದು).

ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುವ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣವೇ ಕಳ್ಳತನ. ಯಾವುದೇ ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಿರುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮ, ಅದೇ ಒಳ್ಳೆಯಮಾರ್ಗ.

ಪೊರುಳ್ (ಅರ್ಥ): 'ರಾಜಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ - ನಯವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ರಾಜನನ್ನು ಈ ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಕೀರ್ತಿಸುತ್ತದೆ' - ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. 'ನೀತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ರಾಜನೇ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕ. ಪ್ರಜೆಗಳು ರಾಜನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಂತೆ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ರಾಜನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದೇವರಿದ್ದಂತೆ.

ಮಂತ್ರಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ: ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಮಾಡುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಲ್ಲವನೇ ಅಮಾತ್ಯ.

ಇನ್ಬಂ (ಕಾಮ): ತಿರುವಳ್ಳುವರ್ ಬರೆದ ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವನು ಯೋಗಿಯೆನಿಸಿದರೆ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈತ ಸಂಸಾರಿಯೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈತ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ - "ಭಾರವಾದ ಓಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಈಕೆ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯೋ, ನವಿಲೋ? ಈಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನ್ನ ಹೃದಯ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಈಕೆಯ ಕಾಡಿಗೆ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಒಂದು ನೋಟ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ನೋಟ ಆ ನೋವಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿಹಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡುವ ಈಕೆಯ ದಂತಗಳಿಂದ ಬಂದ ನೀರು ಹಾಲು-ಜೇನು ಸೇರಿರುವಂಥದು".

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿತಮಿತವಾದ ಮಾತುಗಳು ಎರಡೇ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಅದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ, ಸತ್ವಯುತವಾಗಿ, ಶಕ್ತ ಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾತುಗಳಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಇಡೀ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ

ಅರಮ್, ಪುರುಳ್, ಇನ್ಬಂ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ತಿರುಕ್ಕುರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1330 ಪದ್ಯಗಳಿವೆ. ಈ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಮೇಲರಿಗರದೇ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಮಗ್ರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕುರಳ್ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ ತುಂಬಿತ್ತುಕುತ್ತಿದೆ.

"ಕಡುಗೈ ತೊಲೈತ್ತು ಎಳು ಕಡಲೈ ಪರಸ್ಪಿ ಕುರುಹತ್ತರಿತ್ತ ಕುರಳ್"-ಅವೈಯಾರ್.

(ಸಾಸಿವೆಯಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ಸಾಗರಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ ಕುರಳ್-ಅವೈಯಾರ್)

★

## ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತ್ತೀ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಾಲಯ,

ತಿರುಚಾನೂರು.

### ಆಲಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಸುಪ್ರಭಾತ	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ	5-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	5-30	ವರೆಗೆ
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	"	5-30 ಗಂಟೆಯಿಂದ	6-00	ವರೆಗೆ
ಮೊದಲನೆಯ ಗಂಟೆ	"	6-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	6-30	ವರೆಗೆ
ಸರ್ವದರ್ಶನ	"	6-30 ಗಂಟೆಯಿಂದ	1-00	ವರೆಗೆ
		ಮಧ್ಯಾಹ್ನ		
ಎರಡನೇ ಗಂಟೆ	ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	1-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	1-30	ವರೆಗೆ
ಸರ್ವದರ್ಶನ	"	1-30 ರಿಂದ	ರಾತ್ರಿ 7-30	ವರೆಗೆ
ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ	ರಾತ್ರಿ	7-00 ರಿಂದ	ರಾತ್ರಿ 8-45	ವರೆಗೆ
ಏಕಾಂತಸೇವೆ, ತೀರ್ಮಾನ	ರಾತ್ರಿ	8-45 ರಿಂದ	ರಾತ್ರಿ 9-00	ವರೆಗೆ

ಗಮನಿಕೆ:- ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟು.

ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆಯ ಟಿಕೆಟ್ ಬೆಲೆ 6-50 ರೂ. ಒಂದು ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ನಾಲ್ವರು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ವದರ್ಶನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 1-50 ರೂ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಕ್ತರು ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಅರ್ಚನೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪೇಷ್ಕಾರ್.

ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಆ ಪೂಜಾರಿಣಿಯು ದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದೇವಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಭಕ್ತರಿಗೆ, “ಕಾಶೀಯಾತ್ರಾ ಫಲಂ ಹಮ್‌ಕೋ ಕವಡೀ ಯಾತ್ರಾ ಫಲಂ ತುಮ್‌ಕೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕವಡೆಯಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ

“ಕಾಶೀಯಾತ್ರಾ ಫಲಂ ಹಮ್‌ಕೋ  
ಕವಡೀಯಾತ್ರಾ ಫಲಂ ತುಮ್‌ಕೋ”

ಎಂದು ಭಕ್ತರು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಉಳಿಸಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಕವಡೆಯನ್ನು ದೇವಿಯ ಪಾದದ ಬಳಿಹಾಕಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ತರುವಾಯ ಆ ಪೂಜಾರಿಣಿ ಮಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕವಡೆಯಿಂದ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಭಕ್ತರ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮವಿಟ್ಟು, “ಕಾಶೀಯಾತ್ರಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಯಾತ್ರಾಫಲ ಪರಿಪೂರ್ಣೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಯ ಪೂರ್ಣಫಲ ಸಿದ್ಧಿಸಲೆಂದು ಹರಸುತ್ತಾಳೆ. ದೇವಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಧನ್ಯರಾದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಯ ಪೂರ್ಣಫಲ ಸಿದ್ಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕವಡೀಬಾಯಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ದೂರದಲ್ಲಿ ‘ಸಂಕಟಮೋಚನ’ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಹಾಗೂ ಅಂಜನೇಯ ವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ. “ಹನುಮಾನ್ ಚಾಲೀಹ” ಎಂದರೆ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಿರುವ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಈ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಶನಿವಾರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ‘ಸಂಕಟಮೋಚನ’ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಕೋರಿಕೆ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಧೃಢ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಲ್ಲಿದೆ.

ದುರ್ಗಾದೇವಿಯು ದುರ್ಗಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾಳೆ. ದುರ್ಗಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಗಾಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಅದಿಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದುರ್ಗಾದೇವಿಯು ಸೌಮ್ಯಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ದೇವಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಮುಖವಾಡವಿದೆ. ಹದಿನಾರು ಕಳೆಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ದುರ್ಗಾದೇವಿ

ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಾಂಕ್ಷಿತ ಫಲಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೌರಿಕೇದಾರೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕರಿಯಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಲಿಂಗದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದುಗೆರೆ ಎಳೆದಂತಿದ್ದು, ಲಿಂಗವು ಎರಡಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ಕೇದಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೇದಾರೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಡೆದರೆ ಸಿಗುವಷ್ಟೇ ಪುಣ್ಯವು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಗೌರಿಕೇದಾರೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಪುಟ್ಟ ಕಥೆ ಇದೆ. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪ್ರತಿಸತ್ಯವೂ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ತಾನು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕಿಟ್ಟು ಪೊಂಗಲಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಬಂದ ಅತಿಥಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಉಳಿದರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ರೂಪವಾಗಿ ತಾನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಅತಿಥಿಯೂ ಸಿಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪೊಂಗಲು ಕೊಡಲು ಹೋದಾಗ ಅದು ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಯೋಗೀಶ್ವರನು ಹೀಗಾದುದಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಶಾಪಕೊಡುವನೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಕೇದಾರೇಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಈಶ್ವರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, “ನಾನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುವೆ; ನಿನ್ನನ್ನು ಸರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇ ಯೋಗೀಶ್ವರನ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಪೊಂಗಲನ್ನು ಅರ್ಧಭಾಗ ಮಾಡಿ ತಾನರ್ಧಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಭಕ್ತನಿಗೂ ಅರ್ಧಭಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಲಿಂಗದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೆರೆಯಿದೆ. ಕೇದಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೇದಾರೇಶ್ವರನನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದಷ್ಟೇ ಪುಣ್ಯಫಲ ಕಾಶಿಯ ಗೌರಿಕೇದಾರನನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಶಿಗೆ ಹೋದವರು ಅಲ್ಲಿರುವ ‘ಬಿರ್ಲಾ ಮಂದಿರ’ ಮತ್ತು ‘ಮಾನಸಮಂದಿರ’ ಎಂಬ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ದರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಬಿರ್ಲಾಮಂದಿರವು ತೋಟತುಡಿಕೆಗಳಿಂದೂಡಗೂಡಿ, ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಶಾಂತಿ-ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ಆ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಭವ್ಯವಾದ ಶಿವಲಿಂಗವಿದೆ ಮುದ್ದಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣರ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ. ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಹದಿನೆಂಟು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಬರೆದಿರು

ತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪುರಾಣೇತಿಹಾಸವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಮುನಿಮುನಿಗಳ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಂದಿರದ ಸತ್ತಲೂ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದು, ನೋಡಿದ ಜನರ ಕಣ್ಣಿನ ಸೆಳೆದು ಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸುವಂತಿದೆ.

ಮಾನಸಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸೀತೆಯ ಸುಂದರವಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ. ಈ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಇಕ್ಕೆಲದಲ್ಲಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ, ತುಳಸೀದಾಸರು ಕುಳಿತು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ತುಳಸೀರಾಮಾಯಣದ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಗೊಂಬೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವ ಕಲಾಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿವೆ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಸಮಸ್ತದೇವಾಲಯಗಳ ನಗರ’ವೂ, ‘ಮುಕ್ತಿಗೆ ನೋಪಾನ’ವೂ ಆದ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವು ದರ್ಶಿಸಿದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಆನಂದವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಪುಣ್ಯಸಂಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನ್ಮಸಾಫಲ್ಯ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಾರಣಾಸೀ ಪುರಪತಿಯಾದ ವಿಶ್ವನಾಥನೂ ಮತ್ತು ಕಾಶೀ ಪುರಾಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೆಯೂ ನಂಬಿದ ಸಕಲ ಜನಮನಕ್ಕೂ ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಮಂಗಳಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಲಿ.

“ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೇ ಸದಾಪೂರ್ಣೇ ಶಂಕರ  
ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೇ |  
ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಸಿದ್ಧಿರ್ಭಂ ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ  
ಚ ಪಾರ್ವತಿ ||  
ಮಾತಾಮೇ ಪಾರ್ವತೀದೇವೀ ಪಿತಾ  
ದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ |  
ಬಾಂಧವಾಃ ಶಿವಭಕ್ತಾಶ್ಚ ಸ್ವದೇಶೋ ಭುವ  
ನತ್ರಯಮ್” ||



# ವಾತಾ ಲಿಹರಿ

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಸಾರ ಯೋಜನೆ.

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿರುವ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ತಿರುಪತಿಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಕಲಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 21, 22 ಸಭೆ ಸೇರಿ ಇಲ್ಲಿ ಯವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮುಂದೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರೆಂದರೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹನುಮಂತರಾವ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗ್ಯನಗರ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ರಾಯಚೂರಿನ ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಮತ್ತು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣಾಚಾರ್ಯ - ಇವರುಗಳು.

ಸಂಗ್ರಹಿತ ವಸ್ತುವಿನ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚಿಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇತರ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಮಿತಿ ಗಮನಿಸಿತು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಪಂಡಿತ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಅವುಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಭಾವಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಹರಿದಾಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ ಅಚ್ಚಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಕೃತಿಗಳೊಡನೆ ಆಯಾ ಕೃತಿಗಳ ಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ನೀಡಬಹುದೆಂದೂ, ಪರಂಪರಾನುಗತ ರಾಗ ತಾಳಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವುದೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಬಾಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಮತ್ತು ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ, ಒಂದಂಕಿನ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ಹೊರತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಸಮಿತಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಇತರ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ; ಹರಿದಾಸರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಒಂದುಕಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಹರಿದಾಸರ ತೈಲಚಿತ್ರಗಳು, ಸಚಿತ್ರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿ.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವುದು.

ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿಗಳಿಗೆ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು.

ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಸಾರಕರನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವುದು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಥೆ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಾಖೆಯು ತಿ. ತಿ. ದೇ. ವಾರ್ತಾಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ 'ಶ್ರೀನಿವಾಸಕಲ್ಯಾಣ' ಗಾನ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಪಾರ ಜನ ತೃಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ನಡೆಸಿತು.

ವೇದಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಆನಂದರಾಯರು, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಈ 'ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ'ಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದೀನಬಂಧು ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯುಡು ಅವರು ಅಧ್ವರ್ಯವಾಗಿದ್ದರು. ಅಖಂಡವಾಗಿ ದಿನವೂ ಸಂಜೆ ಒಂದೂ ವರೆಗೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಕಥಾ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಂತೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಚರಿತ್ರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿ ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣದದೇವರ ಸಮಾರಾಧನೆ, ಆಕಾಶರಾಜನಿಂದ ವರಪೂಜೆಗಳಾಗಿ ಮಾರನೇದಿನ ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆಯ ಗೋಧೂಳಿ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು.

ನಗರದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಜನರು ನಿತ್ಯವೂ ಸಂಜೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ತರಾಗಿ ಬಂದು ದೈವ ಕಥಾ ಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಹೊಂದಿದ್ದು ದನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಅನುಭವವಾಗಿದ್ದಿತು.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭುದಾಸ ಪಟ್ಟಾರಿ ಅವರು ದಿನಾಂಕ 8-6-80 ರಂದು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಶ್ರೀದೈವದರ್ಶನದಿಂದ ಆನಂದ ಹೊಂದಿದರು.

ಶ್ರೀಯುತರನ್ನು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರು ಅವರು ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಯಾತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಾರಿ ಅವರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನದಿಂದ ತಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.





## ಸಪ್ತಗಿರಿ ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 6-00

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡವರ ಚಂದಾಗಳು 31-8-80 ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿಯಲಿವೆ. ಚಂದಾದಾರರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾಡ್ಡರು ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಚಂದಾದಾರರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮನಿಯಾಡ್ಡರು ಕೂಪನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

101, 146, 147, 148, 202, 205, 209, 356, 367, 368, 369, 372, 651, 658, 659, 660, 661, 663 to 674, 678, 694.

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಎನ್. ಓ. ಮೂಲಕ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಚೆಕ್ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ವಿಳಾಸ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆಗುವ ಆಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಬಾಧ್ಯತೆ ವಹಿಸಲಾರದು. ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿರೂ ಸಹೃದಯತೆಯಿಂದ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ  
ಮಾರಾಟವಿಭಾಗ  
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ  
ತಿರುಪತಿ-517501

## ತಿರುಮಲೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ಅಬ್ರಹಾಂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ, ಬಂಧು ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ದಿನಾಂಕ 6-6-80 ರಂದು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಶ್ರೀ ದೈವದ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದರು.

ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದ ಜನರೂ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸಂದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವ ನೋಡಲು ತಮಗೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದೆಂಬ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದರಂತೆಯೇ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ಅಬ್ರಹಾಂ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲಿ ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದರೆ ಶ್ರೀ ದೈವದರ್ಶನದ ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ದೈವ ವನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಅಂಶ ವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೈವದ ಮಹಾಪ್ರಸಾದ ವನ್ನೂ, ಲಾಡು ವಡೆಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನ ಆರಾಧನಾನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ದೇವಾಲಯದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದು ತಾವು ಈ ನೋಡಲು ಹಲವು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದುದು ವಾಸ್ತವವಾದರೂ ಆರಾಧಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ನೋಡಲಬಾರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ದೇವಾಲಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು.

## ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ನೈತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರ ಸಮರೋಪ.

ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಚಿನ್ಮಯಮಿಷನ್ ತಿರುಪತಿಯ ಶಾಖೆ ಅವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಬಾಲಮಂದಿರ ದಲ್ಲಿ 17-5-80 ರಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೈತಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರದ ಸಮರೋಪ ಸಮಾರಂಭ ದಿನಾಂಕ 31-5-80 ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಡೆಯಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಚಿನ್ಮಯಾನಂದರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ರಿಂದಲೇ ಈ ದೇಶದ ಉದಾರ ನಡೆಯಬಲ್ಲದೆಂದೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಕಲಿತದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ ಸಹನೆ, ಸೌಜನ್ಯ, ವಾರ್ತಾಸ್ಪಟತ್ವ, ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹುಸ್ವಲ್ಪ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು, ಆಸಕ್ತರು, ಎಂದೂ ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನದವರು ಇಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹುಸಿ ಮಾಡುವಂತಹವರಲ್ಲ ಎಂದೂ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನುಡಿದರು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಮಜರಾಯಿ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಚೌದರಿ ಅವರು ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು ಮತ್ತೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಹರಡಲು ನೆರವಾಗುವ ಈ ತೆರನಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದೆಂದೂ ನುಡಿದರು.

ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಬಿರಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಎಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತ, ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವೆಂದೂ ನುಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೆಂದೂ ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಅರೆಕೊರೆಗಳುಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಧೈಯದತ್ತ ಒಮ್ಮುಖವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಸಭೆಯನ್ನು ಚಿನ್ಮಯ ಮಿಷನ್ನಿನ ತಿರುಪತಿ ಶಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಲರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ನಂದಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಡಾ|| ಅರ್ಕನೋಮಯಾಜಿ ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

# ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ

ಡಾ|| ಆರ್ಕೆ ಸೋಮಯಾಜಿ.

1-7-80 ರಿಂದ

31-7-80 ವರೆಗೆ



**ಮೇಷ :**

(ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ; ಕೃತ್ತಿಕೆ 1 ನೆ ಪಾದ)



**ಮಿಥುನ :**

(ಮೃಗಶಿರ, ಆರ್ದ್ರ, ಪುನರ್ವಸು 1,2,3, ಪಾದ)



**ಸಿಂಹ :**

(ಮೆಖ, ಪೂರ್ವ ಫಾಲ್ಗುಣ ಉತ್ತರ 1ನೆ ಪಾದ:)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. 27ರವರೆಗೆ ಶನಿಯು ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ ಅಥವಾ ವಿವಾದಗಳಿಂದಾಗಿ ತ್ರಾಸದಾಯಕ. ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ, ಯಶಸ್ಸು. ಗುರುವಿನಿಂದ ಹೇರಳಧನ, ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಅಥವಾ ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ ಅಥವಾ ಪ್ರಣಯ. ಮಂಗಳನಿಂದಲೂ ಹೇರಳ ಧನ ಅಥವಾ ಯಶಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ. 16ರ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನ ಅಥವಾ ಯಶಸ್ಸು ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನ, ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಧನ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯ, ಗೌರವ ಅಥವಾ ವಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಅಥವಾ ಯಶಸ್ಸು. 14ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ವಸ್ತುಸಮೃದ್ಧಿ ನಂತರ ಸ್ವೀಯ ದುರ್ನಡತೆ ಯಿಂದ ಭಯ.

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ. 27ರವರೆಗೆ ಶನಿಯಿಂದ ಹೇರಳಧನ, ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಸೇವಕರು ಅಥವಾ ವಾಹನಲಾಭ. ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ನೈಹಿತರೊಡನೆ ತಿಕ್ಕಾಟ ಅಥವಾ ಆಸ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಜ್ವರ ಅಥವಾ ಉದರ ಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಕುಸ್ನೇಹಿತರಿಂದಾಗಿ ಚಿಂತೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಅನಾನುಕೂಲ. 16ರವರೆಗೆ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಇತರಿಂದ ವಂಚನೆ. ಶುಕ್ರನು 28 ರವರೆಗೆ ಸ್ತಬ್ಧ ನಂತರ ಸುಖ, ಶೃಂಗಾರ ಭಾವಕಾರಕ. ಬುಧನಿಂದ ಧನಲಾಭ. ಆದರೆ 4 ರವರೆಗೆ ವಿವಾದ. ನಂತರ ವಿವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ಧನ ನಷ್ಟ.

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ 27ರವರೆಗೆ ಆಸ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ, ಪಾಪಪ್ರವರ್ತನೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ, ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ವಿವಾದ. ಮಂಗಳನಿಂದಲೂ ಅಧಿಕೃತ ಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವಿವಾದದ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಧನ ಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು. ನಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಧನನಷ್ಟ. 28ರ ವರೆಗೆ ಶುಕ್ರನಿಂದ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ನಂತರ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಧನಲಾಭ. 4ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಅಥವಾ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ, ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಸುಖ, ಪ್ರಣಯಭಾವ ಅಥವಾ ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ.



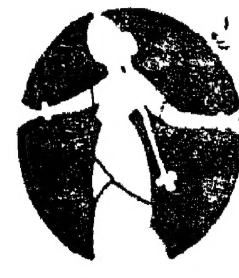
**ವೃಷಭ :**

(ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶಿರ 1,2 ಪಾದ)



**ಕರ್ಕಾಟಕ :**

(ಪುನರ್ವಸು 4 ಪಾದ ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ)



**ಕನ್ಯಾ :**

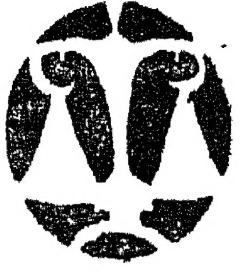
(ಉತ್ತರ 2,3,4, ಪಾದ, ಹಸ್ತ ಚಿತ್ತ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನ. ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ವಿಭೇದ ಅಥವಾ ಆಸ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಿವಾದ. ಗುರುವಿನಿಂದಾಗಿ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಮಂಗಳನಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವಿವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. 16ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದಾಗಿ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಇತರಿಂದ ವಂಚನೆ. ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಆರೋಗ್ಯ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಅನುಕೂಲ, ಸುಖ, 18ರವರೆಗೆ ಪ್ರಣಯ ಭಾವ, ನಂತರ ಧನಲಾಭ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯಲಾಭ, ಅಥವಾ ಗೌರವ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಬುಧನಿಂದ 4ರವರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಚಿಂತೆ ನಂತರ ಅಗೌರವ.

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ 29ರವರೆಗೆ ಧನಹಾನಿ. ನಂತರ ಧನಲಾಭ ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಸೇವಕರು ಅಥವಾ ವಾಹನಲಾಭ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧನಲಾಭ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಹೇರಳ ಧನಲಾಭ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಧನನಷ್ಟ ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ. ಶುಕ್ರನಿಂದ 28ರ ವರೆಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಅಥವಾ ಧನಲಾಭ ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ. ಬುಧನಿಂದ ತಿಂಗಳುಪೂರ್ತ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ.

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಸುಖ. 27ರವರೆಗೆ ಶನಿಯಿಂದ ಚಿಂತೆ ನಂತರ ಪಾಪಪ್ರವರ್ತನೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ. ಗುರುವಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಧನಲಾಭ, ಆರೋಗ್ಯ, ಯಶಸ್ಸು. ಶುಕ್ರನಿಂದ 28ರವರೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ, ಧನಲಾಭ, ಹೊಸ ಉಡುಪು. ನಂತರ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. ಬುಧನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಧನ, ಸುಖ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಶೃಂಗಾರಭಾವ ವಾಹನಲಾಭ ಅಥವಾ ಸಂತಾನಲಾಭ.





### ತುಲಾ :

(ಚಿತ್ತ 3,4 ಪಾದ ಸ್ವಾತಿ,  
ವಿಶಾಖಾ 1,2,3 ವಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಶನಿಯಿಂದ 27ರವರೆಗೆ ಧನಲಾಭ, ಪ್ರಣಯಭಾವ. ನಂತರ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಚಿಂತೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಸ್ಥಾನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಚಿಂತೆ. 16ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ನಿಸ್ಪೃಹೆ, ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ನಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಿದ್ಧಿ. ಶುಕ್ರನಿಂದ 28ರವರೆಗೆ ಧನಲಾಭ, ಹೊಸಉಡುಪು ಅಥವಾ ಗೃಹಲಾಭ, ಸುಖ, ಪ್ರಣಯಭಾವ. ನಂತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ. 4ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಧನಲಾಭ. ಯಶಸ್ಸು ಅಥವಾ ಗೃಹಲಾಭ ನಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ಭಂಗ.



### ವೃಶ್ಚಿಕ :

(ವಿಶಾಖಾ 4 ಪಾದ,  
ಅನೂರಾಧ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ )

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಅಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ. 27ರವರೆಗೆ ಶನಿಯಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಅಗೌರವ. ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಸುಖ ಅಥವಾ ಪ್ರಣಯಭಾವ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ವಿಶೇಷ ಯಶ. 16ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಕಳತ್ರ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ. ನಂತರ ಉತ್ಸಾಹನಾಶ, ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಶುಕ್ರನಿಂದಾಗಿ 28ರವರೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ವಸ್ತ್ರಲಾಭ, ಪ್ರಣಯ ಭಾವ ಅಥವಾ ಗೃಹಲಾಭ. ಬುಧನಿಂದ 4ರವರೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ. ನಂತರ ಧನ, ಯಶ, ಶೃಂಗಾರ.



### ಧನಸ್ಸು :

(ಮೂಲ, ಪೂ. ಉ.  
1 ನೇ ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ 27ರವರೆಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಧಾರ್ಮಿಕವರ್ತನೆ ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. ಗುರುವಿನಿಂದಾಗಿ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಯಶ, ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಹೇರಳ ಧನ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ. ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯ

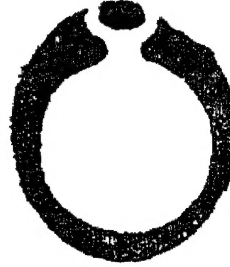
ಅತ್ಯಸ್ತಿ. 28ರವರೆಗೆ ಶುಕ್ರನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನ, ನಂತರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. 4ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಧನ, ಯಶ, ವಸ್ತ್ರಲಾಭ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ ನಂತರ ವಿವಾದ.



### ಮಕರ :

(ಉ. 2,3,4 ಪಾದ, ಶ್ರವಣ,  
ಧನಿಷ್ಠ, 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. 28ರವರೆಗೆ ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಧಾರ್ಮಿಕವರ್ತನೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. 16ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ, ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ. ನಂತರ ಪ್ರಯಾಣ, ಉದರಬಾಧೆ. 28ರವರೆಗೆ ಶುಕ್ರನಿಂದ ಬಂಧುಗಳ ಆಗಮನ, ಹಿರಿಯರ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಸ್ನೇಹಿತರು ಧನಲಾಭ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. 4ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ವಿವಾದ ನಂತರ ಯಶಸ್ಸು, ಸ್ಥಾನ.



### ಕುಂಭ :

(ಧನಿಷ್ಠ 3,4 ಪಾದ ಶತಭಿಷ  
ಪೂ. ಭಾ. 1, 2, 3 ವಾ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನಲಾಭ. 27ರವರೆಗೆ ಶನಿ

ಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ. ನಂತರ ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಪ್ರಣಯ, ಸುಖ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ. 16ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ, ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ. 28ರವರೆಗೆ ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸ್ನೇಹಿತರು. ನಂತರ ಬಂಧು ಆಗಮನ, ಹಿರಿಯರ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಧನಲಾಭ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. 4ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಯಶಸ್ಸು, ಸ್ಥಾನ ನಂತರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ವಿವಾದ.



### ಮೀನ :

(ಪೂ. ಭಾ. 4 ವಾದ  
ಉ. ಭಾ. ರೇವತಿ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. 27ರವರೆಗೆ ಶನಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಯಶಸ್ಸು. ನಂತರ ಪ್ರಯಾಣ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಚಿತ್ತ ಶಾಂತಿನಾಶ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಹೆಂಡತಿ ಯೊಡನೆ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ನಂತರ ಶತ್ರುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. 28ರವರೆಗೆ ಶುಕ್ರನಿಂದ ಧನ, ಗೌರವ, ವಸ್ತ್ರಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನ. ನಂತರ ಸ್ನೇಹಿತರು. 4ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಾದ ನಂತರ ವಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿ.

## ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂಗಾಪುರ ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಹೊಸ ಅವಕಾಶ

ಮಂಗಾಪುರದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಮೂರ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಸರ್ಕಾರ್ ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೂ 100/-ಗಳ ಟಿಕೆಟನ್ನು ಪಡೆದ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಹಾಲಿನ ತಂಬಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಮಾನ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೂ ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿಕ ಭಕ್ತರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.



# ತಿರುಮಲೆಯ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

- \* ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೀಡುಗಳ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ.
- \* ಶ್ರೀದೈವ ದರ್ಶನದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಕಾಯುವ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಏರ್ಪಾಡು.
- \* ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಅಲ್ಪಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ.
- \* ಸುಲಭದರದ ಆಹಾರದ ಪೊಟ್ಟಣಗಳ ಮಾರಾಟ.
- \* ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಶೌಚ ಗೃಹಗಳು.
- \* ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್ ಹಯನೋತ್ಪಾದನಾವಿತರಣೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟ.
- \* ಯಾತ್ರಿಕರ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ದೈವ ಚಿತ್ರಗಳ ಮಾರಾಟ.
- \* ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ.
- \* ಸರತಿಯ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ತಿರುಮಲೆಯ ಕಾಲು ಹಾದಿಯ 7-ನೇ ಮೈಲಿಯ ಬಳಿ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ.
- \* ಯಾತ್ರಿಕರ ವಸ್ತುಗಳು, ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೌಲಭ್ಯ.
- \* ತಿರುಮಲೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆಟೋ ಸೌಕರ್ಯ.
- \* ತಿರುಮಲೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವವರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಅನುಕೂಲ.
- \* ಪಂಡಾಗಳು, ವಂಚಕರಿಂದ ಯಾತ್ರಿಕರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪೇಷ್ಕಾರ್ ಪದವಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವಿಕೆ.
- \* ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳ ಯಾತ್ರಿಕರ ದೂರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಅನುಕೂಲಗಳ ಏರ್ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಪೇಷ್ಕಾರ್ ಪದವಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ.

## ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರವೇ.

ಗಮನಿಕೆ : ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 8-30 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೇ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 10-30 ರಿಂದ 1-00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಕ್ತ, ಕವಿ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಅಂಚೆಚೀಟಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

